

Plani i Emergjencave Civile Për Qarkun Berat

REPUBLIKA E SHQIPËRISË

PREFEKTI I QARKUT BERAT

Plani i Emergjencave Civile
Për Qarkun Berat

VITI 2022

PREFEKTI I QARKUT BERAT

PËRMBAJTJA E LËNDËS

**HYRJE
OBJEKTI
QËLLIMI**

1. LIDHJA ME PLANET E TJERA	7
1.1 Synimet e Planifikimit	7
1.2 Përditësimi/Rishikimi	8
1.3 Përgjegjësitë	9
1.4 Proçesi i Planifikimit	16
1.5 Kuadri Ligjor	17
2. KONTEKSTI GJEOGRAFIK	
2.1 Paraqitja e ërgjithshme	19
2.2 Gjeografia	20
2.3 Relievi	21
2.4 Klima	21
2.5 Erërat	22
2.6 Bora	23
3. BURIMET UJORE	
3.1 Lumenjet Osum, Devoll dhe Seman	24
3.2 Luginat lumore	25
3.3 Ujërat sipërfaqësore	26
3.4 Ujërat nëntokësore	27
3.5 Kurrizet malore	28
3.5.1 Mali i Tomorit	28
3.5.2 Ndërtimi gjeologjik	30
3.5.3 Mali i Shiragut	31
3.6 Ujëmbledhësat	32
4. RRJETI RRUGOR	
4.1 Rrjeti rrugr nacional	35
4.2 Rrjeti rrugor bashkiak/rural	36
5. SHËNDËTËSIA DHE ARSIMI	
5.1 Shëndetësia	43
5.2 Arsimi	47
6. DEMOGRAFIA	
6.1 Të dhënat demografike	59
6.2 Shpërndarja gjeografike e popullsisë	59
6.3 Migrimi	60
6.4 Struktura e popullsisë (tabelat)	60
6.5 Vendbanimet fshatare dhe qytetare	64
6.6 Karakteristikat e popullsisë aktive	64
6.7 Ndërtesat për qëllime banimi	66
7. RREZIQET (SKENARËT E RREZIKUT)	
7.1 Metodologjia	68

PLANI I EMERGJENCAVE CIVILE PËR QARKUN BERAT

7.2	Identifikimi i Rrishtit	68
7.3	Rreziqet prezente në Qarkun e Beratit	68
7.3.1	Erozion dhe Rëni e gurëve	69
7.3.2	Përmbajtje	70
7.3.3	Zonat në zjarr	71
7.3.4	Rrëshqitje e tokës	75
8.	TËRMETET	
8.1	Harta sizmike e Qarkut Berat	76
8.2	Karakteristikat	78
8.3	Faktorët që merren parasysh në parandalim dhe lehtësim	78
8.4	Faktorët që merren në konsideratë gjatë përgatitjes dhe mbajtjes	79
8.5	Faktorët që merren parasysh gjatë përgjigjes ndaj emergjences	79
8.6	Monitorimi dhe vlerësimi	80
9.	EPIDEMITË (COVID-19)	81
10.	SISTEMI I ALARMIT	
10.1	Sistemi Shqiptar i Alarmit të hershëm	83
10.2	Aktivitetet monitoruese	86
10.3	Procedura e Monitorimit	86
10.4	Shkëmbimi i të dhënave	89
10.5	Modeli i Ndërrhyrjes	90
10.5.1	Përshkrim i modelit të ndërrhyrjes	91
10.5.2	Përshkrim i modelit të ndërrhyrjes nga përmbajtjet lumore	91
10.5.3	Përshkrim i modelit të ndërrhyrjes nga zjarri	94
10.5.4	Përshkrim i modelit të ndërrhyrjes nga tërmetet	96
10.5.5	Organizimi i Qendrës Operacionale të Emergjencave Civile në Institucionin e Prefektit të Qarkut	99
10.5.6	Zonat e Emergjencës	101
10.5.7	Mjetet e brëndshme dhe të jashtëme	102
10.5.8	Flukset e komunikimit	102
10.6	Fazat Operacionale	102
10.6.1	Faza Vëmëndje	105
10.6.2	Faza Paraalarm	106
10.6.3	Faza Alarm	107
10.6.4	Konsiderata për të tre fazat (Përgjigja)	108
10.6.5	Raportimi i situatës së emergjencës (Sigurimi i Informacionit)	109
10.6.6	Rolet dhe përgjegjësitë (Hyrja në zonat e prekura nga emergjenca)	110
10.6.7	Shpërndarja, transmetimi i informacionit publik	112
10.6.8	Doganat dhe karantina	112
10.6.9	Çështjet financiare, raportimet dhe vlerësimet	112
11.	INFORMACIONI DHE KOMUNIKIMI	113
12.	RRITJA E NDËRGJEGJËSIMIT	114
13.	PËRKUFIZIMET (FJALOR I TERMAVE TË PËRDORUR (A-Z))	115
14.	SHKURTESAT	118
15.	SHTOJCAT	12

HYRJE

Procesi i hartimit të këtij Plani për emergjencat civile është udhëhequr nga parime të cilat do të jenë të njëjta edhe në procesin e zbatimit të tij. Plani pasqyron kuadrin ligjor ekzistues, i cili e bën të mundshëm zbatimin etij.

Plani përfshin të dhëna e informacione nga të gjitha institucionet në një mënyrë të përshtatshme. Bashkëpunimi dhe bashkërendimi përbëjnë elementet kryesore që përshkojnë planin për të bërë të mundur shfrytëzimin e të gjitha mundësi ve dhe kapacite te ve ekzistuese.

Plani inkurajon iniciativa dhe nuk shndërrohet në një dokument (akt) strikt për strukturat dhe njerëzit që duhet të veprojnë.

Plani do të mbetet një punë në progres për të qenë i përshtatshëm dhe i zbatueshëm në çdo kohë. Aktualisht, Parlamenti i Shqipërisë ka kaluar një sërë reformash duke filluar me rinovimin rrënjësor të të gjithë sistemit të Mbrojtjes Civile. Ndër të tjera, Ligji Nr. 115/2014 “Për ndarjen administrativo-territoriale të njësi vetë qeverisjes vendore në Republikë ne Shqipërisë” ndryshoi rrënjësisht organizimin e administratës publike në nivel bashkie, prefektit dhe këshillit të qarkut. Me miratimin e kësaj reforme, sistemi i Mbrojtjes Civile është forcuar përmes ngritjes së komisioneve vendore për planifikimin dhe menaxhimine emergjencave, që parashikohen për të mbështetur qeveritë vendore në menaxhimi ne emergjencave dhe koordinimin me nivele te tjera administrative. Reforma ka riformësuar hartë ne Shqipërisë, duke ndryshuar përbërjen dhe duke kërkuar një përpjekje madhore nga periferitë për përditësimin e procedurave operacionale që kërkohen për të fuqizuar kapacitetet bashkiake.

Krahas ndryshimeve të tilla madhore në hartën administrative, së fundmi ka ndryshuar edhe struktura institucionale e sistemit të Mbrojtjes Civile në Shqipëri (Janar 2018). Agjencia Kombëtare e Mbrojtjes Civile është në varësinë e Ministrisë së Mbrojtjes, duke ripërcaktuar tërësisht zinxhirin e saj të ndërlidhjes, komandës dhe kontrollit. Megjithatë, ligji që drejton sistemin e Mbrojtjes Civile është Ligji Nr. 45/2019 “Për Mbrojtjen Civile” dhe vendimet vijuese. Një rëndësi të veçantë për njohjen e kuadrit ligjor të planifikimit të emergjencave në Shqipëri ka Vendimi Nr.532, datë 01.08.2003 “PËR PËRGJEGJËSITË DHE DETYRATE DEPARTAMENTIT TË PLANIFIKIMIT DHE TË PËRBALLIMIT TË EMERGJENCAVE CIVILE”, i cili në Nenin 1.b i referohet PKEC-së, duke qartësuar se “*Hartimi i planeve përplotësimin dhe freskimin e rezervave të emergjencave civile [duhet bërë] në përputhje me Planin Kombëtar për Emergjencat Civile*”.

Referencat e planeve të emergjencave në PKEC-në janë prezantuar pas publikimit të udhëzimeve të UNDP-së dhe duhet të përfshihen në procesin e përditësimit duke siguruar koherencë me kuadrin normativ.

PKEC-ja pohon qartësisht se “*është përgjegjësia e autoriteteve në nivel qarku, njësiadministrative dhe bashkie që të hartojnë planet e tyre të emergjencave, të cilat që të gjitha bëhen pjesë e Planit kombëtar për Emergjencat Civile, si dhe procedurat, rolet dhe përgjegjësitë që ai përshkruan*¹” (PKEC, 2003, fq.9). Prefekti i qarkut i ndërmerr këto përpjekje duke ngritur Komisionin e Mbrojtjes Civile në nivel qarku, i cili artikulon planet dhe përgjigjen.

PLANI I EMERGJENCAVE CIVILE PËR QARKUN BERAT

Për më tepër, PKEC-ja bën gjithashtu thirrje për një Sistem më efikas të Paralajmërimit të Hershëm (EËS) duke theksuar se: “Është përgjegjësi e Departamentit të Planifikimit dhe Përballimit të Emergjencave Civile dhe autoriteteve vendore të shqetësuara për të siguruar se të gjitha palët e interesit janë njohur me sistemet vendore dhe kombëtare të paralajmërimit të hershëm dhe kontaktet e procedurat e nevojshme. Gjithashtu, është përgjegjësi e strukturave të emergjencave civile në nivel qendror dhe zyrtarëve të caktuar të emergjencave civile në nivel qarku, njësie administrative dhe bashkie, që të sigurojnë se mesazhet e duhura dhe në kohë të paralajmërimit i përcillet publikut dhe institucioneve, duke këshilluar ata për riskun dhe hapat e nevojshme për t’u ndërmarrë.” Në fakt sipas PKEC-së:

Paralajmërimi i hershëm është detyrë e të gjitha strukturave përgjegjëse duke filluar nga ato në nivel vendor deri në ato në nivel qendror, si dhe strukturave të specializuara². (PKEC, 2003, fq.30).

OBJEKTIVI

Plani i Emergjencave Civile për Qarkun Berat (PECQB), është dokumenti kryesor që realizon bashkëpunimin dhe bashkërendimin e të gjitha institucioneve dhe strukturave që veprojnë në qark, për përballimin e emergjencave civile, bazuar në ligje dhe vendime.

Ky plan përcakton parimet e përgjithshme të sistemit të mbrojtjes civile në përputhje me ligjin.

- **PECQB** koordinon gjithë aktivitetin e strukturave civile në qark në rast emergjencash si në fazën e para alarmit, alarmit dhe kthimin në normalitet.
- Evidenton strukturat operative, strukturat mbështetëse, institucionet etj, që duhet të futen në veprim.
- Fikson procedurat organizative për t'u përballuar me situatën në rast se kërcënohemi nga dukuri natyrore ose njerëzore me dëme në njerëz, infrastrukturë.
- Jep referenca ligjore sipas natyrës së ndërhyrjes.
- Është një burim praktik i përdorshëm për të gjitha fazat e ciklit të emergjencave, duke filluar nga parapërgatitja, përgjigjja dhe duke vazhduar më tej në fazën e rikthimit në gjendjen normale dhe lehtësimin e pasojave. Sipas studimeve të bëra, për vlerësimin e rreziqeve në Shqipëri, Qarku i Berat vlerësohet si një rajon i mundshëm për një numër të konsiderueshëm fatkeqësish natyrore dhe jo natyrore, që mund të vijnë nga veprimtaria njerëzore. Rreziku më i madh në qark nga fatkeqësitë natyrore mund të vijë nga tërmete por dhe nga rrëshqitjet e tokës, përmbytjet, zjarret, veprimet terroriste dhe më pak nga reshjet e dëborës.

Qarku i Beratit është plotësisht i ekspozuar nga fatkeqësitë që mund të shkaktohen nga veprimtaria njerëzore. Në këto kushte duhen marrë në konsideratë në PQEC.

Shteti Shqiptar si anëtar i NATO dhe kontribues në misionet paqeruajtëse në disa shtete, është në listën për sulme terroriste.

Nisur nga realitetet dhe përgjegjësitë e të gjithë institucioneve dhe strukturave shtetërore dhe vendore, si dhe të shoqërisë civile që veprojnë në qark ka për qëllim:

QELLIMI

Të parandalohet, të lehtësohet dhe të riaftësohet gjendja nga çdo dëmtim që prek popullatën, gjënë e gjallë, pronën, trashëgiminë kulturore dhe mjedisin nga emergjencat civile.

Të sigurohen kushtet për institucionet shtetërore, publike dhe private për veprimtaritë ekonomike dhe për popullatën, për kalimin nga gjendja normale e jetesës dhe e punës në njësitatë emergjente, me humbje sa më të vogla, për ruajtjen e rendit të jetës së njerëzve, përgjënë e gjallë, për pronën, për trashëgiminë kulturore dhe për mjedisin, ndaj efekteve të një emergjence civile.

Të garantohet përdorimi i të gjitha burimeve të mundshme në qark dhe mbështetja e qeverisë me qëllim sigurimin publik, ruajtjen e vazhdueshme të ekonomisë, lokalizimin e zonës së emergjencës dhe lehtësimin e pasojave.

Të koordinohen dhe bashkërendohen detyrat e OQV, me institucionet shtetërore, shërbimin e emergjencës, OJF dhe shërbimet vullnetare për përballimin e emergjencave civile.

1. LIDHJA ME PLANET E TJERË

Plani në nivel qarku për emergjencat civile është dokument harmonizues, gjithëpërfshirës, i cili “mbledh” së bashku të gjitha institucionet dhe strukturat që veprojnë në qark. Qeverisja vendore dhe institucionet e ndryshme kanë hartuar dhe do të hartojnë planet e tyre të emergjencave civile. PECQ nuk zëvendëson planet sektorialë, por bën harmonizimin dhe bashkërendimin e tyre.

1.1 SYNIMET E PLANIFIKIMIT

- Identifikimi i riskut dhe skenarët e tij.
- Përshkrimi i sistemit të mbrojtjes civile në nivel qarku nënkupton organizimin në nivele të tjera territoriale (Bashki, Njësi Administrative).
- Masa mbështetëse dhe ndihmë për popullsinë (kërkim dhe shpëtim, ndihmë e parë, evakuim nga zonat në risk, strehim i përkohshëm, mbështetje psikologjike dhe sociale, ndihmë për grupet më të cënueshme të popullsisë,etj.).
- Identifikimi i zinxhirit të koordinimit në nivele të ndryshme territoriale.
- Përshkrimi i sistemit të paralajmërimit të hershëm në nivele të ndryshme institucionale.
- Përcaktimi i procedurave dhe metodave të komunikimit lidhur me sistemin e koordinimit territorial.
- Identifikimi dhe aktivizimi i qendrave të koordinimit, pikave të aksesit për punonjësit e shpëtimit, zonave të emergjencave (pritja, ndihma ndaj popullsisë dhe mbledhja e punonjësve të shpëtimit) sipas kriterëve të identifikuar më parë.
- Zbatimi i masave për mbrojtjen dhe sigurimin e godinave publike dhe private dhe të trashëgimisë kulturore, si dhe për të siguruar funksionimin e rrjeteve të transportit, shërbimeve themelore dhe komunikimeve.
- Vlerësimi i masave mbrojtëse dhe riaktivizimi i shpejtë i sistemit ekonomik produktiv, izinxhirit të furnizimit të shërbimeve personale në vijimin e masave administrative.
- Ndërmarrja e veprimtarive specifike të komunikimit dhe informimit në situatatë zakonshme dhe emergjence, synon të publikun lidhur me ekspozimin ndaj rreziqeve, planin e emergjencave dhe sjelljen vetë mbrojtëse.

1.2 PËRDITËSIMI/RISHIKIMI

Ky Plan i Emergjencave Civile për Qarkun Berat , është rishikim i planeve të Emergjencave Civile, të bëra në vazhdimësi nga Prefekti i Qarkut Berat ndërkaq Plani do të ketë përditësim të bazës së të dhënave dhe aspekteve që kanë ndryshuar në kohë.

Plani i Përballimit të Emergjencave Civile të Qarkut Berat, është një instrument dinamik që përditësohet dhe rishikohet për të bërë të mundur pasqyrimin në të, qoftë të eksperiencave të përfituara nga situata të ndodhura por dhe për të bërë të mundur futjen e informacioneve të reja.

Rishikimi i Plani i e E.C. u imponua nga nevoja e një plani të thjesht, funksional dhe me më shumë akses për këdo që mund ta përdorë këtë plan. Plani nuk do të ketë ndryshime esenciale në krahasim me planet e tjerë në aspektin e objektivit të cilin kërkon të realizojë. Ai është i mbështetur mbi të njëjtën bazë ligjore dhe është në linjë me Planin Kombëtar për Emergjencat Civile si dhe dokumenteve të tjera. Strukturat monitoruese dhe koordinuese janë të njëjta.

Plani do të ketë disa ndryshime nga planet e prezantuar më parë në disa kënd vështrimesh:

- Në këtë plan do të materializohen një sërë direktivash dhe udhëzimesh të PNUD, të Projektit PRONËS etj.dhe konventa të pranuar nga Qeveria Shqiptare.
- Ndryshimi do të jetë në radhë të parë në lehtësimin e përdorimit jo vetëm të grupit që kanë përgjegjësinë e përpilimit të planit por dhe të tjerëve që në një farë mënyre janë pjesë e zbatimit të këtij plani.
- Ky plan do të përdoret më lehtë nga të gjithë anëtarët e shtabit dhe strukturave që mbajnë përgjegjësi për përballimin emergjencave civile. Plani do të jetë dhe një manual përdorimi. Baza e të dhënave do t'i bashkëngjitet një shtojce më vete, gjë që do të krijojë lehtësira në përdorimin dhe azhurnimin etj.
- Sipas këtij Plani rreziqet, rrisqet, lajmërimi i hershëm etj. do të jenë të bazuara në vlerësime sasiore (qualitativë) ose në shifra që kanë zënë vend nga studimet dhe eksperiencat në vite.

Procedurat e përditësimit të planit:

- Plani duhet të përditësohet rregullisht.
- Plani duhet të përditësohet sa herë që ndodh një ndryshim madhor në qark, si në aspektin politik edhe në atë territorial:
 - Miratimi i një ligji të ri.
 - Sa herë që ndryshon një anëtar i komisionit apo shtohet një funksion mbështetës.
 - Pas ose para miratimit të master-planit urban.
 - Nëse risku ndryshon rrënjësisht në territorin e qarkut.
- Plani duhet përditësuar nëse ndryshon diçka në nivelin teknik apo shkencor.
 - Publikohet një buletin i ri i besueshëm dhe i koduar meteorologjik/sizmik/për zjarret në pyje.
 - Zbatohen procedurat e reja për monitorimin e rreziqeve natyrore (stacione të reja atmosferike, radarë të rinj, të dhëna të reja).
 - Hartohen procedura te reja për komunikimin e riskut.

Afati kohor i përditësimit : Çdo muaj dhe sa herë që të ketë ndryshime.
Personi Përgjegjës :Përgjegjësi Sektorit të Emergjenceve Civile dhe Krizave.

□ **Procedura te rishikimit:**

- Plani rishikohet sa herë që ndodhin ndryshime madhore.
- Personi/institucioni përgjegjës siguron korrespondencat me kuadrin ligjor dhe institucional në nivel kombëtar dhe prefekturë.
- Personi/institucioni përgjegjës i komunikon DPEC-së ndryshimet përkatëse që i lejojnë institucioneve në nivel kombëtar të kenë një vështrim të përgjithshëm të situatës aktuale të planeve.

Afatikohor: Sa herë që të ketë ndryshime madhore.

Personi Përgjegjës: Komisioni i Mbrojtjes Civile në nivel Qarku.

Përgjegjësi Sektorit të Emergjenceve Civile dhe Krizave

1.3 PËRGJEGJËSIA

Agjencia Kombëtare e Mbrojtjes Civile në Ministrinë e Mbrojtjes ka funksionet e saj koordinuese dhe përgjegjësitë përkatëse lidhur me situatat emergjenceve civile në nivel kombëtar, qarku, njësi administrative dhe bashkie. Procedurat e koordinimit kombëtar ndiqen 24 orë nga Qendra Kombëtare Operacionale për Mbrojtjen Civile (QKOMC), e cila ka lidhje të drejtpërdrejta me të gjitha forcat operacionale dhe palët e tjera të interesit, duke përfshirë sektorët e Mbrojtjes Civile të ngritur në secilin institucion të Prefektit të qarku dhe bashki.

Prefekti i Qarkut Berat luan një rol të rëndësishëm në Planifikimin dhe Menaxhimin e Emergjenceve Civile. Duke qenë niveli administrativ i ndërmjetëm midis nivelit kombëtar dhe vendor, Ai ofronë mbështetje themelore për të dyja nivelet në koordinimin e përpjekjeve gjatë emergjenceve

Përgjegjësia e menaxhimit të Emergjenceve Civile për qarkun mbështetet në ligje dhe vendime, ku ndahen përgjegjësit dhe detyrimet institucionale si më poshtë:

Prefekti i qarkut

Prefekti i qarkut do të:

- Mbikëqyrë dhe menaxhojë, në nivel qarku, të gjithë përfaqësuesit e strukturave qendrore, që janë përfshirë në planin e emergjenceve civile të qarkut.
- Ngrejë Komisionin e Mbrojtjes Civile në nivel qarku për Planifikimin dhe Përballimin e Emergjenceve Civile dhe Krizave.
- Përgjigjet ndaj situatave të emergjenceve civile përtej kapaciteteve dhe mjeteve të qarkut, duke kërkuar shpalljen e gjendjes së jashtëzakonshme në një pjesë apo në të gjithë territorin e qarkut me Vendim të Këshillit të Ministrave.
- Përgjigjet ndaj situatave të emergjenceve civile në nivel kombëtar, duke mbajtur kontakte të vazhdueshme, duke raportuar apo duke koordinuar veprimet e tij/saj me Ministrin e Pushtetit Vendor dhe Decentralizimit, Departamentin e Emergjenceve Civile, Komitetin Ndërmnistror të Emergjenceve Civile dhe Drejtorinë e Operacioneve, dhe në varësi të situatës i koordinon ato edhe me Kryeministrin.

Komisioni i Mbrojtjes Civile në nivel Qarku.

Komisioni i Mbrojtjes Civile në nivel Qarku do të:

- Koordinojë veprimet institucionale të nevojshme në të gjitha fazat e përgjigjes ndaj emergjencave civile.
- Koordinojë veprimet e strukturave qendrore në nivel qarku me veprimet dhe veprimtaritë e strukturave të qeverisjes vendore, Kryqin e Kuq Shqiptar, vullnetarët, dhe donatorë të ndryshëm.
- Diskutojë dhe do të marrë vendime paraprake për nevojat materiale dhe financiare, qëkërkohen për të parandaluar dhe lehtësuar situatat e emergjencave civile, për të vlerësuar dëmin e mundshëm të shkaktuar nga fatkeqësitë natyrore apo ato të shkaktuara nga njeriu, për të vlerësuar kostot e rindërtimit dhe rehabilitimit të rajonit të prekur nga fatkeqësitë dhe për të kërkuar mbështetjen e strukturave të tjera qendrore në nivel qarku.
- Koordinojë veprimet e Komisioneve të Mbrojtjes Civile të bashkive, njësisive administrative dhe ekipet e ndihmës dhe vullnetarët që veprojnë në rajon.

Në nivel qarku ose Drejtori i Operacionit e vetë Qarkut

Në situatat e emergjencave civile, burimet materiale dhe njerëzore që sigurohen në Planin e Qarkut për Emergjencat Civile kalojnë nën autoritetin e Drejtorit të Operacioneve të Qarkut. Ai/ajo bëhet përgjegjës sipas rastit për menaxhimin e situatave të emergjencave civile. **Drejtori i Operacioneve të Qarkut do të:**

- Organizojë, mbikëqyrë dhe menaxhojë strukturat qendrore në nivel vendor, si dhe ato struktura të disponueshme për të ofruar ndihmë lehtësuese në emër të strukturave qendrore apo ndërkombëtare.
- Ruajë marrëdhënie të rregullta dhe kontakte të vazhdueshme, do të informojë dhe do të kërkojë ndihmë nga Komiteti Ndërmintor për Emergjencat Civile dhe Drejtori i Operacioneve në qarqet fqinjë.

Në nivel nënprefekti

Nënprefektët, që përfaqësojnë Prefektin në nivel bashkie: në bashkitë Skrapar dhe Kuçovë

Nënprefektët që përfaqësojnë Prefektin në nivel bashkie: në bashkitë Skrapar dhe Kuçovë

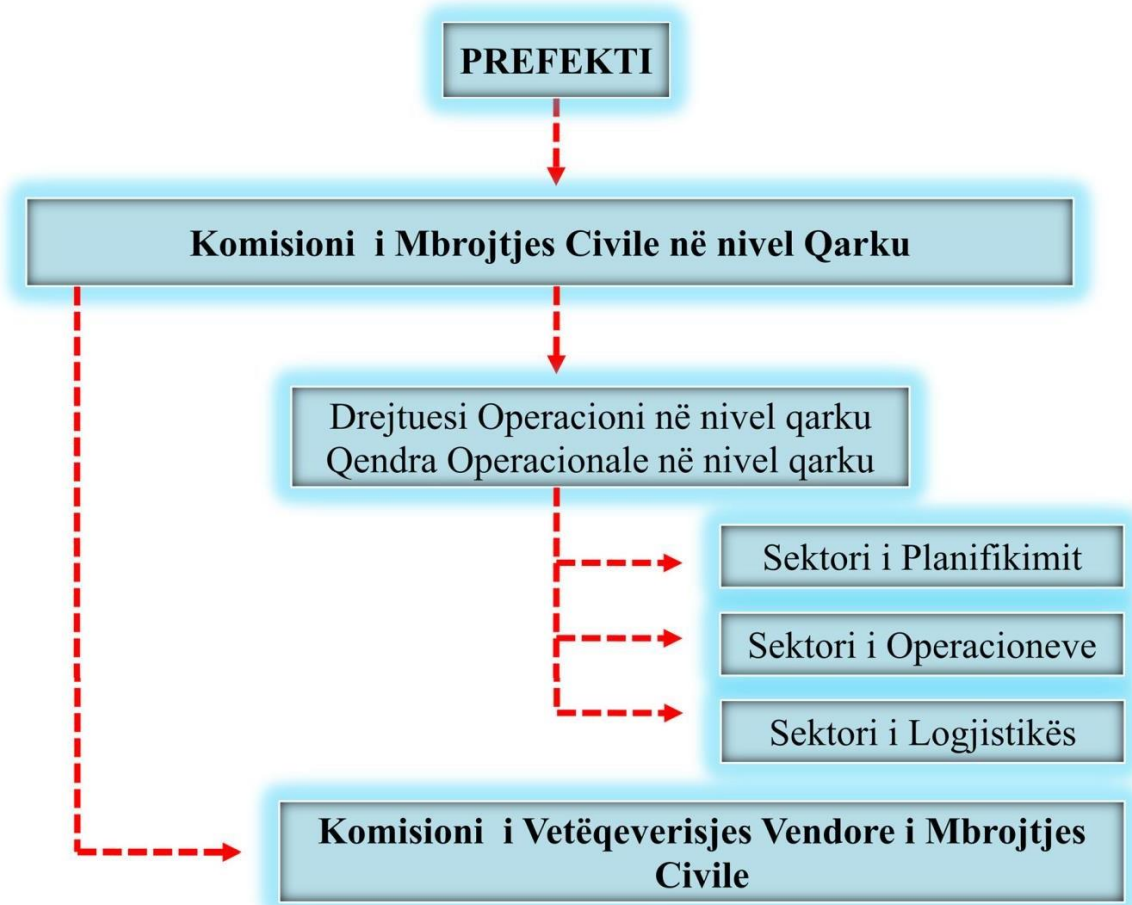
- Informojnë Prefektin për ndodhinë e një situatë emergjence civile aktuale apo të mundshme në bashkitë ku ata ushtrojnë funksionet e tyre.
- Në bashkëpunim me Përgjegjësat e Stacioneve të Zjarrfikësve të bashkive respektive, ata do të organizojnë dhe koordinojnë veprimet e forcave operacionale për emergjencat civile, si dhe do të kërkojnë ndihmë për ndërhyrje nga strukturat e tjera në territorin e bashkive.
- Raportojnë te Prefekti dhe te Komisioni i Mbrojtjes Civile në nivel Qarku për situatën e emergjencave civile dhe përgjigjen ndaj tyre, si dhe do të trajtojnë kërkesat e nevojshme për të garantuar ofrimin e ndihmës lehtësuese.

Këshilli i Qarkut

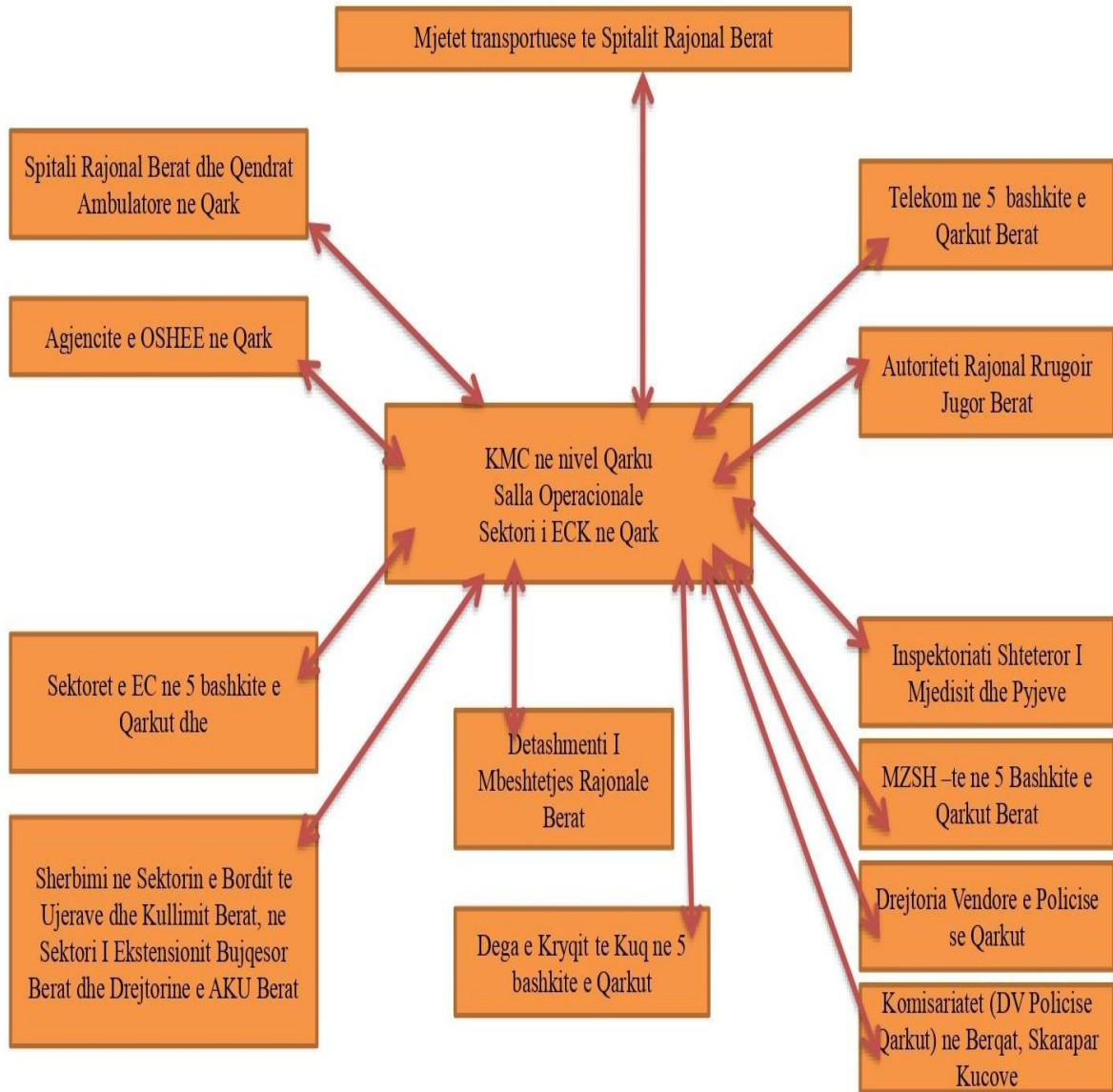
Këshilli i Qarkut është një nivel shtesë vartës i qeverisë vendore, i cili përfshihet edhe në menaxhimin e emergjencave civile, bashkëpunimin dhe koordinimin e veprimeve të tij me Prefektin, Komisionin e Mbrojtjes Civile në nivel Qarku, si dhe me bashkitë dhe njësitë administrative. Në rast të një situatë të emergjencës civile, **Këshilli i Qarkut do të:**

- Përfshijë administratën dhe strukturat e tij aktive dhe ndihmëse në procesin e vlerësimit dhe llogaritjes së dëmit të shkaktuar dhe kërkon masat e duhura mbështetëse për banorët dhe zonat e dëmtuara.
- Në bashkëpunim me organe të ndryshme të qeverisë vendore, përcakton terrenet për ngritjen e strehave të përkohshme, magazinave të përkohshme dhe pikave të shpërndarjes, zonat për varret masive dhe nevojat e tjera të mundshme.

PËRGJEGJËSITË NË NIVEL QARKU

STRUKTURA E GATISHMËRISË TË EMERGJENCAVE CIVILE DHE KRIZAVE

Këshilli i Qarkut

Këshilli i Qarkut është një nivel shtesë vartës i qeverisë vendore, i cili përfshihet edhe në menaxhimin e emergjencave civile, bashkëpunimin dhe koordinimin e veprimeve të tij me Prefektin, Komisionin e Mbrojtjes Civile në nivel Qarku për Planifikimin dhe Përballimin e Emergjencave Civile dhe Krizave, si dhe me bashkitë dhe njësitë administrative. Në rast të një situatë të emergjencës civile, **Këshilli i Qarkut do të:**

- Angazhojë administratën dhe strukturat e tij aktive dhe ndihmëse në procesin e vlerësimi dhe llogaritjes së dëmit të shkaktuar dhe kërkon masat e duhura mbështetëse për banorët dhe zonat e dëmtuara, si dhe në përballimin e situatës emergjente.
- Bashkëpunojë me organe të ndryshme të qeverisë vendore, përcakton terrenet për ngritjen e strehave të përkohshme, magazinave të përkohshme dhe pikave të shpërndarjes, zonat për varret masive dhe nevojat e tjera të mundshme.

Përgjegjësitë në nivel bashkie

Bashkitë dhe njësitë administrative kanë përgjegjësi për parapërgatitjen, planifikimin dhe operacionet e përgjigjes ndaj situatave emergjente që ndodhin në territorin e tyre.

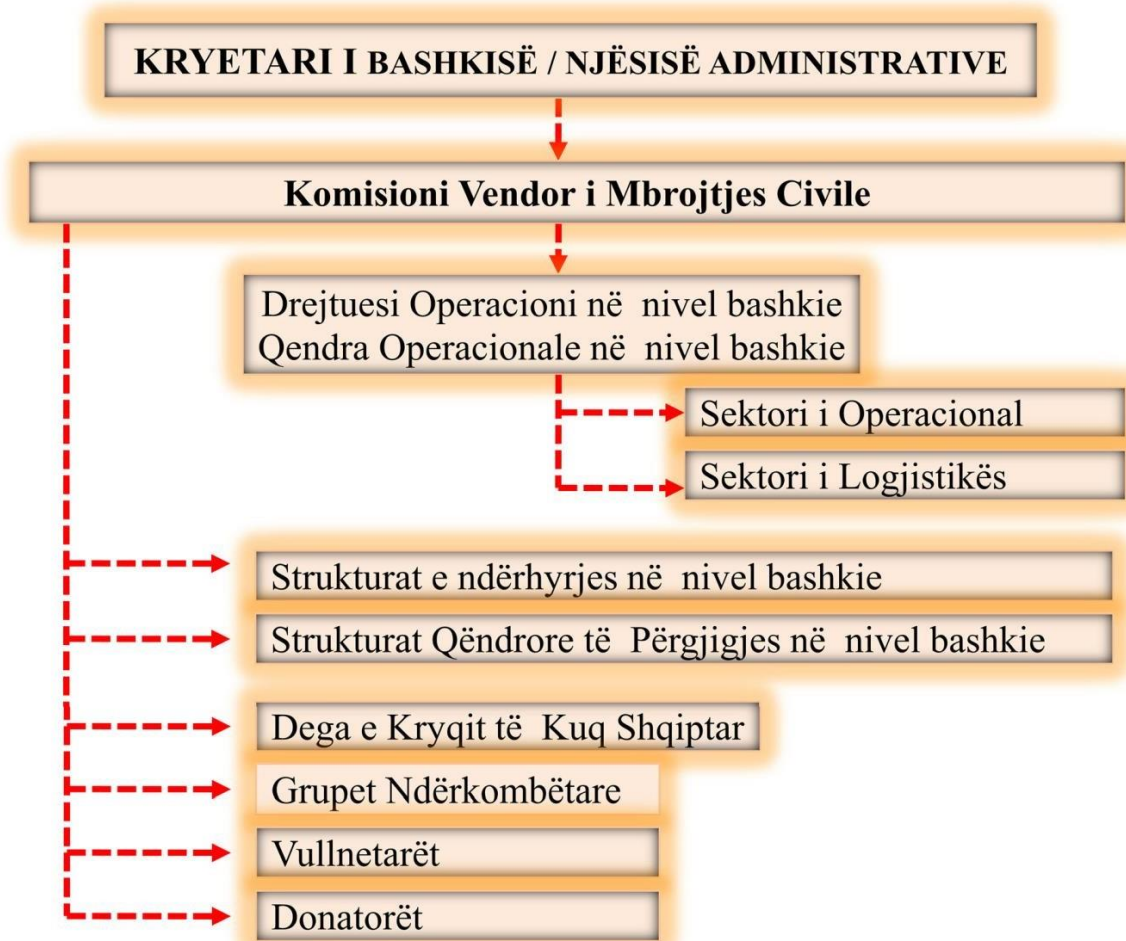
Menaxhimi i emergjencave civile në bashki, njësi administrative bëhet në përputhje me planet e emergjencave ose planet e gatishmërisë që ato përgatitin dhe freskojnë periodikisht. Çdo bashki dhe njësi administrative, krijojnë dhe mbajnë një sistem të:

- Njoftimit të hershëm dhe informimit të strukturave kyç.
- Alarmit dhe evakuimit të popullsisë.
- Skuadrave, grupeve dhe strukturave të tjera aktive të përgatitura për të parandaluar, për të lehtësuar dhe për t'u përgjigjur në raste të emergjencave civile.
- Ndërmarrin dhe administrojnë aktivite të rehabilitimit për zonën e prekur nga emergjenca.

Komisioni Vendori Mbrojtjes Civile (KVMC) është përgjegjës për:

- Hartimin e masave për parandalimin, lehtësimin, përgatitjen, mbrojtjen dhe përgjigjen ndaj emergjencave civile.
- Sigurimin e zonave të emergjencës së përkohshme.
- Vlerësimin e dëmeve dhe nevojave.
- Mbrojtjen e kushteve higjienike duke siguruar furnizimin me ujë, mirëmbajtjen e kanalizimeve dhe kujdesjen për viktimat.
- Bashkërendimin dhe mbështetjen për grupe të kërkim-shpëtimit dhe të vullnetarëve.
- Çështje të tjera për qëllimin përgjigjen efektive ndaj situatës së emergjencës civile.

PËRGJEGJËSITË NË NIVEL BASHKIE

1.4 PROCESI I PLANIFIKIMIT

Planifikimi për Përballimin e Emergjencave Civile dhe Krizave bazohet në plane e dokumente të rëndësishëm të përpiluara në mbështetje të Ligjit Nr.45/2019, “Për mbrojtjen civile”, përditësuar me Ligjin nr.10137 datë 11.5.2009, Ligjit Nr.107/2016 “Për Prefektin e Qarkut”, të dispozitave ligjore që kanë lidhje me gjithë legjislacionin drejtpërdrejtë ose të tërthortë me emergjencat civile si dhe për zbatimin e kërkesave të Planit Kombëtar të Emergjencave Civile.

Planifikimi për përballimin e situatave emergjente është i lidhur ngushtë me buxhetin e parashikuar si në nivel qendror ashtu dhe në nivel lokal.

Planifikimi për përballimin e emergjencave civile është i lidhur me strategjinë kombëtare për përballimin e ngjarjeve ndëshkuese, si dhe politikave të qeverisë.

Institucioni i Prefektit nuk ka buxhet për përballimin e emergjencave civile përveç aksesit që qeveria i ka dhënë për koordinime në kohë të shkurtër nëpërmjet QKOMC dhe Zyrës Operative të Situatës. Këto koordinime demonstrohen në kohën e shkurtër të plotësimit të kërkesave të bërë nga Institucioni i Prefektit, për mjete tokësore (të Forcave të Armatosura) ose ndërhyrjen nga ajri për shuarjen e zjarreve ose operacioneve të shpëtimit.

Bazuar në udhëzime të AKMC, bashkitë janë të detyruara të planifikojnë mbi 4% të buxhetit të tyre për përballimin e emergjencave civile. Bashkitë duhet të kontribuojnë në dëmshpërblimin në djegien e banesave të dëmeve në infrastrukturë etj. Aktualisht dëmet e krijuara nga reshjet si dhe dëmet nga djegiet e banesave e kalojnë disa herë vlerën e planifikuar në buxhetin e bashkive.

Shqipëria ka nënshkruar një sërë marrëveshesh me partner evropian dhe fqinj për kontribute të përbashkëta për përballimin e emergjencave civile.

Procesi i planifikimit, mbështetet mbi një sërë dokumentesh bazë dhe raportesh të UNPD, si:

“Vlerësimi i rreziqeve nga fatkeqësitë natyrore në Shqipëri”, Tetor 2003.

“Manuali i përballimit të emergjencave civile”, Dhjetor 2003. “Udhëzues për trajnerët e menaxhimit të fatkeqësive”, Dhjetor 2003. “Projektit PRONEËS”, financuar nga PNUDⁱ “Praktika të mira të nxjerra nga përballimi i emergjencave civile 2018-2019”

Plani i Përballimit të E.C. në Qark **nuk është një dokument strikt dhe i pa ndryshueshëm**. Ai është gjithmonë **objekt i ndryshimeve** në varësi të defekteve që mund të konstatohen si dhe ndryshimeve strukturore të vetë emergjencave civile.

Në këtë plan janë materializuar e përfshirë eksperiencia të një sërë seminaresh e takimesh të nivele kombëtare dhe lokale.

Plani përfshin të dhëna e informacione nga të gjitha institucionet në një mënyrë të përshtatshme.

- Bashkëpunimi dhe bashkërendimi përbëjnë elementet kryesore që përshkojnë planin për të bërë të mundur shfrytëzimin e të gjitha mundësive dhe kapaciteteve ekzistuese.
- Plani inkurajon iniciativa dhe nuk shndërrohet në një dokument (*akt*) strikt për strukturat dhe njerëzit që duhet të veprojnë.
- Plani do të mbetet një punë në progres për të qenë i përshtatshëm dhe i zbatueshëm në çdo kohë.

1.5 KUADRI LIGJOR

Plani i Emergjencave Civile të Qarkut mbështetet në një sërë ligjesh, vendimesh, udhëzimesh. Në përpilimin e Planit gjejnë reflektim eksperiencat e marra në vite, nga trajnimet e ndryshme dhe së fund i Projekti PRO-NEËS. Përpilimi i planit të E.C. bazohet kryesisht në ligjet, vendimet dhe udhëzimet e mëposhtme:

Ligji bazë mbi të cilin mbështetet përpilimi i Planit të E.C. është Ligji nr.45/2019, "***Për Mbrojtjen Civile***".

Ligji "***Për Mbrojtjen Civile***" është ligji bazë që përcakton detyrimet dhe përgjegjësitë. Planëzimi dhe përballimi i emergjencave civile janë detyra të shtetit shqiptar dhe strukturave vendore dhe synojnë:

- a) parandalimin, pakësimin dhe riaftësimin nga çdo dëmtim që prek popullatën, gjënë e gjallë, pronën, trashëgiminë kulturore dhe mjedisin nga emergjencat civile;
- b) sigurimin e kushteve për institucionet shtetërore, publike e private, për veprimtari të ekonomike dhe për popullatën, për kalimin nga gjendja normale e jetesës dhe e punës në një situatë emergjente, me humbje sa më të vogla për ruajtjen e rendit, për jetën e njerëzve, përgjënë e gjallë, për pronën, për trashëgiminë kulturore dhe për mjedisin kundër efekteve të një emergjence civile;
- c) garantimin e përdorimit të të gjitha burimeve të mundshme të shtetit, me qëllim sigurimin publik, ruajtjen e vazhdueshme të ekonomisë kombëtare, lokalizimin e zonës së emergjencës dhe lehtësimin e pasojave.

Ligji ndan përgjegjësitë ligjore të strukturave.

Vendimi KM nr.664, datë 18.12.2002, "***Për kriteret dhe procedurat e shpalljes së gjendjes së emergjencës civile***".

Vendimi përcakton kriteret për procedurat e shpalljes së gjendjes së emergjencës civile në një pjesë territori. Ky vendime vë prefektin në krye të detyrimit ligjorë për të konsultuar dhe vendosur për shpalljen e gjendjes së jashtëzakonshme.

Vendimi KM nr.655, datë 18.12.2002, "***Për ngritjen dhe funksionimin e strukturës së sistemit kombëtar të planifikimit dhe përballimit të emergjencave civile***".

(Nenet 1,2,6 të këtij vendimi janë shfuqizuar me VKM Nr.965, Dt.Aktit: 02.12.2015) Vendimi përcakton përfaqësimin institucional dhe lokal të anëtarëve të komisionit të planifikimit të përballimit të emergjencave civile, në nivel qendror dhe në nivel prefekturë.

Vendimi cakton dhe afate të mbledhjeve.

Vendimi KM nr.533, datë 1.8.2003, "***Për pjesëmarrjen e shtetasve në parandalimin dhe përballimin e emergjencave civile***".

Vendimi, detajon marrëdhëniet me qeverisjen vendore dhe struktura e tjera për detyrimin e

Njësive dhe strukturave të tjera për pjesëmarrje në përballimin e emergjencave civile.

Vendimi KM nr.835, datë 03.12.2004, "***Për miratimin e Planit Kombëtar të Emergjencave Civile***".

Ky vendim i jep fuqi ligjore, "***Planit Kombëtar të Emergjencave Civile***".

PLANI I EMERGJENCAVE CIVILE PËR QARKUN BERAT

<p>Ligji nr.115/2014 datë 31.07.2014 “Për ndarjen administrative të njëjësive të qeverisjes vendore në Republikën e Shqipërisë”.</p> <p>Është ligji që përcakton ndarjen administrative në RSH, në 61 bashki dhe njësitë administrative. Ligji përcakton detyrimin parë për kontrollin për territorin në këndvështrimin e emergjencave, arsimit, shëndetësisë etj.</p>
<p>Vendimi KM nr.965, datë 02.12.2015, “Për bashkërendimin e ndërinstytucional të strukturave të drejtimit në rastete emergjencave civile dhe krizave”.</p>
<p>Vendimi KM nr.148, datë 24.02.2016, “Për ngritjen dhe funksionimin e sistemit të integruar të informacionit dhe statistikës të Këshillit të Ministrave”.</p>
<p>ËMO–Sistemet me shumë rreziqe të paraalarmit të hershëm (MHEËS), Praktika të Mira dhe parimet e lidhura me udhëzimet/ËMO-Multi-Hazard Early Earning System(MHEËS), Good Practices and related guidance principles.</p>
<p>IASCC luster Approach Evaluation, 2ND phase April 2010.</p>
<p>Udhëzues për Vlerësimin dhe Hartimin e Riskut për Menaxhimin e Fatkeqësive të Komisionit Europain (2010)1626 final/Eu Risk management Capacities Assessment Guiderlines(2015/C 261/03).</p>
<p>UNISDR Vlerësimi i Aftësive ripërtëritëse nga fatkeqësitë/UNISDR Disaster Resilience Scorecard.</p>
<p>Udhëzues dhe direktivatë BE-së.</p>
<p>Udhëzime të Vlerësimit dhe Hartimit të Riskut për menaxhimin në Fatkeqësive SEC(2010) 1626 final.</p>
<p>Direktiva e Përmblyjes 2007/60 e Komisionit Evropian Floods direktivës 2007/60EC.</p>
<p>Udhëzuesi i Planifikimit të Emergjencave Civile, sipas projektit PRONEËS.</p>

2.KONTEKSTI GJEOGRAFIK

2.1 Paraqitja e përgjithshme

Qarku i Beratit është një nga 12 qarqet në **Shqipëri**. Ka një sipërfaqje prej 1,798 km². ISO 3166-2-Code është AL-01. Qarku i Beratit i përfshin Bashkitë Berat, **Kuçovë**, Dimal, Poliçan dhe Skrapar.

Qendra e Qarkut të Beratit ndodhet në qytetin e Beratit. Qarku i Beratit nuk ka dalje në det dhe nuk kufizohet as me ndonjë shtet tjetër. Qarku i Beratit kufizohet në veri me Qarkun e Elbasanit, në perëndim me Qarkun e Fierit, në Jug me Qarkun e Gjirokastrës dhe në Lindje me Qarkun e Korçës. Qytetet e këtij qarku janë Berati, Kuçova, Çorovoda, Poliçani dhe Dimal. Sipas të dhënave të Gjendjes Civile, Qarku i Beratit ka një popullsi prej 228302 (2021) banorë.

Rajoni i Qarkut të Beratit shtrihet në pjesën jugore të Shqipërisë së Mesme dhe përbëhet nga rrethet Kuçovë, Berat dhe Skrapar.

Pozita gjeografike e tij është :

- Gjerësi gjeografike veriore 40° 52' 50'' dhe jugore 40° 21' 05''.
- Gjatësi gjeografike lindore 19° 33' 43'' dhe perëndimore 20° 26' 34''.

Sipërfaqja e qarkut është 1789 km² dhe kufizohet me Qarkun e Korçës, Elbasanit, Fierit dhe Gjirokastrës. Qendrat administrative të rretheve janë Kuçova , Berati (qendër e qarkut) dhe Çorovoda.

Qarku i Beratit, në gjithë gjatësinë e tij, përshkohet nga lumi Osum, ndërsa në veriperëndim përshkohet nga lumi Devoll, i cili bashkohet me lumin Osum ne fshatin Arrëz, duke formuar lumin Seman, afro tre kilometra ne juglindje të Urës së Kuçit, urë e cila përbën kufirin me rrethine Lushnjes.

Rrethi i Skraparit përshkohet nga lumi i Guhakut, i cili bashkohet me lumin Osum në qytetin e Çorovodës dhe nga lumi i Tomoricës i cili bashkohet me lumin Devoll në zonën e Gramshit.

PLANI I EMERGJENCAVE CIVILE PËR QARKUN BERAT

Përfshirja në rajonin e qarkut e zonës fushore, kodrinore dhe malore e bën këtë rajon, mjaft të pasur me burime natyrore në fushën e turizmit. Zona fushore dhe kodrinore nis me rrethin e Kuçovës, me lartësi mesatare mbi nivelin e detit 80 m, vazhdon me rrethin e Beratit me një terren të pjerrët kodrinor-malor, me lartësi mesatare 455 m mbi nivelin e detit; duke filluar nga fusha e Beratit dhe deri në lartësinë 1600 m të malit të Shpiragut dhe më tej me rrethin e Skraparit, me lartësi mesatare 750-850 m mbi nivelin e detit që varion nga 250 m në fushën e Bogovës e deri në 1500 m në Faqekuq e Backe, lartësi në të cilën janë vendosur të gjitha fshatrat e këtij rrethi.

Maja më e lartë është maja e Tomorit (Çuka Partizane) prej 2417 m mbi nivelin e detit. I gjithë rajoni i qarkut ka një sipërfaqe me pyje rreth 450 km² dhe rreth 300 km² me kullota. Terreni me pyje, livadhe, kullota; lartësitë malore, pasuritë e mëdha ujore, muzeale, historike, kulturore si dhe klima karakteristike e rajonit, plotësojnë kushte mjaft të mira për zhvillimin e turizmit familjar në rajon.

Berati (quajtur ndryshe dhe si qyteti i një mbi një dritareve) është qyteti i nëntë për nga popullsia në Republikën e Shqipërisë. Qyteti është qendra e Qarkut të Beratit. Gjendet në jugun e vendit, 70 km në vijë ajrore në jug të Tiranës, përshkohet nga lumi Osum dhe rrethohet nga kodra dhe male, ku spikat Tomori, i deklaruar Park Kombëtar.

Përbërja Administrative e Qarkut

Territori i Qarkut Berat është rregulluar sipas ligjit 139/2015 “Për vetqeverisjen vendore” dhe ligjin nr.115/2014 datë 31.07.2014 “*Për ndarjen administrative të njësisve të qeverisjes vendore në Republikën e Shqipërisë*”. Sipas ndarjes administrative të vitit 2015, në Qarkun Berat përfshihen 5 Bashki: Berat, Skrapar, Polican, Dimal dhe Kuçove. Qendra e Qarkut është qyteti i Beratit. Qarku Berat përbëhet nga 5 bashki, 5 qytete, 20 njësi administrative dhe 246 fshatra.

Bashkia Berat ka 5 Njësi Administrative: Berat, Otlak, Velabisht, Sinje dhe Roshnik.

Bashkia Kuçovë ka 4 Njësi Administrative: Kuçove, Kozare , Perondi, Lumas.

Bashkia Dimal ka 4 Njësi Administrative: Dimal, Poshnje, Kutalli, Cukalat.

Bashkia Poliçan ka 3 Njësi Administrative: Poliçan, Vertop, Terpan.

Bashkia Skrapar ka 8 Njësi Administrative: Çorovode , Qendër Skrapar, Bogovë, Vëndreshë, Çepan, Potom, Leshnjë, Gjerbës, Zhepë .

(Ndarjen sipas bashkive dhe njesive administrative dhe fshtarave refero tek Shtojca B)

KONTEKSTI GJEOGRAFIK

2.2 Gjeografia

Qyteti i Beratit është ngritur fillimisht si kështjellë, mbi kodrën shkëmbore me lartësi 187m mbi nivelin e detit, në krahun e djathtë të lumit Osum, para se ky të dalë në fushën e Myzeqesë, më e madhja e Shqipërisë. Rrethi i Beratit shtrihet në Krahinën Malore Qendrore e pjesërisht në Ultësirën Jugperëndimore të Shqipërisë, në koordinatat: gjerësi gjeografike: Veri 40 gradë 52'24”; Jug 40 gradë 29'30” (qyteti 40 gradë 41'06”); gjatësi gjeografike: Lindje 20 gradë 10'51”; Perëndim 19 gradë 44'30” (qyteti 19 gradë 56'40”). Rrethi mbulon një sipërfaqe prej 953,6 km katror (qyteti 1,6 km katror).

2.3 Relievi

Rrethi i Beratit shtrihet kryesisht në një territor me reliev malor e kodrinor, me lartësi mesatare mbi nivelin e detit 455m (qyteti 58 m). Fushat shtrihen në krahun veri-perëndimor të rrethit, në luginën e Osumit, derisa ajo bashkohet me fushën e Myzeqesë.

PLANI I EMERGJENCAVE CIVILE PËR QARKUN BERAT

Në mjedisin natyror të Beratit dallohen: zona fushore e kodrinore e Beratit dhe e Kuçovës, mali i Tomorit (Lindje, 2417m) dhe ai i Shpiragut (Perëndim, 1218m) si edhe lugina e Osunit dhe e Tomoricës.

Zona fushore dhe ajo kodrinore janë baza e zhvillimit të prodhimit bujqësor, ndërsa malet dhe luginat përfaqësojnë burime të mëdha pyjore, kullosore dhe hidrike, ende të pashfrytëzuara si potenciale të rëndësishme të zhvillimit ekonomik e mjedisor.

2.4 Klima

Klima në Qarkun e Beratit, sipas klasifikimit Köppen-Geiger², i përket Csa3 -së dhe njihet në përgjithësi me termin klimë mesdhetare. Tiparet karakteristike të kësaj klime janë: dimër i butë me reshje dhe verë e ngrrohtë e thatë. Qarku i Beratit ka rreth 2,500- 2,700 orë në vit me diell dhe, në përgjithësi, nuk ka erëra me shpejtësi të madhe. Treguesit klimatikë të tij pasqyrohen vazhdimisht nga stacioni meteorologjik i ngitur ne qytetin e Kuçovës, i krijuar në vitin 1936 dhe është një nga më të vjetrit në vend.

Klima e rrethit është tipike mesdhetare, me temperaturë mesatare vjetore 15,9 gradë C. Temperatura mesatare e muajve më të ftohtë është 7,2 gradë C dhe ajo e muajve më të nxehtë 28,2 gradë C. Temperatura absolute më e ulët ka qenë -12,2 gradë C dhe ajo maksimale 47,1 gradë C.

Temperaturat e ajrit – një ndër elementët kryesorë në përcaktimin e veçorive klimatike të qarkut tonë në regjimin e saj mesatar me ecurinë e saj vjetore e ditore si dhe me vlerat ekstreme:

Temperatura mesatare e ajrit

Tabela1

Vendmatja	MUAJT E VITIT												Mesatarja
	J	SH	M	P	M	Q	K	G	SH	T	N	DH	
Berat	8.1	9	8.9	12.5	18.6	23.7	26.5	26.3	20.9	15.8	14.1	7.2	15.97

Temperaturat maksimale absolute të ajrit

Tabela2

Vendmatja	MUAJT E VITIT												Vjetore
	J	SH	M	P	M	Q	K	G	SH	T	N	DH	
Berat	19.4	23.6	22.4	29	31.6	40.8	42	42	34.8	30.4	30	19.6	30.5

Temperaturat minimale absolute të ajrit

Tabela3

Vendmatja	MUAJT E VITIT												Vjetore
	J	SH	M	P	M	Q	K	G	SH	T	N	DH	
Berat	-7.6	-5.8	-3	-1.4	6.4	6.8	3.8	10.4	6.6	2.6	2	-6.8	6.1

Numri i ditëve me temperaturat <ose =0⁰

Tabela 4

Vendmatja	MUAJT E VITIT												Vjetore
	J	SH	M	P	M	Q	K	G	SH	T	N	DH	
Berat	13.8	8.1	4.5	0.3	-	-	-	-	-	1.2	4.6	13.9	46.4

Numri i ditëve me temperaturat <ose =5⁰

Tabela 5

MUAJTEVITIT												

PLANI I EMERGJENCAVE CIVILE PËR QARKUN BERAT

Vendmatja	J	S H	M	P	M	Q	K	G	SH	T	N	DH	Vjetore
Berat	1.9	1.8	1.1	-	-	-	-	-	-	-	0.9	1.5	7.2

Temperatura mesatare vjetore është rreth 16.7°C. Temperatura maksimale vjetore gjatë ditës është rreth 29.2°C, ndërsa ajo minimale është 4.1°C. Zona e Kuçovës është një nga zonat më të nxehta të vendit, ku temperatura e ditëve të nxehta mund të arrijë edhe 42-45°C, ndërsa ajo e ditëve të ftohta të dimrit mund të shkojë rreth -7°C. Qyteti i Kuçovës ka arritur shifrën rekord në Shqipëri për temperaturën më të lartë të regjistruar, 44.4°C,

në korrik të vitit 1986. Muaji më i ftohtë i vitit është janari ku temperaturat mesatare mujore në Berat janë 6.1°C. Muaji më i nxehtë është korriku dhe gushti më temperatura mesatare mujore 42 C.

Numri i ditëve të akullta (për temperaturën nën zero gradë) është për vendmatjet meteorologjike Berat 46.4 ditë në vit. Ndërsa numri i ditëve me temperatura nën 5⁰ C është respektivisht 7.2 .

Reshjet atmosferike

Reshjet atmosferike janë një nga elementët më të rëndësishëm klimatik që përcaktojnë veçoritë klimatike të zonës (Qarkut Berat).

Reshjet mujore dhe vjetore në mm

Tabela1

Vendmatja	MUAJT E VITIT												Vjetore
	J	SH	M	P	M	Q	K	G	SH	T	N	DH	
Berat	169	95	78	105	22.8	14	11.2	5	308	104	110	132	1200

Reshjet më të mëdha 24– orëshe mujore dhe vjetore në mm

Tabela2

Vendmatja	MUAJT E VITIT												Vjetore
	J	SH	M	P	M	Q	K	G	SH	T	N	DH	
Berat	28	45	31.6	28	19	7.2	5.2	4.2	25.6	45.6	49	45	27.8

Reshjet mesatare shumëvjeçare në zonën Berat janë rreth 1200 mm. Kjo tregon se kemi të bëjmë në një zonë me reshje të shumta dhe të rrëmbyera. Në raport me vlerën mesatare të territorit shqiptar (1400mm) kjo zonë renditet rreth këtyre vlerave. Shpërndarja e reshjeve gjatë vitit është tipike e një regjimi Mesdhetar të reshjeve, sasia më e madhe pritët në periudhën e ftohtë të vitit dhe muajt më të lagët janë Nëntor-Dhjetor-Janar. Referuar statistikave të shërbimit meteorologjik Shqiptar për vitin 2021, muaji më i thatë është Gushti (përkatesisht rreth 11.2 mm/muaj). Nderkohe muaji më i lagesht i matur për vitin 2021 ka rezultuar muaji shtator me 308 mm. Duke patur parasysh sasinë maksimale për 24 orë të reshjeve dhe intensitetin për intervale të ndryshme kohe në periudha të ndryshme kthimi (return periods), kjo zonë karakterizohet nga një intensitet ilartë i reshjeve. Në vendmatjen meteorologjike Berat sasia e reshjeve 24 orëshe arrin deri në 324/346 mm. Numri i ditëve me reshje atmosferike, gjatë vitit, më të vogla se 0.1 mm është 115 ditë, më të vogla se 1 mm është 103 ditë dhe më të vogla se 10 mm është 54 ditë.

2.5 Erërat

Pozicioni gjeografik i Qarkut Berat, bën që zona të jetë nën ndikimin e erërave jo shumë të forta, që janë të ndryshme për nga forca dhe prania gjatë vitit. Erëra të zakonshme janë ato veriore,

jugore dhe me drejtim jugperëndimor. Efekti i tyre ndihet më tepër gjatë luginës së Osumit, Devoll dhe në gryka.

Gjatë periudhës tetor-mars mbizotërojnë erërat nga lindja, ndërsa gjatë pranverës erërat nga jugu dhe veriperëndimi dhe nga qershori në shtator ato nga veriperëndimi e perëndimi. Shpejtësia mesatare e erërave gjatë vitit është 2,5 m/sek. Territori i Qarkut në përgjithësi dallohet për erërat mesatare e kjo për shkak të konfigurimit të relievit.

Erërat e dëmshme, si erërat e ftohta dhe të forta të dimrit por edhe erërat e ngrohta dhe të thata të verës, ndikojnë mjaft negativisht në zhvillimin e ekonomisë bujqësore.

Erërat e nxehta dhe të thata sjellin dëme të konsiderueshme sidomos në ekonominë bujqësore në faza të ndryshme të jetës së bimëve. Në qarkun tonë këto erëra fryjnë në drejtime të ndryshme edhe mund të kenë origjinë lokale.

2.6 Bora

Në Qarkun Berat në periudhën e ftohtë të vitit bie një sasi e konsiderueshme bore në zonat malore, ndërsa në luginën e Osumit (në pjesën e poshtme ku përshkon pjesërisht territorin e bashkisë Poliçan dhe bashkitë Berat dhe Dimal) dhe të Devollit bie pak ose aspak borë për shkak të influencës së zonës nën ndikimin e masave ajrore të ngrohta nga deti Adriatik. Lartësia maksimale e shtresës së borës është 20 cm deri në 50 cm në zonat malore (Malësia e Tomorricës). Numri i ditëve me borë shkon nga 3 deri në 5 ditë. Mundësia e rënies së borës për më shumë se 5 ditë të njëpasnjëshme është në masën 32%. Rreziku i mbulimit 5 ditë nga borapër këtë zonë përfshin rreth 30 % të sipërfaqes me një periudhë rikthimi prej 2 deri 3 vjetësh. Zonat të cilat rrezikohen nga rënia e borës së madhe janë kryesisht zonat malore të cilat ndodhen në lartësitë mbi 800 m mbi nivelin e detit dhe larg njësive administrative. Këtu përmendim kryesisht Njësitë Administrative Bogovë, gjërbës, Çepan, Potom në bashkinë Skrapar dhe pjesërisht Njësitë Administrative Roshnik dhe Tërpan, përkatësisht në bashkitë Berat dhe Poliçan. Si rezultat i rënies së borës së madhe dhe ngricave popullosia e këtyre zonave mund të bllokohet deri në 7 ditë dhe kjo do të ketë pasoja sidomos për arsye të mungesës së shërbimeve të ndryshme dhe sidomos ushqimore dhe shëndetësore. Sasitë e reshjeve të borës vitet e fundit, kryesisht këtë 10-vjecarin e fundit, kanë ardhur duke u zvogëluar si rezultat i ndryshimeve klimatike dhe duhet të theksojme se vitet e fundit kanë qënë të pakta ditët me borë dhe për këtë nuk janë shfaqur problematika në lidhje me bllokimin e rrugëve, ose edhe nëse ka patur kanë qënë të pakëta dhe për një kohë shumë të shkurtër.

3. BURIMET UJORE

3.1 Lumenitë

Lumi i Osumit rrjedh përmes qytetit dhe jashtë tij, afër Urës Vajgurore, bashkohet me lumin e Devollit; të dy së bashku formojnë Semanin (gjatësia e tij brenda rrethit është 32km). Një nga lumenjtë kryesorë të vendit. Ai paraqet interes për bujqësinë, energjetikën, hidrogeologjinë, ekologjinë dhe urbanistikën. Sipas treguesve hidrologjikë, për nga gjatësia radhitet i 8-ti, për nga baseni ujëmbledhës i 10-ti, për nga prurja mesatare vjetore i 11-ti dhe për nga lartësia mesatare e rrjedhjes i 4-ti. Krijon rrjedhën e tij të plotë pranë Vithkuqit, vend që merret si pika e fillimit të lumit. Në basenin e Osumit veshja bimë (698 km katror) përbëhet nga pisha, bredhi, dushku e shkurre të tjera mesdhetare. Në zonën e Çorovodës e Skraparit krijon kanione vertikale shumë të bukur, me forma të ndryshme, me thellësi deri 150 m e 15-20m të gjera. Osumi transporton në Seman 995 milionë metra kub ujë në vit, me prurje mesatare 32,5m kub sek (në Berat 25-26,9m kub sek). Sasia vjetore e prurjes së ngurtë 1,356 milionë m kub. Gjatësia e Osumit brenda rrethit është 51 km.

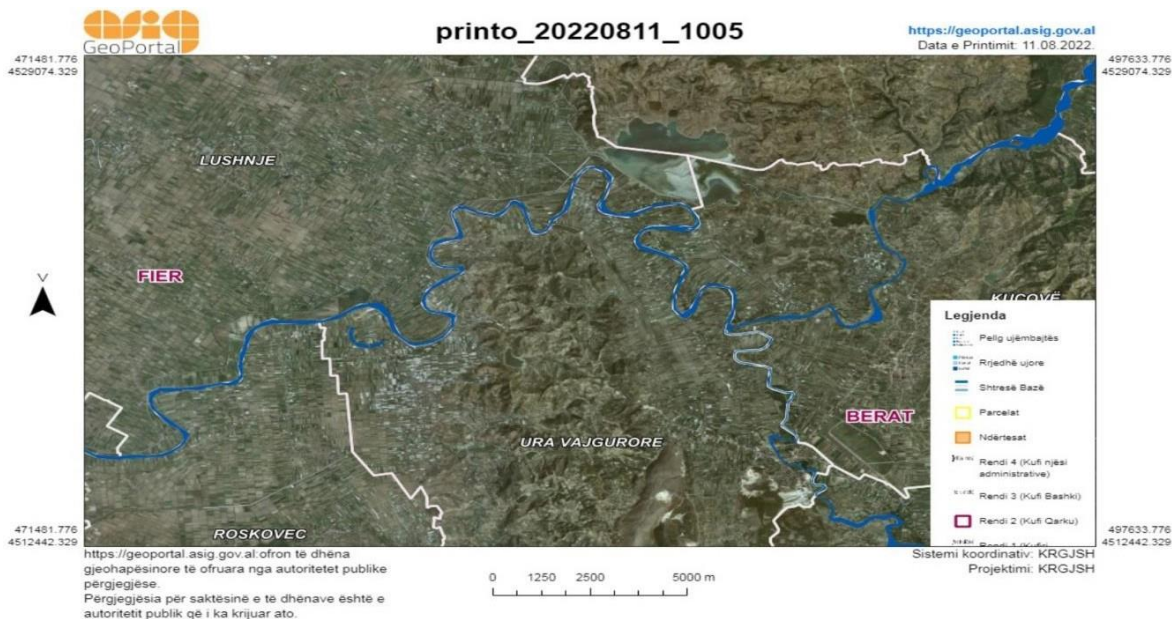
PLANI I EMERGJENCAVE CIVILE PËR QARKUN BERAT

Lumi Devoll: (196 km) buron në këmbë të Gramozit, vazhdon rrjedhën e vet në veri drejt qytetit të Bilishtit, për t'u kthyer më pas në perëndim nëpër grykën midis Malit të Thatë në veri dhe Moravës në jug, ku bashkohet në thellësi me lumin Osum, që buron po nga Gramozi, dhe formojnë së bashku Seman.

Sipërfaqja e ujëmbledhëse është 3.139 km² dhe lartësia mesatare mbi nivelin e detit është rreth 960 m. Prurja mesatare e Devollit është 49,5 m³/s, ushqehet kryesisht nga ujërat sipërfaqësore. Mineralizimi i ujit është 390 mg/l.

Grykën që lidh fushën e Devollit me atë të Korçës, atë të Cangonjit, helenët e vjetër e kanë quajtur (Propilion) me kuptimin “roje e portës”. Mendohet se nga ky emër i vjetër ka ngelur emri i fshatit të sotëm Pilur (Komuna Progër, rrethi i Devollit), në krahun e majtë të rrugës nacionale Bilisht-Korçë.

Lumi Seman : është lumi i dytë për nga gjatësia në Shqipëri, pas Drinit. Lumi fillon në rrethine Beratit dhe formohet nga bashkimi i dy lumenjve Osum dhe Devoll në afërsi të fshatit Kozarë. Gjatësia që përshkohet nga ky lum në territorin e qarkut Berat është 32 km. Është i gjatë rreth 281 km me pellg ujëmbledhës 5'649km² dhe lartësi mesatare mbi nivelin e detit 863 m. Pasi përshkruan fushën e Myzeqesë, shkarkon ujërat e tij në detin Adriatik, në jug të lagunës së Karavastasë. Përpara se të arrijë detin ai bashkohet me lumin e Gjanicës i cili përshkon përmes qytetit e Fierit. Duke marrë në konsideratë kushtet hidrometeorologjike, ujëmbledhësi i Semanit është më i varfëri nga të gjithë lumenjtë e Shqipërisë, lidhur me ujërat nëntokësorë. Gjithashtu, rreshjet janë të pakta, mesatarisht 1'084 mm/vit. Prurja mesatare shumëvjeçare është 95,7m³/s. Reth 60% e ujit sigurohet nga ujëmbledhësi i Devollit. Ujëmbledhësi i Semanit përbëhet nga fusha bujqësore me mbulesë të pakët bimore që i nënshtrohet një erozioni të madh. Sasia e lëndëve të ngurta që transportohen për në det nga Semani është afërsisht 31,2 milionë tonë/vit. Ujërat kanë mineralizim relativisht të lartë prej 440 mg/l. Temperaturat e ujit luhaten nga 6,8° C në janar deri në 25,5°C në gusht. Shtrati i lumit është i pasur me zhavorr dhe rërë të imët, me gjerësi nga 100 deri 200 m. Lumi ka gjithmonë ujë të bollshëm, por me rrjedhje relativisht të ngadaltë. Brigjet janë argjilore të veshura me drurë plepi ose shelgje.

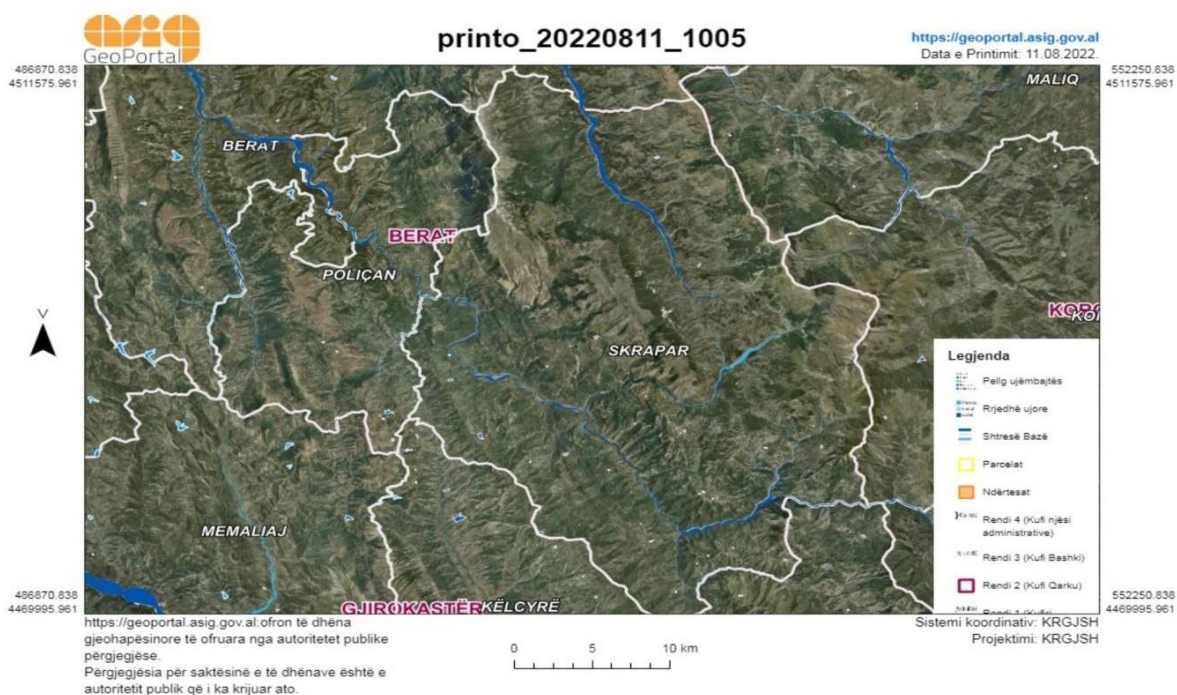

3.2 Luginat lumore :

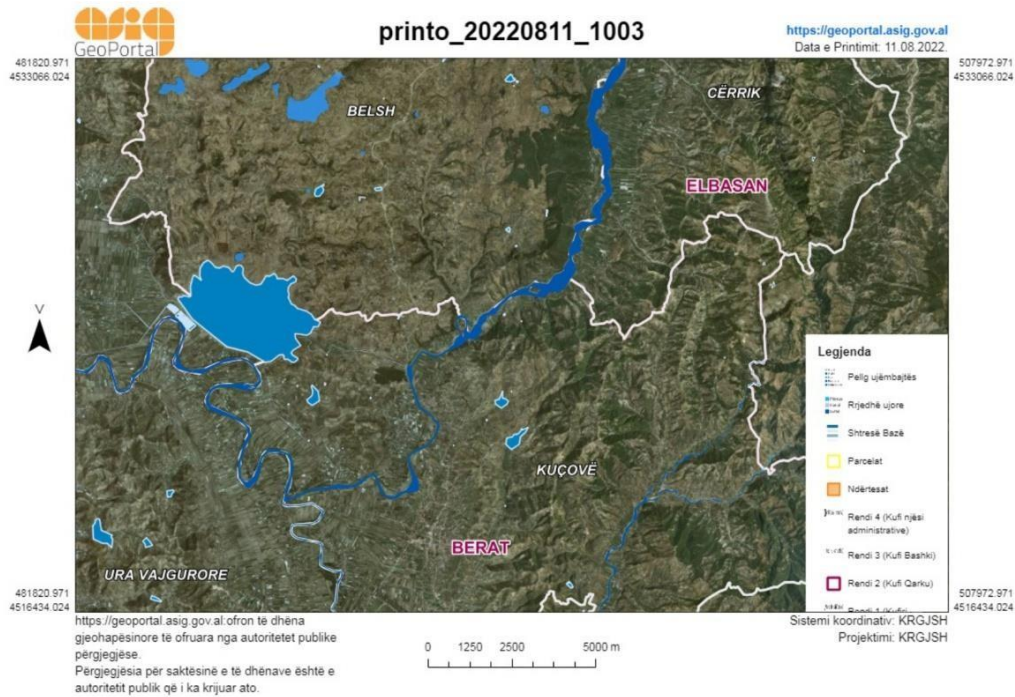
Lugina e Osunit: Luginë në pjesën Veri Lindore të Krahinës Malore Jugore, në rrethet e Skraparit e të Beratit me gjatësi rreth 139 km dhe gjerësi 1 deri në 2-3 km (Uznovë). Është e ndërtuar nga gëlqerorë të kretakut dhe paleogjenit si dhe nga flishi, ka prejardhje kryesisht gërryese. Pjesa më e madhe e saj çan gati tërthor strukturat, me përjashtim të antiklinalit të Çorovodës ku kalon pothuajse nëpër boshtin e tij, duke krijuar kanionet e njohura të Osunit. Në L. e O. dallohet pjesa e sipërme prej burimit deri në Çorovodë dhe ajo e mesme deri në Berat. Në pjesën e sipërme ka ngushtime dhe zgjerime të shumta që zëvendësojnë njëra-tjetrën. Ngushtimet

PLANI I EMERGJENCAVE CIVILE PËR QARKUN BERAT

janë në viset e ndërtuara nga gëlqerorët (Miçan, Çorovodë), kurse zgjerimet në viset flishore. Kanionet madhështore të Osumit, me gjatësi pothuaj 12 km, fillojnë prej fshatit Miçan (Përmet) e vazhdojnë me ndërprerje të vogla deri në Çorovodë, faqet e tyre duket sikur janë sharruar në masivet e shkëmbinjve gëlqerorë. Në pjesën e mesme vërehen zgjerime e dredha të shumta të shtratit (në Jaupas, Mbrakull, Vërtop, Fushë-Peshtan, Vodicë, Uznovë), si dhe disa nivele tarracash lumore në toka pjellore që shfrytëzohen për pemëtari dhe për drithërat e bukës. Klima e L. së O. është mesdhetare me temp. mesatare vjetore 15°C (Berat) e 14.4°C (Çorovodë). Sasia mesatare vjetore e reshjeve është rreth 1000 mm, një pjesë e vogël e tyre bien në formë bore. Bimësia përfaqësohet nga zona e shkurreve mesdhetare të tipit të makjeve dhe e lisit në shpatin e majtë të luginës. Në shpatet e luginës janë mbjellë blloqe të mëdha të pemëve frutore (qersh, mollë, kumbulla, kajsi, pjeshkë) e vreshta. Të njohura janë blloqet e fiqve të Uznovës e Rroshnikut (nga e djathta) dhe ullishtet nga e majta (në Bilçe). Në vendet e mbrojtura (Berat) rriten edhe agrumet. Ka qendra të banuara të shumta me popullsi të dendur si Berati e Çorovoda si dhe fshatrat Miçan, Çepan, Zogas, Kakruk, Mbrakull, Vërtop, Vodicë, Uznovë. etj.

Lugina e Devollit : Luginë në rrethet e Korçës, Gramshit, Elbasanit dhe Beratit. Fillon në lartësinë rreth 1900 m në juglindje të maleve të Moravës me një lug akullnajor. Deri në Miras është e ngushtë, në formën e germës «V», në përgjithësi asimetrike dhe me pragje e shkallëzime të shumta. Që këtej ajo zgjerohet dora-dorës dhe në Bilisht merr pamjen e një fushe me gjerësi deri në rreth 7 km. Këtu ka edhe disa nivele tarracash lumore asimetrike. Pas grykës së Cangonjithyn në fushën e Korçës (shih) ku lumi Devoll rrjedh në një shtrat të cekët dhe pa tarraca. Nga Maliqi deri në afërsi të Kodovjatit lugina ndërpret tërthor disa struktura gjeologjike të përbëra nga molasa e flishi, nga gëlqerorë dhe shkëmbinj magmatikë. Prandaj ajo në përgjithësi ngushtohet dhe në sektorët ku ndërpret shkëmbinj të fortë e të qëndrueshëm janë formuar grykatë ngushta dhe kanione, si kanionet e Dobërçanit, të Gur Shqipes etj., me kushte të përshtatshme për ndërtimin e veprave hidroenergjetike. Nga Kodovjati deri në Cërrik lugina e lumit Devoll zgjerohet përsëri, është asimetrike dhe kalon nëpër strukturën sinklinale të Gramshit ku lumi ka formuar disa nivele tarracash që përbëjnë fusha të vogla me lartësi të ndryshme nga lumi. Nga Cërriku e deri në bashkimin e lumit Devoll me Osumin ka drejtim Jugperendim e zgjerohet mjaft, ka degëzime dhe dredha të shumta por pak tarraca.

Burimet ujore:

Rajoni i Tomorrit paraqet pasuri të madhe ujore sipërfaqësore dhe nëntokësore, të njohura, të studiuara dhe të përdorura mjaft mirë me efektivitet e leverdi. Ujrat nëntokësore të përfaqësohen nga rezervuari i Mbeturinat që dalin pas prerjes së pllakave gëlqerore Hedhja e mbetjeve minerare në shtratin e përroit madh-Akuiferi i Tomorrit, një ndër akuiferet me të mëdhenj të vendit tonë. Burimet nëntokësore ujore të këtij akuiferi janë të njohura, të Ujankut, Sotirës e Kërpicës etj në lindje të malit Tomorr (për ujësjellsin e Gramshit) dhe burimet e medha te Bogovës, burimet e vogla të Kapinovës, Lybeshës etj në pjesën perëndimore të ketij mali, furnizojnë Beratin e Poliçanin dhe rrethina e tyre, ndërsa burimet e Guakut në sektorët jugperëndimore, përdoren për ujësjellsin e qytetit të Çorovodës.

3.3 Ujrat sipërfaqësore.

Përfaqësohen nga prurjet e lumit te Osumit në perendim dhe të përrenjve që derdhen në këtë lum. Për qëllimin e këtij studimi do të përshkruajme përgjithësisht ujërat sipërfaqësore të shpatit perëndimor të malit të Tomorrit, që burojnë nga lindja drejt perëndimit deri në luginën e përroit të Bogoves. Lumi i Osumit, në segmentin Çorovodë- Poliçan- Berat, rrjedh me pjerrësi të vogël, relativisht qetë deri mesatare në kuota 270-271m. afër në perëndim të qytetit Çorovodës. Më tej lumi kalon në luginë të ngushtë hapet në Kakruke, kuotë 210-212m dhe zgjerohet më shumë shtrati i tij ne 200-300m, kur derdhet përroi i madh i Bogoves në Novaj (Bogove), kuota 166- 168 deri në Polican, ku derdhet përroi i vogël i Lirzes. Nga Poliçani e më tej fillojnë meandrimet e lumit me gjerësi deri 1-1.5 deri 1.8-2km, duke kaluar në Mbrakull, kuotë 118-200m kuote 118-200m ku derdhet përroi i Kapinovës; ne Vertop kuote 105-105m, ku derdhet përroi i Vërtopit që vjen nga Lubesha e Drenova; në Fushe Peshtan në kuoten 86-87m, ku derdhet përroi i Peshtanit, që vjen nga fshati Tomorr- Radovec-Karkanjoz-Gropë; në Vodice kuotë 80-81m ku derdhet përroi i Vodices që vjen nga Dardha- Roshnik-Bogdan; në Uznovë kuotë 61-62m, ku derdhen përrenjte e krahut të djathtë (lindor) të Osumit që vijnë nga shpati perëndimor Tomorrit. Në krahu perëndimor të luginës së Osumit, krahu e majtë të lumit derdhet përroi Vokopolës e përroi i Temalit e Matinalit dhe disa përrenj më të vegjël që ndodhen jashtë konturit të studimit. Në lindje të Tomorrit lokalizohen peroska e përrenj të vegjël derdhen në përroit e madh të Tomorrices. Këto përrenj janë relativisht të pjerrët të vrullshëm gjatë vjeshtës, dimrit dhe pranverës, kështu ujrat sipërfaqësore shtojnë erozionin me rrëketë dhe perroskat dhe nuk

humbasin debitet e tyre, sepse lëvizin mbi shkëmbinj kryesisht argjilore -alevritore me mbizotërim të argjilave që janë të pa përshkueshëm nga ujrat.

Ujrat sipërfaqësore, e përfaqësuar nga ujrat e lumit Osum të perrenjeve që furnizojnë ato, janë përdorur dhe përdoret për ujitje për bujqësinë etj. Përroi i Bogovës, është përroi më i madh dhe më i rëndësishmi i rajonit, që përmbledh një pellg ujqor rreth 50km² (Pellgu i Bogovës), duke përshirë perrenjtë e pjesës jugore të kurrizit të malit të Tomorrit dhe pjesës veriperëndimore të malit të Kulmakut, që fillojnë nga burimet karstike rreze malit të Tomorrit e Kulmakut dhe që shtohen nga ujrat rreshjeve. Pellgu i përroit të Bogovës përfaqëson ujëmbledhës relativisht të madh sipërfaqësor, i shtuar me burime nëntokësore karstike, që fillojnë në veriperëndim ku fillojnë burimet e Novaj e Nishovës, të Sirakut, të burimeve afër qafës së Sirakut e Kulmakut, burimet e fusheë Bollas në kuotat 1300-1400m në një sipërfaqe 5-6km², me debitë 1000-1300 l/orë, që japin perrenjtë e Boroneci, ndërsa në jug gjenden perrenjtë e Dobrushës, Sodës me burime nëntoksore të faqes veriperëndimore të Kulmakut. Burimet nëntokësore të Bogovës të formuar nga 12 burime të medhenj potentë me debite 3000-5000 l/orë, në rrjedhjen e poshtme të përroit të Bogoves, në kuotat 282m, 233, pas bashkimit me perrenjtë e vegjël, që së bashku formojnë burimin e madh industrial të Bogovës . Përroi i Bogovës derdhet në kuotën 166-170m në lumin Osum

3.4 Ujrat nëntokësore, të përfaqësuar nga Akuiferi i Tomorrit si një kështjellë-rezervuar hambar ujqor i madh. Sektori perëndimor i tij ,që i përket rajonit në studim, përfaqësohet nga burimet e Lubeshës, Kapinovës, Nishovës, Novajt me debite 1000-1500l/orë deri më poshtë më në jug në përroin e Bogovës, ku shkarkohen me burimet e shumta në prishjet e çarjet tektonike dhe në kontaktin mes shkëmbinjeve ujëmbajtës gëlqeror me çarje dhe shkëmbinjeve ekranizues argjiloranor. Formacioni flishor argjilo- alevrolite është mbulesë e rezervuarit karbonatik, duke filluar nga lart në verilindje nga kuotat 900-1000m në jug në Dardhë-Tomorr, deri 500-600m në Nishove-Novaj deri 230-350-4 me grykën e Bogovës në perëndim.

Akuiferi karstik i Tomorrit. Akuiferi karbonatik i Tomorrit përfaqësohet nga depozitë/rezervuari i madh me porozitet poro- çarje, çarje-çarje, prishje tektonike-çarje me përcjellshmëri mesatare. Ky rezervuar ujëmbajtjes ndërtohet nga gëlqerorë të Kretakut të Sipërm e Eocenit, të cilët mbulohen me kënd rreth 30-40° nga depozitimet flishore të Oligocenit (Pg3. ka një gjatësi rreth 30 km dhe gjerësi që varion nga 2, 3 dhe 5 km, me sipërfaqe rreth 100 km². Në pjesën veriore, lindore dhe jugore akuiferi kontakton me depozitimet flishore të Pg3, ndërsa në gjithë pjesën perëndimore të tij kontakton me koluvione glacialo-morenore të përfaqësuar brekçie shpatore të holocenit Q h-p (kol-glc) në bazamentin fshatrave Tomoor, Lybeshe, Kapinove, Barkullas- Nishovë Novaj. Të tilla brekçie takohen edhe në pjesën lindore, por në një sipërfaqe të kufizuar. Ujëmbajtja e akuferit të Tomorrit ku perfishihet edhe ajo e Kulmakut është e konsiderueshme. Cilësia e ujrave është shumë e mirë. Shumica e burimeve të këtij akuiferi drenojnë në kontaktin e gëlqerorëve me formacionet flishore të Oligocenit (Pg3), ndërsa më pak në kontaktin e gëlqerorëve me brekçiet shpatore, nën këto të fundit ku janë disa burime si ai i Lybeshës, Kapinoves. Me Akuiferin karbonatik i Tomorrit lidhen disa burime ujore për popullsinë e këtij rajoni, por edhe për përpunim e tregtim industrial siç janë burimet e përroit të pellgut të Bogoves, që kanë debite deri 15-20 l/sek ne kete rajon. Të këtij akuferi jane burimet e Sotires, Kerpices per ujësjellësin e Gramshit dhe Ujanikut etj në lindje të Tomorrit, jashtë konturit të studimit, si dhe tëGuakut për Corovodën në jugperëndim, po me këto debite ose më pak .

Ujërat nëntokësore që burojnë nga ky Akuiferi i Tomorrit kanë veti të mira fiziko-kimike për përdorim jetësor. Mineralizimi i përgjithshëm është 223 - 260 mg/l, fortësia e përgjithshme është 7,5-9°gjermane dhe pH = 7,3-7,7. Ujërat janë të tipit hidrokarbonat kalçiumi sepse përshkojnë dhe tresin shkëmbinj karbonatike. Rreth 70 % e ujërave nëntokësore sipërfaqësore përdoren për t'u pirë dhe pjesërisht për vaditje artizanale ose për ujë industrial. Rezevuari i madh i Tomorrit është një potencial i madh ujqor, që duhet rivlerësuar në kompleks së bashku me atë të Kulmakut dhe duhet parë dhe me influencën jo të mirë që shkaktojnë punimet minerare në karrierat e

gëlqerorëve pllakore që lokalizohen sipër tij. Për shkak të prodhimit të madh të gurëve dekorative pllakore në disa karriera nga gëlqeroret pllakore nga biznesi privat në karriera të hapura të mëdha. Nga punimet minerare krijohen ndryshime të ekosistemit; në disa gurore dhe rrugë përdoren edhe lëndë eksplozive, që gjatë shpërthimeve shkaktojnë produkte mbetëse nitrate në formë gazi që tretet në mjedis. Makineritë gjatë punës shkarkojnë lëndë organike etj, që sadopak ndotin dhe prishin ekuilibrin natyror. Kjo ka sjellë që shpesh të turbullohen dhe të ndoten burimet e ujit të rëndësishëm të Bogoves, duke shkaktuar shqetësime serioze për popullsitë e qyteteve dhe fshatrave përreth që furnizohen prej ujërave të këtij burimi. Në një teritor rreth 10km² ka aktivitet shfrytëzimi me intensitet në karrierat minerare në pjesët e sipërme, shfrytëzimi i ujit të pijshëm dhe ndonjë H/C në pjesët e poshtme të luginës, që duhet administruar pa prishur ekuilibrin natyror dhe mirë ruatjen e ambientit në këtë rajon.

3.5 Kurrizet malore dhe malësitë

3.5.1 Mali i Tomorit

Pozicioni gjeografiko -fizik i malit Tomorr.

Mali i Tomorrit ndodhet në pjesën veriore të vargmalit Tomorr-Kulmak-Mican dhe lokalizohet në sektorët veriore të Krahinës Malore-Jugore të Shqipërisë. Rajoni i malit të Tomorrit ndodhet 15-25 km, në vijë ajrore, nga qyteti Beratit. Kufizohet në veri, nëpërmes qafës së Dardhës, nga kodrat e rajonit Sulovës të luginës së Devollit; në lindje kufizohet nga faqja e lindore e malit të Tomorrit që administrohen nga prefektura e Elbasanit. Në jug nëpërmes qafës së Kulmakut dhe luginës së përroit të Bogovës, përfshin pjesën veriore të malit të Kulmakut, qendrat e banuara Dobrushë, etj, të administruar nga bashkia Çorovodë. Ndërsa në perëndim, mali Tomorrit kufizohet nga kodrat, kodrinat e pjerrinat e shpatit perëndimor të kurrizit të këtij mali, që i përket krahut të djathtë të luginës së lumit Osum.

Mali i Tomorrit që është një nga malet më të larta të vendit tonë, ngrihet madhështor, në lindje të malit të Shpiragut (1100-1200m), që kufizohen së bashku me të, me Ultësirën Bregdetare fushore të vendit tonë. Gjatësia e këtij mali është 19-20km, me shtrirje veri-jug 5-10°, gjerësia e sharnierit të kurrizit në lartësitë 2000-2400m është 1.5-2km, gjerësia e tij në kuotën 1000-2000m është 5-6 km (shih grafikun, Pamje e parkut të Tomorrit dhe mali i Tomorrit). Prandaj me të drejtë quhet kurriz malor i zgjatur. Paraqesim më gjerësisht topografinë dhe relievin e malit të Tomorrit, pasi këto tregues për rëndësinë gjeomorfologjike, gjeologjike, të resurseve minerale, ujore, pyjore dhe turistike të këtij territori. Kurrizi i malit të Tomorrit, në pikëpamje topografike në kuotat 2000-2400 m është relativisht deri mesatarisht i qetë me disa gropa e maja të vogla dhe përbëhet nga jugu në veri me 30 çuka e maja në lartësinë 2000-2400 m, ku veçohen lartësitë: 2081m, 2135 m, 2258 m, lartësohet kuota kryesore Mali i Tomorrit 2379.8 m, dhe lartësia 2402m, lartësitë 2240m, 2175m, 2056m, kuota kryesore e njohur, maja e Partizanit 2415m dhe lartësitë 2056m, 2281m, 2056m etj maja të larta.

Pamje e Parkut të Tomorrit

Ndërmjet kuotës më të lartë jugore (lartësitë 2379.8m, 2402m) dhe asaj veriore, lartësia maja e Partizanit 2415m, kurrizi i malit paraqitet me ulje të butë të sharnierit në 200-300m në formë harku për 6-7km. Në krahun perëndimor të kurrizit të Tomorrit duke filluar nga veriu nga Dardha, veçohen disa lartësi në kuotat 1000-2000m, ku veçohen 12 majat e kodrave-çukave; lartësitë 1020m, 1587m, 1780m, rruga e Kapinovës 1434m, majat 1465m, 1880m, 2000m, 1931m, etj në jugë qafa e Sirakut 1360 m në juglindje qafa e Kulmakut 1473m. Mali i Tomorrit si konfiguracion morfologjik është asimetrik në formë elipsoidi të zgjatur, me rënie të shpateve të fortë gati vertikal, 1.5-2 herë më të fortë në perëndim dhe veri sesa në lindje dhe në jug të malit. Shpati perëndimor i kurrizit të Tomorrit bie pothuaj thikë gati vertikalisht 80-90° dhe ndonje shkallë, për rreth 800-1200m nga pjesa e sipërme e kurrizit rreth kuotës 2000m deri në kuotën më të ultët 800-900m, ku lokalizohen rrezë malit të Tomorrit qendrat e banuara nga veriu: Dardhë e Tomorr nga kuota 800-1000m, deri në jug Novaj kuotë 650-700m të Tomorrit dhe në perëndim Drenovë në kuotën 320-400m. Më poshtë, në perëndim në mes të shpatit në kuotat 500-400m janë fshatrat e lagjet Peshtan, Bogdan në veri, Gradisht, Drenovë 320-400m etj. Shpati lindor i malit të Tomorrit, bie më butë në lindje me 50-70° deri më ulët në lindje në 30-50° në shpatin e përroit të madh të Tomorricës (degë e majtë e lumit Devoll). Në pjesën veriore të malit të Tomorrit, kurrizi i tij, bie thikë si me këputjeme disa shkallë për 400-500m deri 700-900 në qafat e Dardhës. Më në jug, në kuotat 1300- 1400m, pas rrugës janë shtigjet për në stanet, shtegu i Jaupit, qafës së Sirakut, qafa e Kulmakut; shpati jugor i kurrizit bie më butë për 30-40° në luginën e Bogovës në kuotat 250-350m. Ndërmjet kurrizit të Tomorrit, në juglindje të tij është qafa ndarëse qafa e Kulmakut 1473m dhe vazhdohet me malin e Kulmakut maja 2174m, dhe afër maja e Kakrukës 2161m, maja e Zaloshnjës 2116 m dhe majat 2021m, 1867m, 1942m etj. Pranë lumit Osum në krahun e djathtë të tij në rreze të luginës lokalizohet qyteti i Poliçanit në kuotë 215-220m si i maskuar rreth kodrinave me kuotë 344m e 527m dhe më tej në krah të djathtë të rrjedhjes janë qendrat banuara të Mbrakullës Vërtoq, Peshtan i Poshtëm, Vodicë, të vendosura në segmente të taracave lumore të Osumit dhe më tej Uznova deri në qytetin e Beratit.

Qendrat e banuara të këtij rajoni janë vendosur rreze majave shkëmbore: në kuotat 800-1000m në veri fshatrat: Dardhë e Tomorr deri 500-700m Lybeshë, Kapinovë, Brakullas, Nishovë, Novaj 650- deri në jugë afërsisht çdo 1.5-2km dhe më poshtë në kuotat 400-600m në perëndim më ulët lokalizohen qendrat e banuara Roshnik, Bogdan (i Sipërm dhe i Poshtëm), Gradishtë, Drenovë, Mímias, Karkanjoz, Duhanas dhe rreze luginës pranë lumit Osum në krah të djathtë të tij është qyteti i Poliçanit rreth kodrave 344-455m,

Të dhëna të shkurtra gjeomorfologjike

Kurrizi i malit të Tomorrit është strukturë pozitive tipike asimetrike (shih foton Mali i Tomorrit dhe bllok diagramën, pamje e Parkut të Tomorrit), në formë elipsoidi të zgjatur 5-10 herë më shumë se gjerësia e tij. Mali i Kulmakut është në formë kulmi gati rrethor; ndahet me kurrizin e Tomorrit me një farë pragu-apo shkalle 1x2km qafa e Kulmakut. Në krahun perëndimor të kurrizit të Tomorrit, ndahet me këtë kurriz dhe me pjesën lindore të luginës së Osumit nëpërmjet shkallës strukturore gjysmë të sheshtë Novaj-Kapinovë-qafa e Dardhës me gjatësi 12km, gjerësi 1-1.5km, të vendosur mbi formimet koluvione-proluvione të Kuaternarit. Në të dy anët e kurrizit të Tomorrit, veçohen dy lugina relativisht të gjera; ajo e Osumit në perëndim dhe e Tomorricës në lindje. Paraqesim të përshkruar segmentin e pjesës lindore të luginës së Osumit të këtij rajoni, ndërsa për luginën e Tomorricës nuk do e përshkruajme në këtë studim. Territori i kurrizit të malit Tomorri është formuar si rezultat i veprimtarisë ngritëse tektonike (neotektonike) e strukturës së tij gjatë Pliocen-Kuaternarit (N2-Q) në 2-3 milion vitet fundit me forcën gërryese të reshjeve; nga shirat, ngriçat e dëborra dhe ujrave, që formojnë përrrenjtë që derdhen në Osum.

3.5.2 Ndërtimi gjeologjik

Ndërtimi gjeologjik i rajonit në studim (pjesa perëndimore e kurrizit të malit Tomor) përfaqësohet nga shkëmbinj sedimentar, ku marrin pjesë; 1. shkëmbinjtë e formacionit karbonatik të ndarë në gelqeror masiv, dolomite masive të Kretakut të Sipërm-Cr2, 2. gëlqeror pllakor të Eocenit (Pg2); 3. të formacionit flishor terigjen ranoro-argjilor të Oligocenit (Pg3) dhe 4. depozitimet Kuaternare të reja (Q). Formimet shkëmbore karbonatike i përkasin zonës tektonike Kruja; ndërsa ato terigjene flishore kanë tipare kalimtare mes zonës Kruja dhe zonës Jonike, me ansim e Shkëmbinjtë (Stratigrafia). Shkëmbinjtë nga më të vjetër në të rinjtë ndahen: 1) Formacioni karbonatik i përbërë nga gëlqerorë e dolomite, 2. Formacioni flishor terigjen, 3. Depozitimet Kuaternare. (Shih Harten Gjeologjike te rajonit Berat-Corovode, shkalle 1:100000, sektori Tomorr- Polican-Kulmak)

Formacioni Karbonatik përfaqësohet nga depozitimet e Kretakut të Sipërm (Cr2) dhe të Paleogen i Mesem- Eocenit (Pg2) Kretaku i Sipërm (Cr2)

Janë depozitimet më të vjetra (65-100 milion vjet) që dalin në sipërfaqe, ato ndërtojnë bërthamën e strukturës së antiklinalit të Tomorrit dhe në jug atë të Kulmakut e Çorovodës. Përfaqësohen nga ndërthurje të gëlqerorëve kristalore me ata organogjeno-detritike dhe detritiko-organogjeno-coprizor. Kryesisht janë gëlqeror masiv, shtresë trashë deri shtresë hollë, kompakt, porozë dhe kavernoze me ngjyrë të bardhë deri të bardhë gri, si dhe nga dolomit masiv ngjyrë bezhë-gri.

Eoceni (Pg2)

Depozitimet Eocenike (të formuar 15-20 milion vjet më parë) kanë përhapje në periklinalin jugor të antiklinalit të Tomorrit nga kurrizi jugor i tij deri në përroin e Bogovës dhe vendosen normalisht mbi gelqeroret e Kretakut të Sipërm. Janë gëlqerorë të bardhë dhe pllakë trashë e pllakë mesëm. Përfaqësohen nga ndërthurje gëlqerorësh pelitomorf, organogjeno - coprizor, gëlqeror ranorik dhe me pak strallë ngjyrë bardhë deri të bardhë gri dhe laramanë. Trashësia e tyre 30-50m.

Formacioni flishor, Oligoceni (Pg3), Shkëmbinj flishor terigjen të Oligocenit zënë pjesën më të madhe të sipërfaqes së këtij rajoni dhe me gjerë në tërë territorin Berat, Tomorr, Tomoricë dhe më në lindje; Çorovodë dhe më në jug, Shpirag në jugperëndim dhe anash tyre. Ato shtrihenduke filluar nga shpati verior i Kulmakut, fshati Dobrushë, në luginën e Bogovës e kurrizin jugortë malit Tomorr dhe në shpatin lindor e perëndimor të luginës së Osumit. Nga këto depozitime nëhartë janë hedhur tri nën seksionet e Oligocenit, ndërsa përshkrimi i tyre është bërë i hollësishëm për shkak të studiushmërisë së lartë që i është bërë prerjes litologjike të këtyre depozitimeve.

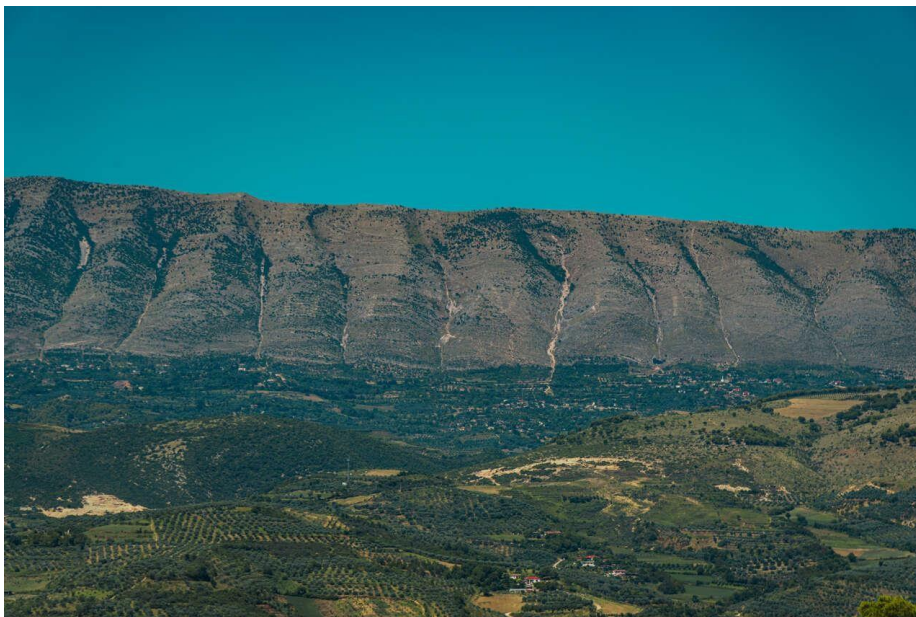
Oligoceni i poshtëm (Pg31)

Këto depozitime zënë një sipërfaqe të madhe në jug të rajonit, lugina e Bogovës dhe Novaj (Bogova) në jugperëndim, që ndërtojnë periklinalin jugor të antiklinalit të Tomorrit etj në vazhdimësi në jug jashtë rajonit në drejtim të Çorovodës. Në depozitimet e Oligocenit të poshtëm veçohen disa pako litologjike, nga të cilat në sipërfaqe gjejnë përhapje këto pako: 1. Pakua mergelore kalimtare 2 Pakua e flishit ritëm hollë argjilo- ranor. Pakua e flishit ranor - argjilor me horizont vidhisës.

Parku Kombëtar Mali i Tomorrit ka një sip 23444.2 ha dhe ndodhet në lindje të qytetit muze të Beratit. Ky park Kombëtar ndodhet ne 2 Qarqe te mbedha si ai i Beratit dhe ai i Elbasanit 3 rrethe dhe pikerish ne Rrethin e Beratit me sip 8400 Ha, Rrethin e Skraparit 15 045 Ha dhe Rrethin e Gramshit 1278 Ha Në të ndodhet Mali i Tomorrit me lartesi prej 2 416 mbi nivelin e detit, që nga larg të jep përshtypjen e një kështjelle natyrore gjigante. Bukuritë natyrore të parkut janë evidente në çdo stinë.

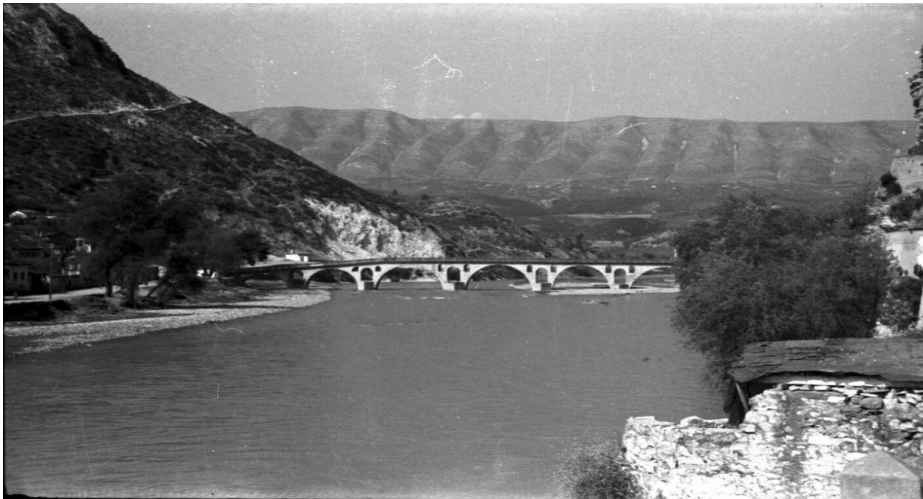
3.5.3 Mali i Shpiragut

Mali i shpiragut shtrihet në perendim të qytetit të Beratit me shtrirje Veri-Jug dhe lartësi 1198 m, i ndërtuar nga formacion gëlqerorë. Ka kurriz të ngushtë dhe shpate asimetrike (shpati perendimor është më i pjerrët se ai lindor). Ana Veriore dhe Lindore janë gërryer nga një rrjet përrenjsh paralelë, që shtrihen pothuajse në të njëjtën largësi nga njëri-tjetri dhe që lënë përshtypjen e vijave (nga ka ardhur edhe emri Mali me Vija). Në skajin Veri –Perendimor të Shpiragut në fshatin Sinjë, ka burime ujërash karstike. Mali I Shpiragut është pothuajse i zhveshur nga bimësia drusore; vende-vende ndodhen dushqe dhe makje mesdhetare. Fshatrat që shtrihen rrëzës së malit te Shpiragut përbëjnë edhe krahinën e Shpiragut (shih) në skajin Perendimor të rrethit të Beratit.

PLANI I EMERGJENCEVE CIVILE PËR QARKUN BERAT

Krahinë gjeografike dhe etnografike në perendim të Beratit rrëzë malit të Shpiragut përfshin fshatrat Mbreshtan, Galinë, Paftal, Sadovicë, Mbolan, Sinjë, Veleshnjë, Molishti etj., që shtrihen gjatë rrëzës; në lindje fshatrat Bistrovicë, Mbjeshovë etj gjatë rrëzës Perendimore Plashniku në skajin Jug-Lindor etj. Pjesa më e lartë përbëhet nga gëlqerorë, ndërsa rrëza prej flishi. Në lindje kufizohet me luginën e të Molishtit, ndërsa në perendim bashkohet me kodrinat më lindore të Mallakastrës. Bimësia natyrore përfaqësohet nga makje e dushk në pjesën më të ulët e nga lisi në pjesën më të lartë të rrëzës. Janë mbjellë shumë pemë frutore, veçanërisht qershi për të cilat Spiragu është i njohur, si dhe janë krijuar blloqe me vreshta. Në rrëzën linodre ka qenë kultivuar që në lashtësi ulliri e Shpiragut njihej për prodhimin e vajit të ullirit. Krahina ka vendbanime të lashta (Sinja, Plashniku) dhe rrënoja kalash mesjetare (Plashnik).

3.6 Ujëmbledhësit (Rezervuarët) qarku Berat

Në territorin e qarkut Berat ndodhen 36 ujëmbledhës, të cilët shërbejnë për ujitjen e tokave bujqësore. Gjendja teknike e tyre, dëmtimet e pritave dhe argjinaturave, deri më sot nuk kanë ndikuar me problemet që mbartin dhe kanë aktualisht këto ujëmbledhësa për shkak të mungesës së investimeve në vite. Disa nga problemet që kanë këta ujë mbledhës, të cilët mund të ndikojnë drejtpërdrejt në krijimin e fatkeqësisë së përmbytjeve janë:

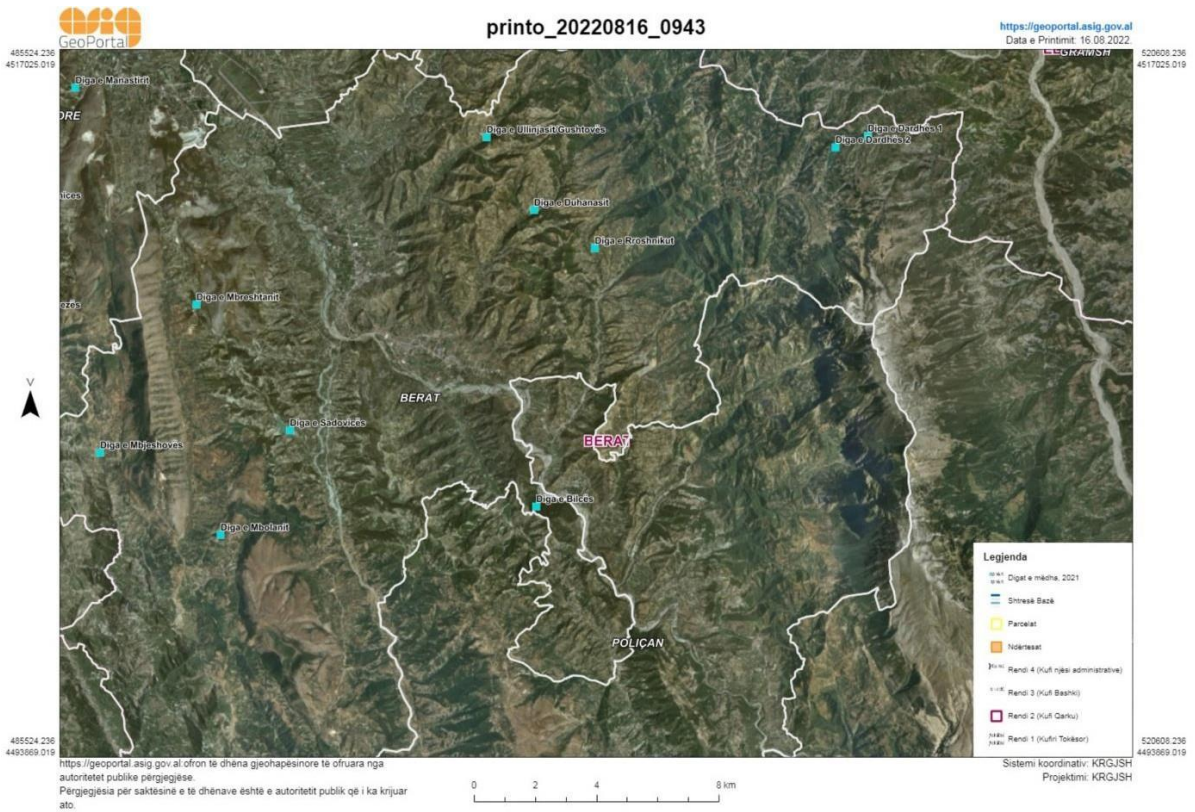
- Si pasojë e mbushjes me aluvione ekziston rreziku, në rast piku të reshjeve dhe prurjeve, i mbushjes së kupës së ujëmbledhësit dhe ngritjes mbi kurorën e digës, duke rrezikuar shkarkuesin atmosferik.
- Mungesa e funksionimit normal deri në bllokim të ujëlëshuesve, dëmtimi i mureve mbajtëse.
- Bllokimi i pusetave të brendshme etj.

Nga studimet e kryera, institucionet përgjegjëse kanë konkluduar se për shmangien e situatave të emergjencës është kërkuar çelja e investimeve për normalizimin e funksionit të ujëlëshuesve në ujëmbledhësa problematik, riparimin e argjinaturave, mbrojtjen nga gërryerjet, rehabilitimin e veprave të marrjes dhe rivënien në gatishmëri të shkarkuesve katastrofik.

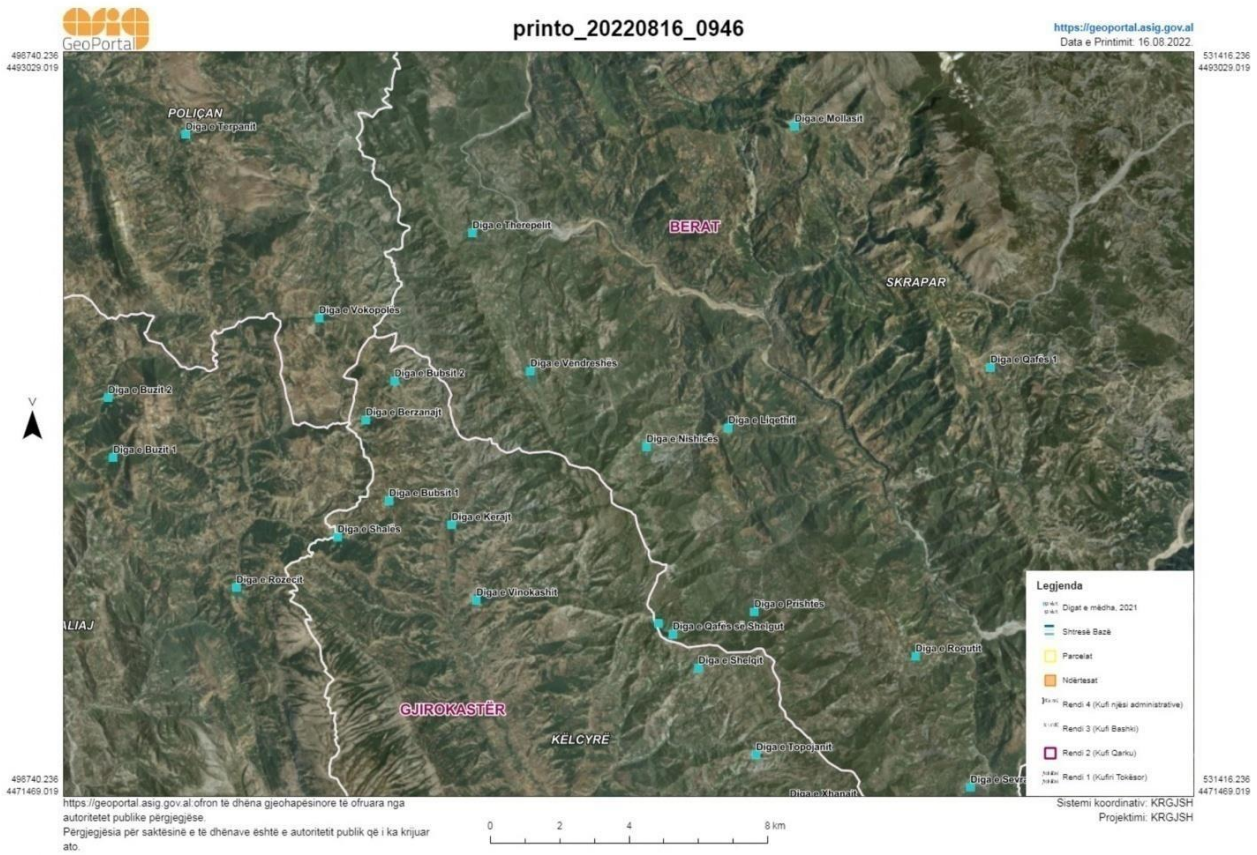
VKM-ja nr.1108 datë 30.12.2015 “Për transferimin, nga Ministria e Bujqësisë, Zhvillimit Rural dhe Administrimit të Ujërave të Bashkitë, të Infrastrukturës së Ujitjes dhe Kullimit, të personelit dhe të aseteve të luajtshme e të paluajtshme të Bordeve të Kullimit”, ngarkon bashkitë për ujëmbledhësat që kanë në territorin administrativ të tyre.

Këta rezervuarë janë të listuar: numri i ujëmbledhësve sipas bashkive, monitoruesi, nr.telefonit, gjendja teknike. (*kapaciteti i tyre bashkëngjitur në Shtojcën A*).

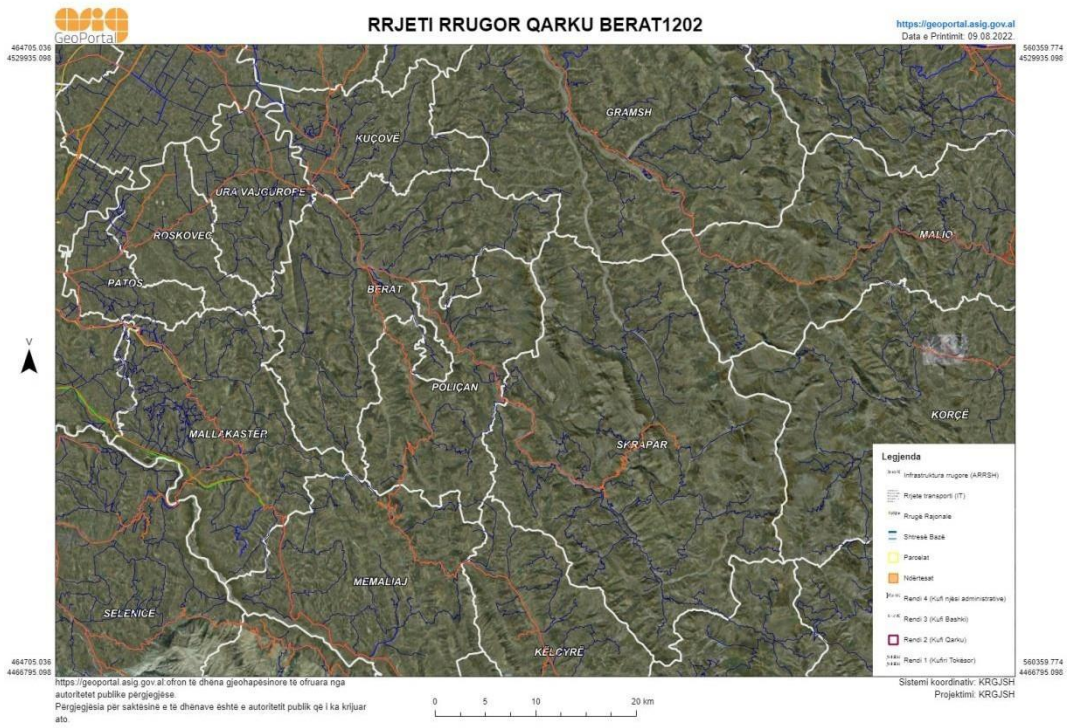
PLANI I EMERGJENCAVE CIVILE PËR QARKUN BERAT

PLANI I EMERGJENCAVE CIVILE PËR QARKUN BERAT

4. Infrastruktura strategjike për menaxhimin e emergjencave civile Harta e Infrastrukturës Rrugore

Rrjeti i rrugëve në qarkun e Berat është pothuajse 1315.63 kilometra i gjatë, nga të cilat

PLANI I EMERGJENCAVE CIVILE PËR QARKUN BERAT

rreth 145.55 kilometra janë rrugë nacionale dhe rreth 1170.08 janë rrugë rurale.

4.1 Rrjeti i rrugëve nacionale në qark ndahet si më poshtë:

Invenari i akseve nacionale ne Qarkun Berat paraqitet si ne tabelen e meposhme.

NR. Rruges	Klasifikimi	Nr.rendor	Emërtimi i Rrugëve	KOORDINATAT GJEOGRAFIKE		Gjatesia	Kontraktori
				FILLIMI	MBARIMI		
TOTALI						KM	
Drejtoria e Rajonit Jugor GJIROKASTER							
QARKU BERAT							
a. Rrethi Berat						88.5	
72	C	1	Rr.Berat - Ura e Kuçit	40 42 15 , 19 57 20	40 50 42 , 19 48 15	20	Banka Boterore
73	C	2	Rr.K/Poshnjës - Velmisht	40 47 15 , 19 50 12	40 45 12 , 19 44 51	9	Rikonstrukcion
72	C	3	Rr.Berat - Ura e Plirzës (Skrapar)	40 42 15 , 19 57 20	40 37 07,20 05 02	16.5	Kontraktori 2T shpk
74	F	4	Rr.Berat - Gllavë (K/Tepelehtë)	40 42 13 ,19 56 59	40 29 23 ,1958 30	40	Kontraktori BESTA shpk
69	F	5	Rr.K/Gllavë - Antenë	40 29 23 ,1958 30	40 29 24 ,19 59 02	3	Kontraktori BESTA shpk
b. Rrethi Kuçovës						11.25	
91	C	1	Rr.Ura Vajgurore - Rrtondo Kuçovë	40 52 58 ,19 52 58	40 48 08 ,19 54 16	3.25	Pa mirembajtje
92	F	2	Rr.Dalje Kozare-K/Kucove)	40 50 05 ,19 51 33	40 52 02 , 19 55 10	4	Pa mirembajtje
	F	3	Rruga e re : Rotondo Kucove -Ura Kozare	40 48 08 ,19 54 16	40 49 46 ,19 54 38	2	Pa mirembajtje
	F	4	Rruga e re : Kthese Vlashuk -K/Kucove	40 50 56 ,19 54 07	40 51 49 ,19 54 23	2	Pa mirembajtje
c. Rrethi Skrapar						45.8	
72	C	1	Rr. Ura e Plirzës -Çorovodë	40 37 07,20 05 02	40 30 17 ,20 13 30	28.8	Kontraktori :2T shpk
	F	2	Rr.Çorovodë - Hambull	40 29 46 ,20 13 59	40 25 46,20 17 15	12.7	Kontraktori2T shpk
		3	Hambull -Rog			4.3	Kontraktori2T shpk

Situatë emergjente në rrugë mund të paraqitet në rastet kur qarkullimi rrugor mund të ndërpritet nga shkak të shembjes së trupit të rrugës, përmbytje të trupit të rrugës nga ujrat e larta, ndërprerje të qarkullimit rrugor nga dëmtime të veprave të artit si ura tombino etj, gjatë dimrit nga rreshjet e dëborës sidomos në rrethin e Skraparit. Përgjegjësia për mbajtjen në gjëndje të qarkullueshme të akseve rrugore nacionale është e Autoritetit Rrugor Shqiptar Dega Rajonale Gjirokaster. Në të gjitha akset rrugore që administrohen nga Autoriteti Rrugor Shqiptar janë në gadishmëri borëpastruese, mjete transporti , fadroma, greider, buldoziere, traktore etj.

Rrjeti i rrugëve rurale përbëhet nga 1170.08 kilometra rrugë, që lidhin komunat me rrugët nacionale dhe fshatrat. Ndonëse mirëmbajtja e këtij rrjeti është përgjegjësi e 5 bashkive të Qarkut kushtet mbeten për t’u përmirësuar. Nga harta është dukshme se jashtë rrugëve nacionale të asfaltuara ka vetëm pak rrugë të mirëmbajtura. Me përjashtim të një pakice rrugësh të mirëmbajtura, në të pesë bashkitë e qarkut ka shumë rrugë fshati dhe rrugë stinore. Këto rrugë fshati dhe rrugë stinore janë kryesisht me çakëll ose vende vende me asfaltuar keq, dhe gjatë ditëve me shi dhe me lagështi mund të jetë e pamundur dhe e rrezikshme për t’i përdorur.

4.2 Rrjeti i rrugëve rurale sipas bashkive, tabela për secilën njësi vendore

- Bashkia Berat

nr	Segmenti rrugor	Gjatesia ne km	Lloji shtreses	injalistika	Autoriteti administrati v
----	-----------------	----------------	----------------	-------------	---------------------------

PLANI I EMERGJENCAVE CIVILE PËR QARKUN BERAT

1	K/Dyshnik – Dyshnik	1.1	asfalt	E mire	B. Berat
2	Duhasnas – Roshnik	8	Asfalt	e mire	B. Berat
3	K/velabishtit-Starove	1.5	Asfalt	E demtuar	B.Berat
4	K/Gjroven-Gjroven	4		E demtuar	B.berat
5	K/Duhasnas-Duhasnas	4	asfalt	E mire	B.Berat
6	K/Bilce-Malinat	18	cakull	E keqe	B.Berat
7	K/Lapardha-Lumas	12	Asfalt	E mire	B.Berat
8	U.Vajguore – Veterrik	3	asfalt	E mire	B.Berat
9	Berat-Sinje	22	asfalt	E mire	B.Berat
10	Sinje-Velcan	8	Cakull		B.Berat
	Totali	81.6			

• **Bashkia Ura-Vajguore**

Nr	Segmenti Rrugor	Gjatesi (km)	Gjendja teknike	Lloji i shtresave	Sinjalistika Rrugore (e plote, pjeserisht, nuk ka)	Autoriteti Administrativ	Tel/email
1	Ura-Vajguore-Pashalli	4		E asfaltuar		Bahkia Ura-Vajguore	
2	Pashalli-Vokopole	3		E asfaltuar		Bahkia Ura-Vajguore	
3	Vokopole-Skrevan	2		E asfaltuar		Bahkia Ura-Vajguore	
4	Skrevan - Bistrivice	4		E asfaltuar		Bahkia Ura-Vajguore	
5	Rreth rrot-Ciflik qender	2.7		E asfaltuar		Bahkia Ura-Vajguore	
6	Ciflik-Arrez	2.4		E asfaltuar		Bahkia Ura-Vajguore	
7	Rr Nacio– Poshnje qender	0.4		E asfaltuar		Bahkia Ura-Vajguore	
8	Rr Nacio-Qender Pobrat	0.3		E asfaltuar		Bahkia Ura-Vajguore	
9	Rr Nacio-Polizhan Qender	0.6		Do te rikonstruktohet		Bahkia Ura-Vajguore	
10	Rr Nacio-Syzez	1.5		Ne rikonstruksion		Bahkia Ura-Vajguore	

PLANI I EMERGJENCAVE CIVILE PËR QARKUN BERAT

11	Agim-Kuc	0.6		E asfalt. keqe		Bahkia Ura-Vajgurore	
12	Velmishe-Donofrose	4		E asfaltuar		Bahkia Ura-Vajgurore	
13	Donofrose-Cukalat	3.5		E asfaltuar		Bahkia Ura-Vajgurore	
14	Donofrose-Slanice	1.5		E asfaltuar		Bahkia Ura-Vajgurore	
15	Kutalli-Gorican	4		E asfaltuar		Bahkia Ura-Vajgurore	
16	Pobrat-Donofrose	2.5		E keqe		Bahkia Ura-Vajgurore	
17	Drenovice-Samatice	2.4		E asfaltuar		Bahkia Ura-Vajgurore	
18	Rr Naci-Qender Banaj	1.1		Do te rikonstruktohet		Bahkia Ura-Vajgurore	
19	Syzez-Malas Grope	1.4		E asfaltuar jo e mire		Bahkia Ura-Vajgurore	
20	Arrez-Polizhn	2.4		E keqe		Bahkia Ura-Vajgurore	
21	Ura e Kucit-Gorican	5		E asfaltuar		Bahkia Ura-Vajgurore	
22	Pashalli-Konizbalte	3.7		E keqe		Bahkia Ura-Vajgurore	
23	Kuc- Sheq Gajde	3		E asfaltuar		Bahkia Ura-Vajgurore	
24	Shkoll Hinke-Qender Hinke	1.4		E keqe		Bahkia Ura-Vajgurore	
25	Kuc-Malas Breg	3		E keqe		Bahkia Ura-Vajgurore	
26	Ura Vajgurore-Veterik	1.5		E asfaltuar		Bahkia Ura-Vajgurore	
27	Rr Nacio-Qender Sqepur	0.7		Me cakell		Bahkia Ura-Vajgurore	
28	Kuc-Hinke	1.3		Ne rikonstrukcion		Bahkia Ura-Vajgurore	
29	Gorican Qender-Gorican Clirim	1.3		E asfaltuar		Bahkia Ura-Vajgurore	
30	Cukalat-Krotine	2.5		Do te rikonstruktohet		Bahkia Ura-Vajgurore	
31	Krotine-Allambrez	2.3		Do te rikonstruktohet		Bahkia Ura-Vajgurore	
32	Allambreze – Cete	3.5		E keqe		Bahkia Ura-Vajgurore	
33	Gajde-Sheq	0.7		E keqe		Bahkia Ura-Vajgurore	
34	Rr Nacionale-Drenovice	2.1		E asfaltuar jo e mire		Bahkia Ura-Vajgurore	

PLANI I EMERGJENCAVE CIVILE PËR QARKUN BERAT

35	Rr Nacionale-Sheq	1		E asfaltuar jo e mire		Bahkia Ura-Vajguore	
36	Rr Nacionale-Gajde	0.6		E asfaltuar		Bahkia Ura-Vajguore	
37	Rr Nacionale-Komuna Kutalli	0.6		E asfaltuar		Bahkia Ura-Vajguore	
38	Rr Nacionale-Berat	0.7		E asfaltuar jo e mire		D.P.RR	
	Totali	79.02					

• **Bashkia Kucove.**

Shpërndarja e rrugëve sipas kategorisë së Kodit Rrugor dhe gjatësisë përkatëse. Karakteri jo-tranzitor i infrastrukturës së Kuçovës vërehet në faktin që mbi 60% e segmenteve rrugore i përket kategorisë lokale: pra që nuk përfshihen në asnjë nga kategoritë ndërlidhëse, me gjerësi e karakteristika të standardizuara. Rrugët ndërqytetëse kryesore e dytësore përbëjnë 20% të rrjetit rrugor. Ky është tregues më tepër i distancave të largëta mes zonave rurale, sesa i numrit të madh të lidhjeve të tyre. Rrugët urbane e rurale kryesore e dytësore zënë gjithashtu 20%, ku mbizotërojnë rrugët dytësore. Kjo shfaqet më së miri edhe në strukturën e qytetit të Kuçovës, ku dallohen dy bulevardet, të lidhur me njëri tjetrin në formë unazore, e pjesat jetër janë rrugë dytësore.

Kategoria e rruges	Gjatesia (km)
Rrugë ndërqytetëse/rurale kryesore	23
Rrugë ndërqytetëse/rurale dytësore	27
Rrugë urbane/rurale kryesore	4
Rrugë urbane/rurale dytësore	56
Rrugë lokale	194
Totali	314

• **Bashkia Poliçan**

Nr.	Emërimi i rrugës	Lloji i shtresës	Gjatësia (Km)	Gjerësia (m)
1	Drenovë - Lybesh	Çakull	6.06	4-6
2	Fushë Peshtan - Karkanjoz	Çakull	6.8	4-6
3	Karkanjoz-Tomorr I Madh	Çakull	6.5	4-6
4	Prokucë - Kapinovë	Asfalt	7.2	4-6
5	Mbrakull - Kapinovë	Çakull	10.9	4-6
6	Mbrakull - Vojak	Pa shtresë	6.01	4-6
7	Qafa e mullirit -Peshtan	Çakull	3.75	4-6
8	Rep.Ushtarak-Drenovë	Çakull	4.42	4-6
9	Tomorr I Madh - Tomorr I vogël	Çakull	2.46	4-6
10	Ura e Zgërbonjes- Zgërbonjë	Çakull	3.33	4-6
11	Zgërbonjë -Vojak	Pa shtresë	3.04	4-6
	Gjithsej		60.47	

PLANI I EMERGJENCAVE CIVILE PËR QARKUN BERAT

<i>Nr.</i>	<i>Emërimi i rrugës</i>	<i>Lloji i shtresës</i>	<i>Gjatësia (Km)</i>	<i>Gjerësia (m)</i>
1	Kthesa e Pronovikut -Tërpan	Asfalt(deri ne Tozhar)	18.8	4-6
2	Lugas-Plashnik I Madh	Çakull	3.88	4-6
3	Qafë e kumbullave -Lugas	Çakull	6.57	4-6
4	Tërpan -Paraspuar	Çakull	2.15	4-6
5	Tërpan -Teman - Tërrovë	Çakull	8.39	4-6
6	Tozhar -Vokopolë	Çakull	4.93	4-6
7	Vokopolë - Dodovec	Çakull	3.09	4-6
	Gjithsej		47.81	

<i>Nr.</i>	<i>Emërimi i rrugës</i>	<i>Lloji i shtresës</i>	<i>Gjatësia (Km)</i>	<i>Gjerësia (m)</i>
1	Unaza Poliçan-Varrezat e reja-Plirez-Poliçan	Asfalt	3	3-5
2	Terminal-Lagjja 22 Gushti	Asfalt	0.7	4
3	Karburanti (Ish Vajguri) - Tunele	Asfalt	0.8	4
4	Tunele - Kalluç	Çakull	1	4
5	Rruga e poshtëme Kalluç - Pronovik	Pa shtresë	2.33	3-4
6	Lagja Poligon- Varrezat e vjetra	Gurë	0.43	3-4
7	Plirëz - Prokuc	Beton	1.12	3
	Gjithsej		9.38	
	TOTAL BASHKIA POLIÇAN			117.66

Tabela e kapaciteteve njezore dhe logjistike e institucioneve te qarkut Berat.

Nr.	Institucioni	Nr I forcave	Mjete
1	Reparti Ushtarak Poshnje	50	6 mjete e dy varka
2	Bashkia Berat	34	4
3	Bashkia Kucove	14	1
4	Bashkia Dimal	10	2
5	Bashkia Polican	8	2
6	Bashkia Skrapar	10	2

• **Bashkia Skrapar**

a) **Rruget Rurale**

PLANI I EMERGJENCAVE CIVILE PËR QARKUN BERAT

Nr	Emrtimi I rruges	Nj. Administrative	Gjatesia ne km	Gjendja
1	Bogove-Jaupas	Bogove	1	e keqe
2	Pronovik-Kushove	Bogove	6	e keqe
3	Nishove-Bargullas	Bogove	2	e keqe
4	Bogove-Novaj	Bogove	8	e keqe
5	Novaj-Nishove	Bogove	2	e keqe
6	Bogove-Selan	Bogove	4.5	e keqe
7	Selan Dobrushe	Bogove	3	e keqe
8	Dobrushe-Perparim	Bogove	4.4	E mire Asfalt
9	Rruge te brendeshme Kakruke	Bogove	1.5	e keqe
10	Novaj-Kulmak	Bogove	12	e keqe
11	Potom-Backe e vjeter	Potom	5	Me cakull
12	Staravecke-Backe	Potom	3	E keqe
13	Potom-Staravecke	Potom	5	Me cakull
14	Qafa e Potomit-Gjorgjove	Potom	3	E keqe
15	Potom-Koprencke	Potom	10	E keqe
16	Degezim nga rruga ne Qafe	Potom	1	E keqe
17	Qafe-Visocke	Potom	3	E keqe
18	Staravecke-Helmes	Potom	5	E keqe
19	Orizaj-Buzuq	Qender	3.5	Me cakull
20	Kthese e Verzhezhes-Verzhezhe	Qender	5	Me Asfalt
21	Corovode-Munushtir	Qender	4	Asfalt
22	Corovode-Sharove	Qender	1.5	Me Asfalt
23	Sharove-Nishice	Qender	11.7	Me cakull dhe zhavorr
24	Veleshnje-Cerove	Qender	3	E keqe
25	Ura Slatinje-Slatinje	Qender	2.5	E keqe
26	Sharove-Grepcke	Qender	6	Me zhavorr
27	Grepcke-Liqeth	Qender	3	Me zhavorr
28	Punishte e Prishtes-Rovice	Qender	5	Me zhavorr
29	Kthese e Dhoresit-Dhores	Qender	1	Me cakull
30	Kthese e Kalanjasit-Kalanjas	Qender	1	me cakull
31	Rruga kyesore-	Qender	0.5	Me zhavorr

PLANI I EMERGJENCAVE CIVILE PËR QARKUN BERAT

	Cerenisht			
32	Kthese e Osojes-Osoje	Qender	2.5	Me zhavorr
33	Stacion -Radesh Qender	Qender	1.5	Me cakull
34	Radesh-Mollas	Qender	4	Me cakull
35	Devri-Korite	Qender	2.2	Me cakull
36	Devri-Gradec	Qender	3	Me cakull
37	Corovode-Veseshte	Qender	7.6	E Keqe
38	Lum-Terrove	Zhepe	5.5	E keqe
39	Lum-Rromas	Zhepe	7	E keqe
40	Lum-Trebel	Zhepe	5	E keqe
41	Lum-Greve	Zhepe	7	E keqe
42	Lum-Zhepe	Zhepe	9	E keqe
43	Zhepe-Cerrice	Zhepe	3	E mire
44	Zhepe-Leskove	Zhepe	3	E keqe
45	Zhepe-Gurrazes	Zhepe	3	E keqe
46	Lum-Dobrenj	Zhepe	2.5	E keqe
47	Dobrenj-Corrotat	Zhepe	4.5	E keqe
48	Leshnje-Vlushe	Leshnje	4	Me Cakull
49	Leshnje-Turbohove	Leshnje	5.2	Me Cakull
50	Kthesa e Turbohoves-Bersake	Leshnje	3	E keqe
51	Turbohove-Kapinove	Leshnje	4.9	E keqe
52	Kthesa e Gostenckes-Qender fshati	Leshnje	1	E keqe
53	Kthesa e Turbohove-Krushove	Leshnje	2.5	E keqe
54	Kthesa e rruges Turbohove-Faqekuq	Leshnje	3.5	E keqe
55	Gjerbes-Teqe e KULMAKUT	Gjerbes	17	Me Çakull
56	Melove-Strafic	Gjerbes	15	E keqe
57	Melove Barci Nr .1	Gjerbes	12	E keqe
58	Melove-Kuce	Gjerbes	10	E keqe
59	Melove-Gremshe-Gjogovic	Gjerbes	8	E keqe
60	Rruga e Zaloshnjes	Gjerbes	2	Me Çakull
61	Ura e Blezenckes-Hambull	Çepan	7	Me Asfalt
62	Hambull-Bejkollar	Çepan	13	E keqe

PLANI I EMERGJENCAVE CIVILE PËR QARKUN BERAT

63	Kthesa e Malindit-Qeshibes	Çepan	17	E keqe
64	Muzhenck-Kakos	Çepan	5	E keqe
65	Ura e Blezenckes-Prisht	Çepan	9	Me Cakull
66	Prisht-Kajc	Çepan	8	E keqe
67	Hambull-Çepan	Çepan	7	Me kalldrem
68	Kerrez-Zaberzan	Çepan	4	Me kalldrem
69	Zaberzan I Ri-Zaberzan	Çepan	5	E keqe
70	Çepan-Zaberzan	Çepan	4	E keqe
71	Rok-Muzhak	Çepan	4	Me Zhavor
72	Çepan-Prisht	Çepan	5	E keqe
73	Kthesa e Kashishtit-Sevran	Çepan	5	E keqe
74	Hambull-Lapan	Çepan	1	E keqe
75	Rok-Rogu I Siperm	Çepan	4	E keqe
76	Çepan-Sitic	Çepan	4	E keqe
77	Bigas-Blezencke	Çepan	2	Me Cakull
78	Buzuq-Vendreshe e II-te	Vendreshe	7	Me Cakull
79	Buzuq-Therapel	Vendreshe	5.7	Me Asfalt
80	Therapel-Vendreshe e II-te	Vendreshe	6	Me Cakull
81	Vendreshe e II-te-Spathare	Vendreshe	2	E.keqe
82	Vendreshe e II-te-Vendreshe e III	Vendreshe	3.5	E keqe
83	Vendreshe e II-te-Lavdar	Vendreshe	5	E keqe
84	Therapel-Vale	Vendreshe	5	E keqe
85	Vale- Ustij	Vendreshe	2.5	E keqe
86	rruge te brendeshme Corovode	Corovode	13.2	

b) Rruget Rajonale Skrapar

Nr	Emrtimi I rruges	Nj.Administrative	Gjatesia ne km	Gjendja
1	Lapan-Pemez		5.3	
2	Rrogu-Cepan		3	
3	Lapan- Rogu		7	
4	Punishte Prishte-Prishte		3	
5	Pigas-Punishte Prishte		7	
6	Bigas -Ura Malind		7	
7	K/Melove -Melove		2	

PLANI I EMERGJENCAVE CIVILE PËR QARKUN BERAT

8	K/Zaloshnje- Zaloshnje		3	
9	Devri - Gjerbes		15	
10	Gjerbes - Luadh		15	
11	K/Luadh- Teqe Kulmak		2	
12	Gjerbes - Ura Tomorrice		5	
13	Strore - Dobrushe		3.5	
14	Cerenisht -Bigas		7	
15	K/Zogas - Osoje		8	
16	Pirogosh - Devri		11	
17	Radesh - Krorez		14	
18	Lisi I Buzuqit- Strore		4	
19	Pronovik - Novaj		7.5	
20	k/Osoje- Staravecke		20	
21	Devri-Leshnje		7	
22	Zhaban- Cerenisht		2	
23	Guhak- Pirogosh		4	
24	Buzuq - Vendreshe		9	

TOTALI (a+b)

577.8

5. SHËNDETËSIA DHE ARSIMI

5.1 Shendetesia

Qarku Berat ka një sistem shëndetësor të stabilizuar me Spitalin Rajonal Berat dhe shërbim ambulatorë në çdo lagje dhe fshat. Spitali rajonal është i kompletuar me personel dhe salla operatore të kohës. Spitali rajonal ka plan gatishmërie dhe veprimi për t’iu përgjigjur çdo situatë emergjente.

Reformat e nisura në sistemin shëndetësor kanë filluar të ndjehen dhe të përqafohen nga banorët e qarkut si dhe të inkurajohen për përmirësime të mëtejshme. Konsolidimi i institucioneve bazë që ofrojnë shërbime si poliklinikat, qendrat shëndetësore, ambulancat dhe shërbimet e veçanta të konsultorit të fëmijëve dhe të gruas, ka rritur numrin e shërbimeve si dhe cilësinë e tyre ndër vite.

Strukturat e shëndetësisë që ushtrojnë aktivitetin në territorin e Qarkut Berat të cilat angazhohen në përballimin e një emergjence të mundshme:

- Spitale: 3 (Berat, Skrapar dhe Kuçovë)
- Qendrashëndetësore: 22
- Ambulanca: 244
- Konsultore e fëmijëve: 22

Numri më i madh i instucioneve shëndetësore është përqëndruar në qytetet ku dhe numri i popullsisë është më i lartë.

Institucioni shëndetësor kryesori rajonit i cili ofron shërbim spitalor për një numër të konsiderueshëm banorësh, jo vetëm për popullsinë lokale, por dhe për popullsinë banuese nga zonat përreth, është Spitali Rajonal i Beratit. Në këtë spital shërbejnë rreth **360 personel** dhe ka

kapacitet **274 shtretër**.

Ky spital është i kompletuar me të gjitha shërbimet spitalore ku përfshihen dhjetra reparte shërbimi spitalor, si reparti i urgjencave, pediatria, patologjia, infektivi, reanimacioni, kirurgjia, materniteti, radiologjia dhe laboratorë për kryerjen e të gjitha analizave dhe egzaminimeve mjekësore.

Gjithashtu, ky spital ofron falas një shërbim të domosdoshëm për të gjitha gratë dhe vajzat; mamografinë.

Qendrat shëndetësore në zonat e thella rurale kanë makinë lëvizëse – tip fouristradë. NJVSH Berat disponon 2 laboratorë (fiziko - kimik dhe bakterialogjik) për të përballuar çdo problematikë shëndetësore siç janë aplikimi i analizave fizike ,kimik edhe bakterialogjike për ndotjet mjedisore të tokës, ujit, ajrit, sëmundjet ngjitëse në komunitet dhe situatën epidemiologjike. NJVKSJ Berat disponon 3 automjete për lëvizjen në zonat e thella dhe në rrugë tëvështira. Këto mjete përdoren për furnizimin me mjete, medikamente dhe vaksina për dhënien e ndihmës urgjente në raste emergjencash shëndetësore për evakuimin dhe transportimin e personave të sëmurë në spitale.

-Spitali rajonal disponon një 7 autoambulanca me aksesin e duhur logjistik dhe personel të trajnuar për të ofruar ndihmën e parë dhe kujdesin e specializuar mjekësor në raste emergjencash. Spitali Skrapar ka 6 autoambulanca dhe një Fourstradë si dhe Spitali Kucovë ka 3 autoambulanca.

-Në ato raste kur nuk është e mundur të mbërrijnë autoambulanca në vendngjarje koordinohet me njësinë mjekësore të fluturimeve ajrore.

Detyrat që kryejnë ato janë:

-Vënë në dispozicion të gjithë personelin për t’i ardhur në ndihmë komunitetit të zonës së dëmtuar duke aktivizuar qendrat shëndetësore të bashkive si dhe personel rezervë me grup mjekësh dhe infermierësh etj.

-Bëjnë identifikimin e kurimin e njerëzve që janë dëmtuar në zonën e dëmtuar.

-Sigurojnë rezerva në medikamente mjekësore e bëjnë kërkesë për ndihmë për medikamente të tjera për kurimin e të sëmurëve në zonat e dëmtuara.

-Në bashkëpunim me OJF bëjnë ekzaminimin e të sëmurëve dhe të komunitetit në nevojë në zonën e dëmtuar.

-Çdo qendër shëndetësore ka një sistem komunikimi të telefonisë fikse–celulare dhe akses interneti.

-Çdo mjek është udhëzuar t’ipërgjigjet nevojave dhe kërkesave shëndetësore të popullatës dhe nëpërmjet sistemit oncalling 24 orë në 24 orë.

Qendrat Shendetesore ne bashkite Berat, Kuçovë, Dimal, Polican dhe Skrapar:

Tabela1

NR	Qendrat shendetesore	Bashkia ose Njesia administrative	Nr.i mjekeve	Nr. I infermiereve
1	QSH 1 Berat	Berat	5	26
2	QSH 2 Berat	Berat	8	31
3	QSH 3 Berat	Berat	7	33

PLANI I EMERGJENCAVE CIVILE PËR QARKUN BERAT

4	Dimal	Dimal	5	27
5	Poshnje	Berat	4	20
6	Kutalli	Berat	3	21
7	Otllak	Berat	4	22
8	Lumas	Kuçove	1	16
9	Sinje	Berat	2	15
10	Terpan	Polican	1	16
11	Velabisht	Berat	4	20
12	Vertop	Polican	2	17
13	Roshnik	Berat	2	16
14	Cukalat	Berat	2	9
15	Kucova	Kuçove	9	30
16	Perondi	Kuçove	3	11
17	Kozare	Kuçove	1	11
18	Çorovode	Skrapar	3	20
19	Polican	Skrapar	2	35
20	Qender,Potom,Leshnje	Skrapar	3	77
21	Bogove Vendreshe	Skrapar	1	19
22	Çepan	Skrapar	1	13
	TOTALI		73	505

Spitali Rajonal Berat disponon këto të dhëna faktike për kapacitetet dhe numrin e shtretërve të miratuara nga Ministria e Shëndetësisë si më poshtë:

Tabela2

Nr.	Spitali /pavionet	Nr.i shtretërve
1.	Urgjence	16
2.	Maternitet	50
3.	Pathologji	60
4.	Kirurgji	45
5.	Pediatri	33
6.	Reanimacion	8
7.	Orl -Okulistik	12
8.	Infektiv	30
9.	Pediatri Infektive	20
10	TOTALI	274

Spitali Skrapar disponon këto të dhëna faktike për kapacitetet dhe numrin e shtretërve të miratuara nga Ministria e Shëndetësisë si më poshtë:

Nr.	Spitali /pavionet	Nr.i shtretërve
1.	Urgjence	8
2.	Pathologji	15
3.	Kirurgji	19

PLANI I EMERGJENCAVE CIVILE PËR QARKUN BERAT

4.	Pediatri	15
5.	Maternitet	15
6	TOTALI	72

Spitali Kuçovë disponon këto të dhëna faktike për kapacitetet dhe numrin e shtretërve të miratuara nga Ministria e Shëndetësisë si më poshtë:

Nr.	Spitali /pavionet	Nr.ishtretërve
1.	Urgjence	5
2.	Pathologji	25
3.	Pediatri	15
4.	Maternitet	13
5	TOTALI	58

Numri i farmacive në bashkitë: Berat, Kuçovë, Dimal, Poliçan dhe Skrapar

Tabela 3

Nr.	FARMACI	Adresa:
1	2 E-te.	Berat
2	A.Xheblati	Berat
3	Adenisa	Berat
4	Ana	Berat
5	Dori	Berat
6	Dyshnik	Berat
7	Elvi	Berat
8	eri	Berat
9	Farmaci Sp. Berat	Berat
10	Farmacia Italiane	Berat
11	Gjermane	Berat
12	Inesa	Berat
13	Jona	Berat
14	Kica	Berat
15	Klodi	Berat
16	Kristal	Berat
17	Liljana	Berat
18	Lireza	Berat
19	Mirela	Berat
20	Moni	Berat
21	Orange Farmaci 010 (Ceca)	Berat
22	Teuta	Berat
23	Vital-Farma	Berat
24	Vital-Farma 2	Berat
25	Bianca	Kucove

PLANI I EMERGJENCAVE CIVILE PËR QARKUN BERAT

26	Bullari	Kucove
27	Farmed	Kucove
28	Keta	Kucove
29	Luena	Kucove
30	Nishani	Kucove
31	Perondi	Kucove
32	Bledari	Dimal
33	Bora	Dimal
34	Neo Farma	Dimal
35	Perparim Jazezhiu	Dimal
36	Poshnje	Dimal
37	Demko	Skrapar
38	Edi	Polican
39	Hysenbelliu	Polican

5.2 Arsimi

Qarku Berat ka një sistem arsimor të stabilizuar, me nivel të ulët të braktisjes së shkollës dhe shkallë frekuentimi mbi mesataren e vendit. Në Qarkun Berat nuk ekziston gjakmarrja si fenomen. Nuk ka asnjë rast të marrjes hak ndaj fëmijëve.

Në këtë kuadër, institucioni i Prefektit të Qarkut ka monitoruar në mënyrë të vazhdueshme zbatimin e politikave në arsimin parauniversitar, me qëllim që këto reforma të funksionojnë dhe të japin inpaktin e dëshiruar. Bazuar në informacionet e marra nga Institucionet arsimore, ZVA Berat, ZVA Kuçovë, ZVA Poliçan, ZVA Ur Vajgurore dhe ZVA Skrapar gjatë vitit 2022 është bërë përmirësimi i infrastrukturës bazë si dhe janë përmirësuar kushtet për zhvillimin e një procesi normal mësimor, me krijimin e laboratorëve të informatikës dhe sigurimin e internetit në të gjitha shkollat. Gjithashtu, janë krijuar struktura mbështetëse për zhvillimin e mësimin për nxënësit me aftësi ndryshe duke caktuar mësues mbështetës për një zhvillim normal të procesit mësimor për këta nxënës.

Më poshtë janë të dhënat për shkollat në nivel qarku.

1. Institucione Arsimore ZVA Berat

Tabela1

Nr.	Institucione Arsimore	Arsimi publik	Arsim jopublik
1	Kopshte	43	3
2	Shkolla 9-vjeçare	18	3
3	Shkolla të mesme të bashkuara (ShMB)	5	0
4	Klasa Arsimit Fillor (vartëse)	13	0
5	Gjimnaze të përgjithshëm	3	2
6	Gjimnaz gjuhësor	0	0
7	Shkollë e mesme artistike	1	0

PLANI I EMERGJENCAVE CIVILE PËR QARKUN BERAT

8	Shkollë e mesme profesionale	2	0
---	------------------------------	---	---

- a. Të dhënat statistikore për numrin e nxënësve në sistemin arsimor parauniversitar, ZVA Berat:

Tabela 2

Nr.	Arsimi	Arsimi parashkollor		Arsimi mesëm i ulët		Arsimi i mesëm i lartë	
		Nxenes gjithsej	Femra	Nxenes gjithsej	Femra	Nxenes gjithsej	Femra
1	Publik	1402	648	4782	2283	2256	934
2	Jo Publik	198	107	684	321	313	193
3	TOTAL	1600	755	5466	2604	2569	1127

2. Institucione Arsimore ZVA Kuçovë

Tabela 3

Nr.	Institucione Arsimore	Arsimi publik	Arsim jopublik
1	Kopshte	27	0
2	Shkolla 9-vjeçare	12	0
3	Shkolla të mesme të bashkuara (ShMB)	3	0
4	Klasa Arsimit Fillor (vartëse)	16	0
5	Gjimnaze të përgjithshëm	2	0
6	Gjimnaz gjuhësor	0	0
7	Shkollë e mesme artistike	0	0
8	Shkollë e mesme profesionale	0	0

- b. Të dhënat statistikore për numrin e nxënësve në sistemin arsimor parauniversitar, ZVA Kuçovë:

Tabela 4

N r.	Arsimi	Arsimi parashkollor		Arsimi mesëm i ulët		Arsimi i mesëm i lartë	
		Nxenes gjithsej	Femra	Nxenes gjithsej	Femra	Nxenes gjithsej	Femra
1	Publik	618	286	2063	968	746	403
2	Jo Publik	0	0	0	0	0	0
3	TOTAL	618	286	2063	968	746	403

3. Institucione Arsimore ZVA Poliçan:

Tabela 5

Nr.	Institucione Arsimore	Arsimi publik	Arsim jopublik
-----	-----------------------	---------------	----------------

PLANI I EMERGJENCAVE CIVILE PËR QARKUN BERAT

1	Kopshte	1	0
2	Shkolla 9-vjeçare	5	0
3	Shkolla të mesme të bashkuara (ShMB)	1	0
4	Shkolla (vartëse)	10	0
5	Gjimnaze të përgjithshëm	1	0
6	Gjimnaz gjuhësor	0	0
7	Shkollë e mesme artistike	0	0
8	Shkollë e mesme profesionale	0	0

c. Të dhënat statistikore për numrin e nxënësve në sistemin arsimor parauniversitar, ZVA Poliçan

Tabela 6

Nr.	Arsimi	Arsimi parashkollor		Arsimi mesëm i ulët		Arsimi i mesëm i lartë	
		Nxenes gjithsej	Femra	Nxenes gjithsej	Femra	Nxenes gjithsej	Femra
1	Publik	153	69	729	358	223	101
2	Jo Publik	0	0	0	0	0	0
3	TOTAL	153	69	729	358	223	101

4. Institucione Arsimore ZVA Ura Vajgurore

Tabela 7

Nr.	Institucione Arsimore	Arsimi publik	Arsim jopublik
1	Kopshte	29	0
2	Shkolla 9-vjeçare	13	0
3	Shkolla të mesme të bashkuara (ShMB)	3	0
4	Klasa Arsimi Fillor (vartëse)	9	0
5	Gjimnaze të përgjithshëm	1	0
6	Gjimnaz gjuhësor	0	0
7	Shkollë e mesme artistike	0	0
8	Shkollë e mesme profesionale	0	0

d. Të dhënat statistikore për numrin e nxënësve në sistemin arsimor parauniversitar, ZVA Ura Vajgurore

Tabela 8

Nr.	Arsimi	Arsimi parashkollor		Arsimi mesëm i ulët		Arsimi i mesëm i lartë	
		Nxenes gjithsej	Femra	Nxenes gjithsej	Femra	Nxenes gjithsej	Femra

PLANI I EMERGJENCAVE CIVILE PËR QARKUN BERAT

1	Publik	582	297	2575	1262	785	410
2	Jo Publik	0	0	0	0	0	0
3	TOTAL	582	297	2575	1262	785	410

5. Institucione Arsimore ZVA Skrapar

Tabela 9

Nr.	Institucione Arsimore	Arsimi publik	Arsim jopublik
1	Kopshte	20	0
2	Shkolla 9-vjeçare	56	0
3	Shkolla të mesme të bashkuara (ShMB)	1	0
4	Klasa Arsimit Fillor (vartëse)	49	0
5	Gjimnaze të përgjithshëm	1	0
6	Gjimnaz gjuhësor	0	0
7	Shkollë e mesme artistike	0	0
8	Shkollë e mesme profesionale	0	0

e. Të dhëna statistikore për numrin e nxënësve në sistemin arsimor parauniversitar,
ZVA Skrapar

Tabela 10

Nr.	Arsimi	Arsimi parashkollor		Arsimi mesëm i ulët		Arsimi i mesëm i lartë	
		Nxenes gjithsej	Femra	Nxenes gjithsej	Femra	Nxenes gjithsej	Femra
1	Publik	199	97	816	401	374	172
2	Jo Publik	0	0	0	0	0	0
3	TOTAL	199	97	816	401	374	172

1- Bashkia Berat

Tabela 11

Nr.	Institucioni Arsimor	Njësia Administrative	Lloji i Institucionit	Nxënës gjithsej
1	Shkolla e Mesme e Bashkuar "Starove"	Velabisht	ShMBashkuar	236
2	Shkolla 9-vjeçare Velabisht	Velabisht	9 - vjeçare	119
3	Shkolla 9-vjeçare Duhanas	Velabisht	9 - vjeçare	100
4	Shkolla 9-vjeçare Bilçë	Velabisht	9 - vjeçare	59
5	Shkolla 9-vjeçare Malinat	Velabisht	9 - vjeçare	14
6	Shkolla 9-vjeçare Veterik	Velabisht	9 - vjeçare	105
7	Shkolla 9-vjeçare Veleshnje	Velabisht	9 - vjeçare	40
8	Shkolla 9-vjeçare Molisht	Velabisht	9 - vjeçare	44

PLANI I EMERGJENCAVE CIVILE PËR QARKUN BERAT

9	Shkolla 9-vjeçare Gjoroven	Velabisht	9 - vjeçare	44
10	Shkolla 9-vjeçare Drobonik	Velabisht	9 - vjeçare	52
11	Shkolla fillore Bardhaj i ri	Velabisht	fillore	10
12	Shkolla e Mesme e Bashkuar Sinje	Sinjë	ShMBashkuar	159
13	Shkolla 9-vjeçare Levan	Sinjë	9 - vjeçare	1
14	Shkolla 9-vjeçare Mbjeshove	Sinjë	9 - vjeçare	51
15	Shkolla 9-vjeçare Paftal	Sinjë	9 - vjeçare	79
16	Shkolla 9-vjeçare Mbreshtan	Sinjë	9 - vjeçare	66
17	Shkolla 9-vjeçare Otlak	Otlak	9 - vjeçare	64
18	Shkolla e mesme e Bashkuar Lapardha	Otlak	ShMBashkuar	325
19	Shkolla fillore Qoshk	Otlak	fillore	62
20	Shkolla 9-vjeçare Morave	Otlak	9 - vjeçare	118
21	Shkolla 9-vjeçare Dyshnik	Otlak	9 - vjeçare	174
22	Shkolla 9-Vjeçare Qereshnik	Otlak	9 - vjeçare	35
23	Shkolla e Mesme e Bashkuar Roshnik	Roshnik	ShMBashkuar	109
24	Shkolla 9-veçare Karkanjoz	Roshnik	9 - vjeçare	45
25	Shkolla 9-vjeçare Kostren 1”	Roshnik	9 - vjeçare	8
26	Shkolla 9-vjeçare Bogdan	Roshnik	9 - vjeçare	23
27	Shkolla 9-vjeçare Dardhë	Roshnik	9 - vjeçare	5
28	Shkolla 9-vjeçare Qafe Dardhe	Roshnik	9 - vjeçare	11
29	Shkolla e Mesme e Bashkuar “Shyqyri Lakra“	NjA 3	ShMBashkuar	228
30	Shkolla 9-vjeçare “Uznove”	NjA 3	9 - vjeçare	334
31	Shkolla 9-vjeçare “Thimi Tani”	NjA 3	9 - vjeçare	333
32	Shkolla 9-vjeçare “1 Maj”	NjA 2	9 - vjeçare	377
33	Shkolla 9-vjeçare “22 Tetori”	NjA 2	9 - vjeçare	676
34	Shkolla e Mesme e Bashkuar “Ajet Xhindole”	NjA 1	ShMBashkuar	458
35	Shkolla 9-vjeçare “28 Nentori”	NjA 1	9 - vjeçare	149
36	Shkolla 9-vjeçare “Zihni Toska”	NjA 1	9 - vjeçare	320
37	Shkolla 9-vjeçare “Mehmet Ali Vrioni”	NjA 1	9 - vjeçare	200
38	Shkolla jo publike Irfan Ngjeqari	Otlak	ShMBashkuar	549
39	Shkolla jo publike “Ylli mengjesit”	NjA 3	fillore	131
40	Shkolla jo publike “Drita e dijes”	NjA 3	ShMBashkuar	317
41	Gjimnazi “B.D.KARBUNARA”	NjA 2	Gjimnaz	672
42	Gjimnazi “KRISTAQ CAPO”	NjA 1	Gjimnaz	335

PLANI I EMERGJENCAVE CIVILE PËR QARKUN BERAT

43	Gjimnazi me kohë të pjesshme	NjA 1	Gjimnaz	304
44	“Stiliano Bandilli”	NjA 1	Profesionale	279
45	“Kristo Isak”	NjA 3	Profesionale	215

2- Bashkia Kuçovë

Tabela 12

Nr.	Institucioni Arsimor	Njësia Administrative	Lloji i Institucionit	Nxënës gjithsej
1	Shkolla e Mesme e Bashkuar “Aleksandër Markacini”	Kozare	ShMBashkuar	254
2	Shkolla e Mesme e Bashkuar “Shefqet Shuaipi”	Lumas	ShMBashkuar	155
3	Shkolla 9-vjeçare Belesovë	Lumas	9 - vjeçare	17
4	Shkolla 9-vjeçare Luzaj	Lumas	9 - vjeçare	6
5	Shkolla fillore Pëllumbas	Lumas	fillore	12
6	Shkolla fillore Mëndrakë	Lumas	fillore	5
7	Shkolla fillore Perondi	Perondi	ShMBashkuar	230
8	Shkolla 9-vjeçare “Koço Korçari”	Kuçovë	9 - vjeçare	106
9	Shkolla 9-vjeçare “Partizani”	Perondi	9 - vjeçare	62
10	Shkolla 9-vjeçare “V.R.Patriku”	Lumas	9 - vjeçare	131
11	Shkolla fillore Krekëz	Lumas	fillore	11
12	Shkolla 9-vjeçare “Gaqi Karakashi”	Kuçovë	9 - vjeçare	144
13	Shkolla 9-vjeçare “Dalip Bakiu”	Kozare	9 - vjeçare	144
14	Shkolla fillore Drizë	Kozare	fillore	6
15	Shkolla fillore Frashër	Kozare	fillore	11
16	Shkolla 9-vjeçare Goraj	Perondi	9 - vjeçare	38
17	Shkolla 9-vjeçare Velagosht	Perondi	9 - vjeçare	14
18	Shkolla 9-vjeçare “Josif Prifti”	Kozare	9 - vjeçare	73
19	Shkolla fillore Salcë	Kozare	fillore	20
20	Shkolla fillore Ferras	Kozare	fillore	6
21	Shkolla 9-vjeçare “Ramadan Qorri”	Kozare	9 - vjeçare	45
22	Shkolla fillore Vlashuk	Kozare	fillore	17
23	Shkolla 9-vjeçare “18 Tetori”	Kuçovë	9 - vjeçare	230
24	Shkolla 9-vjeçare “28 Nëntori”	Kuçovë	9 - vjeçare	365
25	Shkolla 9-vjeçare “Dëshmorët e Kombit”	Kuçovë	9 - vjeçare	132
26	Shkolla 9-vjeçare Tapi	Perondi	9 - vjeçare	92
27	Gjimnazi “Myrteza Kepi”	Kuçovë	Gjimnaz	98
28	Gjimnazi “5 Tetori”	Kuçovë	Gjimnaz	385

3- Bashkia Poliçan

Tabela 13

PLANI I EMERGJENCAVE CIVILE PËR QARKUN BERAT

Nr.	Institucioni Arsimor	Njësia Administrative	Lloji i Institucionit	Nxënës gjithsej
1	Shkolla fillore “Refat Keli”	Poliçan	fillore	131
2	Shkolla 9-vjeçare “70 Vjetori”	Poliçan	9 - vjeçare	139
3	Gjimnazi Muhamet Kondi	Poliçan	Gjimnaz	137
4	Shkolla e Mesme e Bashkuar Mbrakull	Vërtop	ShMBashkuar	244
5	Shkolla 9-vjeçare Kapinovë	Vërtop	9 - vjeçare	15
6	Shkolla 9-vjeçare Tërpan	Tërpan	9 - vjeçare	15
7	Shkolla 9-vjeçare Zhitom	Tërpan	9 - vjeçare	22
8	Shkolla 9-vjeçare Tozhar	Tërpan	9 - vjeçare	20
9	Shkolla 9-vjeçare Vokopolë	Tërpan	9 - vjeçare	9
10	Shkolla 9-vjeçare Rehovë	Tërpan	9 - vjeçare	3
11	Shkolla 9-vjeçare Teman	Tërpan	9 - vjeçare	3
12	Shkolla 9-vjeçare Tomorr i Madh	Vërtop	9 - vjeçare	29
13	Shkolla 9-vjeçare Lybeshë	Vërtop	9 - vjeçare	23
14	Shkolla 9-vjeçare Peshtan	Vërtop	9 - vjeçare	28
15	Shkolla 9-vjeçare Fushë-Peshtan	Vërtop	9 - vjeçare	84
16	Shkolla 9-vjeçare Vodice	Vërtop	9 - vjeçare	47
17	Shkolla fillore Zgërbonjë	Vërtop	fillore	3

4- Bashkia Dimal

Tabela 14

Nr.	Institucioni Arsimor	Njësia Administrative	Lloji i Institucionit	Nxënës gjithsej
1	Gjimnazi “Muhamer Janina”	Dimal	Gjimnaz	305
2	Shkolla 9-vjeçare “Sali Gjuka”	Dimal	9-vjecare	372
3	Shkolla 9-vjeçare “5 Maji”	Dimal	9-vjecare	174
4	Shkolla 9-vjeçare Konezbaltë	Dimal	9-vjecare	116
5	Shkolla 9-vjeçare Poshnje	Poshnje	9-vjecare	157
6	Shkolla 9-vjeçare Çiflik	Poshnje	9-vjecare	98
7	SHMB Syzes	Poshnje	E mesme e bashkuar	233
8	Shkolla 9-vjeçare Hingë	Poshnje	9-vjecare	183
9	SHMB Kutalli	Kutalli	E mesme e bashkuar	407
10	Shkolla 9-vjeçare Goriçan	Kutalli	9-vjecare	201
11	Shkolla 9-vjeçare Rërëz	Kutalli	9-vjecare	103
12	Shkolla 9-vjeçare Drenovicë	Kutalli	9-vjecare	323
13	Shkolla 9-vjeçare Pobrat	Kutalli	9-vjecare	135
14	Shkolla 9-vjeçare Samaticë	Kutalli	9-vjecare	234
15	Cukalat SHMB	Cukalat	E mesme e bashkuar	121
16	Shkolla 9-vjeçare Donofrosë	Cukalat	9-vjecare	87

17	Shkolla 9-vjeçare Allambrez	Cukalat	9-vjeçare	111
----	-----------------------------	---------	-----------	-----

5- Bashkia Skrapar

Tabela 15

Nr	Institucioni Arsimor	Njësia Administrative	Lloji i Institucionit	Nxënës gjithsej
1	Shkolla 9-vjeçare "K.YLLI"	Bashkia Çorovodë	9-vjeçare	225
2	Shkolla 9-vjeçare Vërzhezhë	Qender	9-vjeçare	9
3	Shkolla 9-vjeçare Radesh	Qender	9-vjeçare	17
4	Shkolla 9-vjeçare Munushtir	Qender	fillore	4
5	Shkolla 9-vjeçare Vëseshtë	Qender	9-vjeçare	2
6	Shkolla 9-vjeçare Mollas	Qender	9-vjeçare	2
7	Shkolla fillore Storrë	Qender	fillore	4
8	Shkolla 9-vjeçare Vëlushë	Leshnje	9-vjeçare	19
9	Shkolla 9-vjeçare Turbëhovë		9-vjeçare	5
10	Shkolla 9-vjeçare "Z. Veleshnja"	Bashkia Çorovodë	9-vjeçare	236
11	Shkolla fillore Grepckë	Qender	fillore	1
12	Shkolla fillore Slatinjë	Qender	fillore	1
13	Shkolla fillore Kalanjas	Qender	fillore	1
14	Shkolla 9-vjeçare Osojë	Qender	9-vjeçare	2
15	Shkolla 9-vjeçare Polene	Qender	9-vjeçare	2
16	Shkolla 9-vjeçare Cerove	Qender	9-vjeçare	2
17	Shkolla 9-vjeçare Rovice	Qender	9-vjeçare	2
18	Shkolla fillore Dhores	Qender	fillore	1
19	Shkolla fillore Veleshnje	Qender	fillore	4
20	Shkolla 9-vjeçare Çepan	Çepan	9-vjeçare	2
21	Shkolla 9-vjeçare Blezencke	Qender	9-vjeçare	2
22	Shkolla 9-vjeçare Zaberzan	Çepan	9-vjeçare	5
23	Shkolla 9-vjeçare Strenec	Çepan	9-vjeçare	2
24	Shkolla 9-vjeçare Prishte	Çepan	9-vjeçare	3
25	Shkolla 9-vjeçare Muzhake	Çepan	9-vjeçare	3
26	Shkolla 9-vjeçare Backa 1	Potom	9-vjeçare	12
27	Shkolla 9-vjeçare Backa 2	Potom	9-vjeçare	7
28	Shkolla 9-vjeçare Staravecke	Potom	9-vjeçare	3
29	Shkolla fillore Gjergjovë	Potom	fillore	3
30	Shkolla 9-vjeçare Qafë	Potom	9-vjeçare	2
31	Shkolla 9-vjeçare Visockë	Potom	9-vjeçare	7
32	Shkolla 9-vjeçare Gërmenj	Potom	9-vjeçare	3
33	Shkolla 9-vjeçare Nikollarë	Potom	9-vjeçare	6
34	Shkolla 9-vjeçare Gjerbës	Gjerbës	9-vjeçare	17
35	Shkolla 9-vjeçare Zaloshnje	Gjerbës	9-vjeçare	9

PLANI I EMERGJENCAVE CIVILE PËR QARKUN BERAT

36	Shkolla 9-vjeçare Rehovë	Gjerbes	9-vjeçare	4
37	Shkolla fillore Grëmsh	Gjerbes	fillore	2
38	Shkolla 9-vjeçare Barç	Gjerbes	9-vjeçare	8
39	Shkolla 9-vjeçare Straficë	Gjerbes	9-vjeçare	5
40	Shkolla 9-vjeçare Zhepë	Konak	9-vjeçare	9
41	Shkolla 9-vjeçare Grevë	Konak	9-vjeçare	7
42	Shkolla fillore Çerricë	Konak	fillore	3
43	Shkolla fillore Gurrazez	Konak	fillore	3
44	Shkolla 9-vjeçare Dobrenj	Konak	9-vjeçare	6
45	Shkolla 9-vjeçare Terrovë	Konak	9-vjeçare	11
46	Shkolla fillore Rromas	Konak	fillore	2
47	Shkolla 9-vjeçare Trebël	Konak	9-vjeçare	4
48	Shkolla 9-vjeçare Bogove	Bogove	9-vjeçare	22
49	Shkolla 9-vjeçare Kakruke	Bogove	9-vjeçare	25
50	Shkolla 9-vjeçare Bargullas	Bogove	9-vjeçare	4
51	Shkolla fillore Novaj	Bogove	fillore	2
52	Shkolla 9-vjeçare Dobrushe	Bogove	9-vjeçare	5
53	Shkolla 9-vjeçare Therepel	Bogove	9-vjeçare	17
54	Shkolla 9-vjeçare Vendreshe II	Bogove	9-vjeçare	18
55	Shkolla fillore Vendreshe I	Bogove	fillore	9
56	Shkolla fillore Vendreshe III	Bogove	fillore	3

Numri i kopshteve, fëmijëve dhe edukatoreve Qarku Berat

1- Bashkia Berat

Tabela 1

Nr.	Kopshti	Vendndodhja	Numri i fëmijëve	Numri i edukatoreve
1	Starove	Starovë	29	2
2	Velabisht	Velabisht	39	3
3	Duhas	Duhas	26	2
4	Bilçe Qender	Bilçe Qender	11	1
5	Bilçe 1	Bilçe 1	19	1
6	Veterik	Veterik	16	1
7	Remanice	Remanice	10	1
8	Veleshnje	Veleshnje	14	1
9	Molisht	Molisht	13	1
10	Gjoroven	Gjoroven	11	1
11	Drobonik	Drobonik	16	1
12	Bardhaj i ri	Bardhaj i ri	5	1
13	Sinje	Sinje	24	1
14	Mbjeshove	Mbjeshove	20	1
15	Paftal	Paftal	16	1
16	Mbreshtan	Mbreshtan	10	1

PLANI I EMERGJENCAVE CIVILE PËR QARKUN BERAT

17	Otllak	Otllak	8	1
18	Orizaj	Orizaj	14	1
19	Lapardha Qender	Lapardha Qender	25	2
20	Lapardha 2	Lapardha 2	15	1
21	Qoshk	Qoshk	20	1
22	Morave Qender	Morave Qender	23	2
23	Hatillar	Hatillar	10	1
24	Stan	Stan	9	1
25	Dyshnik	Dyshnik	37	3
26	Qereshnik	Qereshnik	6	1
27	Ullinjas	Ullinjas	12	1
28	Roshnik	Roshnik	10	1
29	Vojnik	Vojnik	10	1
30	Karkanjoz	Karkanjoz	11	1
31	Bogdan	Bogdan	7	1
32	“1 Maj”	Berat	28	1
33	“28 Nentori”	Berat	14	1
34	“Zihni Toska”	Berat	24	1
35	“Irfan Ngjeqari” (jo publik)	Orizaj	58	3
36	“Ylli mengjesit” (jo publik)	Berat	28	4
37	“Drita e dijes” (jo publik)	Berat	82	4
38	“28 Nëntori”	Berat	92	10
39	Donika Kastrioti	Berat	126	9
40	“1 Qershori”	Berat	102	9
41	“10 Korriku”	Berat	119	10
42	“Lambrini Puli”	Berat	70	6
43	“Barrikada 2+3”	Berat	83	6
44	“Çlirim 1”	Berat	98	10
45	“Çlirim 2”	Berat	50	5
46	Uznove	Berat	100	8

2- Bashkia Kuçovë

Tabela 2

Nr.	Kopshti	Vendndodhja	Numri i fëmijëve	Numri i edukatoreve
1	Havaleas	Havaleas	45	3
2	Lumas	Lumas	14	1
3	Pëllumbas	Pëllumbas	8	1
4	Mëndrak	Mëndrak	8	1
5	Perondi 1	Perondi	38	3

PLANI I EMERGJENCAVE CIVILE PËR QARKUN BERAT

6	Rreth Tapi	Rreth Tapi	24	2
7	Sheqëz	Sheqëz	27	2
8	Krekëz	Krekëz	5	1
9	Bardhaj	Bardhaj	5	1
10	Gegë	Gegë	44	3
11	Drizë	Drizë	10	1
12	Goraj	Goraj	15	1
13	Velagosht	Velagosht	9	1
14	Kozare	Kozare	12	1
15	Salcë	Salcë	8	1
16	Ferras	Ferras	6	1
17	Zdravë	Zdravë	9	1
18	Vlashuk	Vlashuk	8	1
19	Kopshti Nr 1	Kuçovë	57	6
20	Kopshti Nr 2	Kuçovë	16	2
21	Kopshti Nr 3	Kuçovë	50	6
22	Kopshti Nr 4	Kuçovë	21	2
23	Dëshm. e Kombit”	Kuçovë	8	1
24	28 Nëntori	Kuçovë	15	1
25	Kopshti Nr 5	Kuçovë	71	7
26	“1 Qershori”	Kuçovë	62	8
27	Tapi	Tapi	23	2

3- Bashkia Poliçan

Tabela 3

Nr.	Kopshti	Vendndodhja	Numri i fëmijëve	Numri i edukatoreve
1	Kopshti Nr.1	Poliçan	26	4
2	Kopshti Nr.2	Poliçan	41	5
3	Mbrakull	Mbrakull	20	3
4	Vertop	Vertop	8	1
5	Fushe -Peshtan	Fushe -Peshtan	12	2
6	Vodice	Vodice	9	1
7	Peshtan	Peshtan	11	1
8	Bregas	Bregas	14	1
9	Tomorr	Tomorr	6	1
10	Zhitom	Zhitom	6	1

4- Bashkia Dimal

Tabela 4

Nr.	Kopshti	Vendndodhja	Numri i fëmijëve	Numri i edukatoreve
1	"Qender"	Dimal	62	6
2	"28 Nëntori"	Dimal	16	1
3	"4 Shtatori"	Dimal	27	2

PLANI I EMERGJENCAVE CIVILE PËR QARKUN BERAT

4	" Allaxhias"	Dimal	7	I
5	"Hajdaraj"	Dimal	5	1
6	Bistrovice	Dimal	7	1
7	"Skrevan"	Dimal	8	1
8	Konesbaltë	Dimal	7	1
9	Poshnje Ujë i ftohtë	Poshnje	22	2
10	Poshnje tek Shkolla	Poshnje	13	1
11	Polizhan	Poshnje	13	1
12	Syzes	Poshnje	15	1
13	Banaj/SYZES	Poshnje	17	1
14	Hingë	Poshnje	17	1
15	Kuc	Poshnje	13	1
16	Gajdë	Poshnje	22	2
17	Ciflik	Poshnje	16	1
18	Arrëz	Poshnje	9	1
19	Cukalat	Cukalat	12	1
20	Donofosë	Cukalat	19	1
21	Allambres	Cukalat	13	1
22	Cetë	Cukalat	10	1
23	Kutalli	Kutalli	16	1
24	Pobrat	Kutalli	28	2
25	Gorican Qendër	Kutalli	18	1
26	Gorican Clirim	Kutalli	20	1
27	Samaticë	Kutalli	41	2
28	Drenovicë	Kutalli	76	5
29	Rërëz	Kutalli	33	2

5- Bashkia Skrapar

Tabela 5

Nr.	Kopshti	Vendndodhja	Numri i fëmijëve	Numri i edukatoreve
1	Potom	Bogove	8	1
2	Nr 1 Çorovode	Çorovode	32	5
3	Nr 2 Çorovode	Çorovode	24	3
4	Kopshti Çorovode Nr.3	Çorovode	45	7
5	Munushtire	Munushtire	4	1
6	Sharove	Sharove	5	1
7	Radesh	Radesh	6	1
8	Therepel	Therepel	11	1
9	Kakruke	Kakruke	5	1
10	Verzhezhe	Verzhezhe	5	1
11	Strore	Strore	6	1
12	Bogove	Bogove	6	1
13	Gjërbes	Gjërbes	5	1
14	Çerenisht	Çerenisht	4	1
15	Leshnje	Leshnje	4	1

PLANI I EMERGJENCEVE CIVILE PËR QARKUN BERAT

16	Turbohove	Turbohove	5	1
17	Vendreshe	Vendreshe	6	1
18	Zaloshnje	Zaloshnje	5	1
19	Spathare	Spathare	6	1
20	Backe 2	Backe 2	7	1

6. DEMOGRAFIA

6.1 Të dhënat demografike

Popullimi i hershëm, migrimet e popullsisë dhe pasojat

Zbulimet arkeologjike në Qarkun e Beratit tregojnë se ka patur një popullim më të hershëm se rajonet e tjera të vendit. Qysh në shekujt VII – VI para Krishtit kanë filluar të ngriheshin qytetet antike (Antipatrea, Dimali). Nga fundi i shekullit të XVI, ky rajon bënte pjesë në zonat me dendësi më të madhe të popullsisë në krahasim me trevat e tjera shqiptare, kjo edhe për shkak të ndikimit të zjetarisë, tregëtisë dhe rrugëve që lidheshin shpëjt me pjesët e tjera të vendit. Në vijim, popullsia u shtua me ritme të ngadalta (shtesa natyrore sa gjysma e mesatares së vendit). Shtimi shumë i vogël i popullsisë lidhet me numrin e pakët të lindjeve, por sidomos me migrimet e shumta dhe të vazhdueshme, veçanërisht jashtë vendit, para vitit 1945. Pas vitit 1992 lidhet me largimin e madh në rajonet e tjera të vendit, kryesisht në qendrat më të zhvilluara urabnë (Tirana, Durrësi, Vlora) dhe jashtë shtetit, ku u ripërtëri migrimi i dikurshëm. Me migrimin lidhet pakësimi i popullsisë në periudhën midis dy luftërave botërore. Disa zona si Skrapar, Tëpani në bashkinë Poliçan, apo fshatra të nahijës së Tomorrit, kanë pasur pakësim të popullsisë edhe në periudhën 1945 – 1990. Për shkak të emigracionit të jashtëm e të brendshëm, pas vitit 1990 popullsia e qarkut u pakësua me ritme shumë të shpejta. Me migrimin e madh të popullsisë lidhen dhe ndryshimet strukturore të saj moshore qytet dhe fshat.

6.2 Shpërndarja gjeografike e popullsisë

Qarku i Beratit renditet i teti në vend për numrin e popullsisë dhe i nënti për nga sipërfaqja e tij. Popullsia e qarkut është rreth 193 mijë banorë me dendësi mesatare rreth 107 persona për km² , pothuajse sa mesatarja e vendit. Dendësine më të lartë e ka rrethi i Kuçovës, 420.2 banorë për km² . Kjo është rreth katër herë më e lartë se mesatarja e vendit dhe më e larta ndër të gjitha rrethet e vendit. Sipas ndarjes administrative të vitit 2004 , popullsia e qarkut është e përhapur në 3 rrethe, që përfshijnë 5 qytete, 20 komuna dhe 245 fshatra (shih tabelën 1.1). Më shumë se gjysma e saj banon në rrethin e Beratit (shih tabelën 1.2). Pjesa më e madhe e popullsisë, rreth 60%, banon në fshat, kundrejt rreth 58% në nivel vendi. Në rrethin e Kuçovës vihet re e kundërta, sepse në qytet banon rreth 51.2% e popullsisë. Sipas pjesës së popullsisë urbane, ky rreth renditet i katërti në shkallë vendi, pas rrethit të Tiranës, Durrësit dhe Vlorës, në të cilët banojnë në qytet përkatësisht rreth 67.8%, 62.5% dhe 51.2% e popullsisë. Rreth 65% e popullsisë së qarkut është e moshës 15 deri 64 vjeç. Si rezultat Norma e Varësisë rezulton të jetë rreth 0.545 , kundrejt 0.58 në nivel vendi.

Gjatë periudhës së tranzicionit qarku ka pësuar ndryshime thelbësore demografike. Popullsia është zvogëluar rreth 13.4% për shkak të migrimit jashtë dhe brenda vendit, duke e renditur Beratin të tretin në vend, pas qarkut të Kukësit dhe Dibrës. Dendësia mesatare e popullsisë është rreth 129 banorë/km². Ulja e dendësisë është shumë më e ndjeshme në rrethin e Skraparit.

PLANI I EMERGJENCAVE CIVILE PËR QARKUN BERAT

Ka një diferencë të dukshme midis të dhënave administrative të zyrave lokale të gjendjes civile mbi popullsinë dhe të dhënave të regjistrimit të përgjithshëm të popullsisë të vitit 2016 . Sipas të dhënave administrative të mara nga sherbimi i gjendjes civile, popullsia e qarkut (viti 2021) është 228304 banorë. Kjo diferencë lidhet me vështirësitë e evidentimit në kohë të shpërnguljes së vazhdueshme të banorëve në qytetet e mëdha ose jashtë vendit.

6.3 Migrimi

Migrimi është një dukuri tipike e dhjetëvjeçarit të fundit për qarkun e Beratit, sikundër për shumicën e rajoneve të vendit. Gjatë kësaj periudhe popullsia është pakësuar më shumë në fshat, rreth 20% kundrejt vetëm 8% në zonën urbane, gjë që tregon se largimet nga qytetet janë kompensuar në një farë mase prej shpërnguljes së popullsisë nga fshati në zonat urbane brenda qarkut. Për nga zvogëlimi i numrit të banorëve në periudhën 1989-2001, rrethi i Skraparit renditet i pari në qarkun e Beratit dhe i katërti në shkallë vendi me rreth 36% të popullsisë të larguar jashtë rrethit (shih tabelën 1.3), pas Delvinës, Sarandës dhe Tropojës, ku popullsia është zvogëluar përkatesisht rreth 54%, 46% dhe 37%.

6.4 Struktura e popullsisë

Për shkak të emigrimit dhe të rënies së lindjeve po shfaqet plakja e popullsisë: mosha e re (deri në 14 vjeç) është 19.68 %. Mosha 15-64 vjeç arrin 68.4 %, kurse mosha mbi 65 vjeç përbën 11.87 të popullsisë (viti 2011). Siç shihet popullsia mbi 65 vjeç zë përqindjen të konsiderueshme. Kjo flet për shkallën e avancuar të plakjes së popullsisë. Dukuria e plakjes së popullsisë është më e theksuar në bashkitë Skrapar dhe Polican dhe njësinë administrative të tyrë, kjo dhe për shkat të migrimit të popullsisë aktive për punë. Mosha mesatare e popullsisë për Qarkun e Beratit është 35.2 vjeç.

PLANI I EMERGJENCAVE CIVILE PËR QARKUN BERAT

Prefecture of Berat

Bashkia/Komuna

Municipality/Commune

1. BERAT	16. POTOM
2. LIRIAK	20. GENDER
3. VELIBASHIT	21. NENKOSHI
4. OTLLAK	22. ZHIRE
5. PODHALJE	23. KUTALLI
6. KOSOVA	24. LIRA-VALLGUROR
7. SHALË	25. DUKALAT
8. TERBAV	
9. MORTOP	
10. KOCARË	
11. KUCONË	
12. PERQIND	
13. BOGONË	
14. DORAN	
15. DORVOSE	
16. SERRËS	
17. LEZHANE	
18. POLIÇAN	

Tabela përmbledhëse e rezultateve të censusit të popullsisë dhe banesave 2011

Summary table of final results of the population and housing census 2011

Numeri i bashkiave/Number of municipalities	5
Numeri i komunave/Number of communes	20
Popullsia banuese gjithsej/Total resident population	142 003
Popullsia/Population	141 948
Meshkuj/Male	71 460
Femra/Female	70 484
Urbane/Urban	64 501
Rurale/Rural	77 443
Popullsia banuese që ka refuzuar/Refusals	59*
Sipërfaqja (km ²)/Surface (km ²)	1 798
Dendësia (banorë/km ²)/Population density (inhabitants/km ²)	79
Numeri i Ndërtesave/Number of buildings	36 486
Numeri i Banesave/Number of dwellings	53 226
Numeri i NjEF/Number of private households	38 413

PLANI I EMERGJENCAVE CIVILE PËR QARKUN BERAT

1.1.1 Popullsia banuese sipas grupmoshës, zonës urbane dhe rurale dhe gjinisë

1.1.1 Resident population by age group, urban and rural area and sex

Grupmosha Age group	Zona urbane dhe rurale dhe gjinia Urban and rural area and sex								
	Gjithsej Total			Urbane Urban			Rurale Rural		
	Gjithsej Total	Meshkuj Male	Femra Female	Gjithsej Total	Meshkuj Male	Femra Female	Gjithsej Total	Meshkuj Male	Femra Female
Gjithsej Total	141 944	71 460	70 484	64 501	32 067	32 434	77 443	39 393	38 050
0-4	7 425	3 867	3 558	3 082	1 598	1 484	4 343	2 269	2 074
5-9	8 613	4 457	4 156	3 641	1 894	1 747	4 972	2 563	2 409
10-14	11 753	5 994	5 759	4 862	2 495	2 367	6 891	3 499	3 392
15-19	12 920	6 613	6 307	5 265	2 658	2 607	7 655	3 955	3 700
20-24	10 612	6 009	4 603	4 413	2 492	1 921	6 199	3 517	2 682
25-29	8 389	4 507	3 882	3 710	1 894	1 816	4 679	2 613	2 066
30-34	7 621	3 724	3 897	3 384	1 629	1 755	4 237	2 095	2 142
35-39	8 433	3 895	4 538	3 819	1 796	2 023	4 614	2 099	2 515
40-44	10 117	4 659	5 458	4 742	2 144	2 598	5 375	2 515	2 860
45-49	10 645	5 303	5 342	4 926	2 461	2 465	5 719	2 842	2 877
50-54	11 182	5 562	5 620	5 254	2 636	2 618	5 928	2 926	3 002
55-59	9 509	4 707	4 802	4 934	2 330	2 604	4 575	2 377	2 198
60-64	7 546	3 849	3 697	3 962	1 998	1 964	3 584	1 851	1 733
65-69	5 832	3 022	2 810	2 869	1 432	1 437	2 963	1 590	1 373
70-74	5 094	2 588	2 506	2 566	1 294	1 272	2 528	1 294	1 234
75-79	3 201	1 601	1 600	1 644	781	863	1 557	820	737
80-84	1 721	685	1 036	869	351	518	852	334	518
85-89	757	246	511	358	114	244	399	132	267
90+	574	172	402	201	70	131	373	102	271

PLANI I EMERGJENCAVE CIVILE PËR QARKUN BERAT

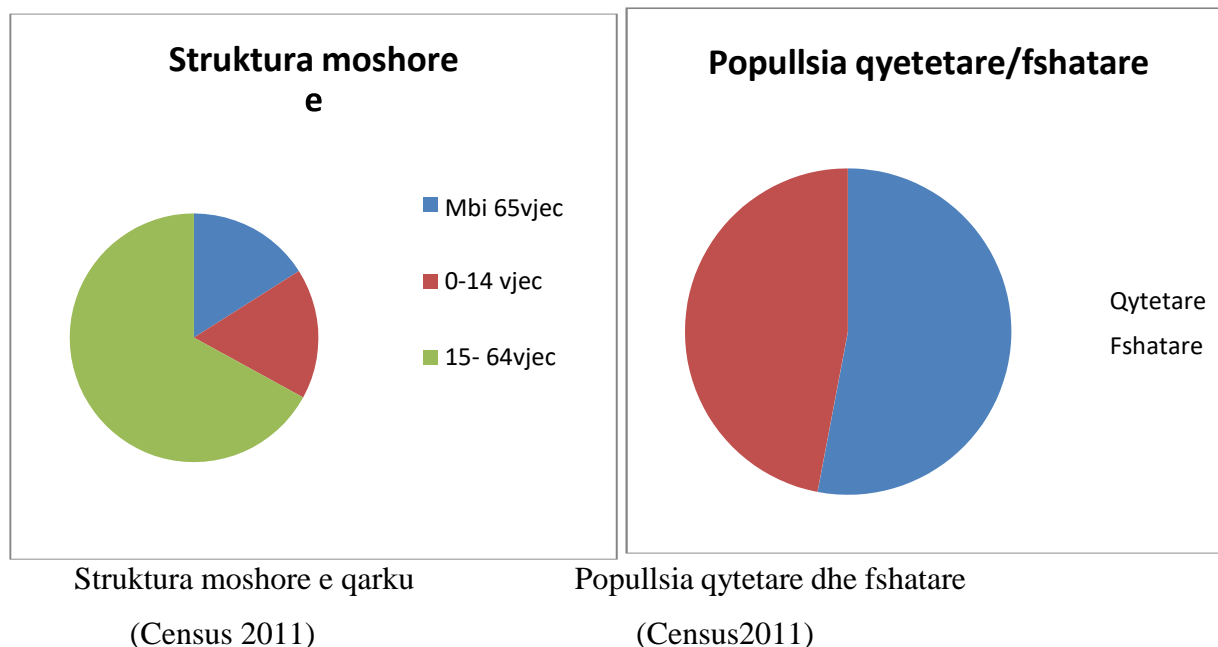
1.1.2 Popullsia banuese sipas gjinisë, grupmoshës dhe gjendjes civile

1.1.2 Resident population by sex, age group and marital status

Gjinia dhe grup mosha Sex and age group	Gjithsej Total	Gjendja civile Marital status			
		Beqar/e Never married	I/E martuar Married	I/E divorcuar ose i/e ndarë por ligjërisht i/e martuar Divorced or separated but still legally married	I/E ve Widowed
Gjithsej Total	141 944	54 764	79 190	953	7 037
0-14	27 791	27 791	-	-	-
15-24	23 532	20 191	3 267	62	12
25-34	16 010	4 845	10 902	203	60
35-44	18 550	1 009	17 088	255	198
45-54	21 827	503	20 521	241	562
55-64	17 055	208	15 602	127	1 118
65-74	10 926	126	8 646	47	2 107
75+	6 253	91	3 164	18	2 980
Meshkuj Male	71 460	30 942	39 015	351	1 152
0-14	14 318	14 318	-	-	-
15-24	12 622	11 972	637	9	4
25-34	8 231	3 598	4 567	53	13
35-44	8 554	612	7 822	102	18
45-54	10 865	243	10 445	99	78
55-64	8 556	92	8 239	54	171
65-74	5 610	65	5 157	20	368
75+	2 704	42	2 148	14	500
Femra Female	70 484	23 822	40 175	602	5 885
0-14	13 473	13 473	-	-	-
15-24	10 910	8 219	2 630	53	8
25-34	7 779	1 247	6 335	150	47
35-44	9 996	397	9 266	153	180
45-54	10 962	260	10 076	142	484
55-64	8 499	116	7 363	73	947
65-74	5 316	61	3 489	27	1 739
75+	3 549	49	1 016	4	2 480

Popullsia fshatare e qytetare

Mbizotëron popullsia qytetare, e cila zë mbi 53% të popullsisë së përgjithshme të qarkut (viti 2011). Shtimi natyror i popullsisë qytetare është i ulët. Rritja e saj lidhet më së shumti me ardhjet nga zonat fshatare, sidomos pas vitit 1990. Popullsia ka tradita kulturore, që ka ndihmuar në kulturën kombëtare.

6.5 Vendbanimet fshatare

Vendbanimet fshatare janë më të shumta e më të dendura në bashkitë Berat, Dimal dhe Kuçovë, që i përkasin rrjedhës së poshtëm të luginave të lumenjëve Osum e Devoll. Në zonat kodrinore e sidomos në ato malore, vendbanimet rrallohen e zvogëlohen. Duke u nisur nga kushtet gjeografike, dallohen fshatra fushore, kodrinore dhe malore.

Fshatrat fushore janë të përqendruara. Fshatrat kodrinore janë më të vogla, ndërsa fshatrat malore janë të vendosura në relief të thyer, me ofertë shumë të paktë për toka të punueshme, janë të rralla. Kohët e fundit, popullsia e tyre zvogëluar shumë, kurse disa fshatra janë shpopulluar, (kryesisht në zonën e Skraparit). Banesat tradicionale fshatare me 1 kat përdhesë, arkitekturë tipike elbasançe, përjashtojnë shtëpitë në qytetin Berat që kanë karakteristike, me përdorim të gjere duri dhe mbyllesë me tjegulla vendi.

6.6 Karakteristika të popullsisë aktive

Tabela 1

NR	EMËRTIMI	STATISTIKA
1	Popullsia (sipas Censurit te vitit 2011)	141,944
2	Numri bashkive	5
3	Numri Njësive Administrative	25
4	Numri vendbanimeve	Berat
5	Vendbanimi më i madh	Berat
6	Migrimi brendshëm neto	-10.92

PLANI I EMERGJENCAVE CIVILE PËR QARKUN BERAT

7	Nxënës shkollë	8035
8	Personat e punësuar (të dhëna administrative)	
9	Shkalla e papunësisë e regjistruar	7.1
10	Të ardhurat mujore mesatare (sektori shtetëror)	42286
11	Shpenzimet mesatare mujore për konsum	74183
12	PPB rajonale për frymë (në mijë lek)	463
13	Numri ndërmarrjeve	9131
14	Automjete te pasagjerëve për 1000 banorë	172
15	Sipërfaqja mesatare e banesës m ²	
16	Mbetjet e gjeneruara komunale (kg për banorë)	369kg/banore
17	Banesa	

Tabela3

POPULLSIA E QARKUT Berat

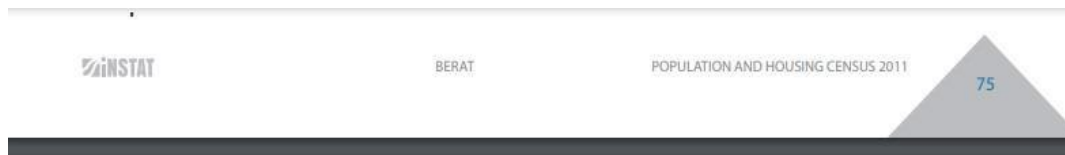
(Sipas Regjistrimit të Gjendjes Civile Janar 2021)

NR	EMËRTIMI NJËSIVE TË VETËQEVERISJES VENDORE	POPULLSIA	NR.FAMILJEVE
1.	BASHKIA BERAT		
-	Njësia Administrative Berat	63365	22938
-	Njësia Administrative Velabisht	12054	3499
-	Njësia Administrative Otlak	15561	4611
-	Njësia Administrative Sinje	5197	1624
-	Njesia Administrative Roshnik	3629	1060
	TOTAL	99806	32108
2.	BASHKIA KUÇOVE		
-	Njësia Administrative Kucove	28953	10782
-	Njësia Administrative Kozare	8396	2516
-	Njësia Administrative Perondi	11023	3467
-	Njesia Administrative Lumas	6939	2156
	TOTAL	55311	18921
3.	BASHKIA DIMAL		
-	Njësia Administrative Ure Vajgurore	11719	3841
	Njësia Administrative Poshnje	10436	3110
	Njësia Administrative Kutalli	13757	3923
	Njësia Administrative Cukalat	4218	1310
	TOTAL	40130	12184
4.	BASHKIA POLIÇAN		
-	Njësia Administrative Poliçan	7501	2899
-	Njësia Administrative Vërtop,	6870	2292
	Njësia Administrative Tërpan	2146	740
	TOTAL	16.517	5.931

PLANI I EMERGJENCAVE CIVILE PËR QARKUN BERAT

5.	BASHKIA SKRAPAR		
	Njësia Administrative Çorovodë	5524	2084
	Njësia Administrative Bogovë dhe Vëndreshë	2708	993
	Njësia Administrative Çëpan	893	340
	Njësia Administrative Gjerbës, Zhepë	1946	695
	Njësia Administrative Potom	1021	362
	Njësia Administrative Qëndër Skrapar dhe Lëshnjë	4469	1542
	TOTAL	16561	6016
	TOTAL (1+2+3+4+5)	228325	75160

6.7 Ndertesat per qellime banimi ne qarkun Berat (tabelat sipas Censurit te vitit 2011 INSTAT)

1.5.1 Ndertesat për qëllime banimi sipas karakteristikave të ndërtesës dhe periudhës së ndërtimit
1.5.1 Buildings for residential purposes by building characteristics and period of construction

Karakteristikat e ndërtesës Building characteristics	Gjithsej Total	Deri më 1960 Up to 1960	Periudha e ndërtimit Period of construction					Nuk e di Don't know	
			1961-1980	1981-1990	1991-2000	2001-2005	2006-2011	Ndërtesa të banuara* Inhabited buildings*	Ndërtesa jo të banuara** Non-inhabited buildings**
Gjithsej Total	36 488	2 633	7 238	5 786	7 319	2 389	2 015	3 767	5 341
Lloji i ndërtesës Type of building									
Shtëpi individuale Detached house	31 674	1 885	5 965	5 062	6 623	2 168	1 843	3 060	5 068
Shtëpi pjesërisht e veçuar Semi-detached house	2 810	424	580	342	473	160	121	480	230
Shtëpi në rend ose terracore Row (or terraced) house	962	258	252	80	129	39	20	155	29
Pallat Apartment building	1 042	66	441	302	94	22	31	72	14
Numri i kateve Number of floors									
1	32 638	2 358	6 551	5 230	6 421	1 981	1 651	3 387	5 059
2	2 884	231	392	297	723	350	314	329	248
3-5	825	37	275	216	156	41	29	47	24
6+	141	7	20	43	19	17	21	4	10
Numri i banesave në ndërtesë Number of dwellings in the building									
1	32 221	1 986	6 089	5 099	6 538	2 144	1 855	3 305	5 205
2	2 722	423	561	373	613	193	121	311	127
3-4	684	142	207	84	94	35	20	94	8
5+	861	82	381	230	74	17	19	57	1

* Ndërtesa të banuara të cilave nuk u dihet periudha e ndërtimit
* Inhabited buildings for which the period of construction is unknown

1.5.2 Fondi i banesave sipas zonës urbane dhe rurale, statusit të banimit, numrit të antarëve; popullsia dhe njësitë ekonomike familjare sipas zonës urbane dhe rurale.

1.5.2 Housing stock by urban and rural area, inhabitation status, number of occupants; population and private households by urban and rural area.

Zona urbane dhe rurale Urban and rural area	Banesa gjithsej All dwellings	Banesa jo të banuara Non-inhabited dwellings	Banesa të banuara Inhabited dwellings						Popullsia Population	NJEF Private households
			Numri i antarëve Number of occupants							
			1	2	3	4	5	6+		
Gjithsej Total	53 228	15 207	2 040	7 859	7 534	9 326	6 104	5 158	141 797	38 493
Urbane Urban	24 236	5 521	1 442	4 506	4 041	4 517	2 431	1 778	64 356	19 023
Rurale Rural	28 992	9 686	598	3 353	3 493	4 809	3 673	3 380	77 441	19 470

1.5.3 Banesat e zakonshme sipas statusit të banimit dhe zonës urbane dhe rurale
1.5.3 Conventional dwellings by occupancy status and urban and rural area

Statusi i banimit të banesës Occupancy status of the dwelling	Zona urbane dhe rurale Urban and rural area		
	Gjithsej Total	Urbane Urban	Rurale Rural
Gjithsej Total	53 152	24 194	28 958
Banesë e banuar nga persona me vendbanim të zakonshëm Dwelling usually inhabited by one or more persons	37 945	18 673	19 272
Banesë e banuar vetëm nga persona që nuk përfshihen në census Dwelling inhabited only by persons not object of the census	4	2	2
Banesë e destinuar për qëllime dytësore apo sezonale Dwelling for secondary purposes or seasonal use	1 742	336	1 406
Banesë e pabanuar Vacant dwelling	13 461	5 183	8 278

7. RREZIQET (SKENARËT E RISKUT)

Përkufizim: Termi "*skenaririskut*" nënkupton një përshkrim të shkurtër të ngjarjeve potencialisht katastrofal, të shoqëruar me hartografi shpjeguese dhe indikacione për lokalizimin dhe efektet e mundshme mbi njeriun ose mbi pasuritë e pranishme në territor.

7.1 Metodologjia

Metodologjia e ndjekur për identifikimin e riskut dhe ndërtimin e një panorame të përditësuar të riskut/risqeve për përpilimin e një Plani të Menaxhimit të Emergjencave Civile, bazohet në të dhëna në nivel kombëtar dhe rajonal si dhe eksperiencat në vite. Për të qenë me një metodologji të unifikuar janë zbatuar rekomandime të PNUD-it dhe nëpërmjet Projektit PRONËS, si dhe nga praktikatat më të mira bazuar në studime e eksperiencat.

Qarku Berat, me elementë të përbashkët me rajonet e tjera dhe me dallime të veçanta nga ato në nivel vendi është i rrezikuar kundrejt fenomeneve natyrore e njerëzore që mund të shkaktojnë humbje të jetës, lëndime, dëmtime të pronës, humbje të mjeteve të jetesës dhe shërbimeve ose dëmtime të mjedisit. Ky konstatim është i dukshëm duke u nisur nga historiku i shumë fatkeqësive të ndodhura në Qarkun Berat ose më gjerë. Nisur nga ky fakt duhet marrë masa planifikuese e parandaluese afatgjata si dhe duke përpiluar plane gatishmërie e reagimin daj fatkeqësive të ndryshme.

Identifikimi i rreziqeve dhe risqeve në nivel qarku (*mundësisë së ndodhjes*) bazohet në dokumente statistikore e verbale të shtetit, të strukturave shtetërore për identifikimin e rreziqeve dhe riskut (*mundësisë së ndodhjes së tyre*), si Instituti i Gjeoshkencës, Shërbimi Meteorologjik Ushtarak, si dhe strukturave të tjera të specializuara. Risku (*mundësia e ndodhjes*) vlerësohet në nivel rajonal, nga strukturat e Emergjencave Civile nisur dhe nga eksperiencat dhe historikui ngjarjeve të tilla. Menaxhimi i riskut përbën identifikimin, vlerësimin dhe kontrollin mbi ato ngjarje apo situata të mundshme që kanë efekt të dëmshëm, në jetën, pasurinë, shëndetin etj. Menaxhimi i riskut kryhet për të dhënë siguri të arsyeshme se ky fenomen apo ngjarje do të ndodhë. Risku matet sipas efektit të tij dhe shkallës së probabilitetit të ngjarjes.

Përcaktimi i skenarit të rrezikut është thelbësor si për përgatitjen e ndërhyrjeve dhe vlerësimeve për të mbrojtur popullsinë dhe pronën në një vend të caktuar, si dhe për të organizuar më mirë ndihmën emergjente.

7.2 Identifikimi i Riskut

Identifikimi i riskut mundësohet nga strukturat përkatëse bazuar në dukuri dhe eksperiencat të më parshme si dhe nga informacione të dhëna periodike, buletine meteorologjike ose të menjëhershme (*të dhënat për lëkundje sizmike, rrëshqitje, akte terroriste etj.*) pa përjashtuar informacione të verifikuara nga individë apo grupe të cilët kanë në vëzhgim një dukuri.

Identifikimi përbën detyrën parësore të çdo strukture që merret me parandalimin dhe përballimin e emergjencave civile dhe përgjegjësive që kanë për realizimin e aktivitetit.

7.3 Rreziqet prezentë në Qarkun Berat

Nisur nga historiku dhe frekuenca e ngjarjeve të ndodhura në rajon janë identifikuar këto rreziqe, që përfshijë gjithë ngjarjet e mundshme rrezikuese gjeologjike, hidrologjike, atmosferike, biofizike apo me origjinë njerëzore.

PLANI I EMERGJENCAVE CIVILE PËR QARKUN BERAT

Në Qarkun Berat janë të mundshme (*identifikuar*) këto rreziqe:

- Përmytja nga lumenjtë, përrenjtë.
- Rrëshqitja e tokës, çarja e digave, rënia e shkëmbinjve dhe lëvizje të tjera masive.
- Zjarret në pyje.
- Tërmetet.
- Epidemitë.
- Ngjarje të mundshme rrezikuese teknologjike.
- Akte terroriste.
- Aksidentet rrugore me pasojë rrezikimin serioz të njerëzve, komunikimit ose ndotjen e mjedisit.

Për menaxhimin me sukses, për secilin nga këto rreziqe kërkohen disa “matës sasiore” ose indikatorë (*të statusit ose kritikalitetit*) të unifikuar në marrëveshje qendër- struktura lokale.

- Shtrirja në hapësirë e në kohë e pasojave të dëmshme dhe/ose shkatërrimtare, si dhe/ose zonat potenciale me ndikim të rëndë.
- Pasojat mbi popullsinë dhe tërësinë e ndërtimeve, që përfshihen në hapësirën me pasoja.
- Pasojat mbi infrastrukturën.
- Vlerësimin e dëmeve tek njerëzit, i nevojave për evakuim të përkohshëm nga zona e dëmtuar dhe sa njerëz mbeten pa shtëpi.
- Potenciali i ngjarjeve rrezikuese anësore (*rrëshqitj e etokës, rënia e shkëmbinjve*) vëndndodhja e tyre dhe vlerësimet e pasojave të dëmshme mbi njerëzit dhe tërësinë e ndërtimeve, që përfshihen në hapësirën dhe pasojat.

Në pamundësi për parametranumerik, janë të vlefshme diagrame të tipit të mëposhtëm: Nisur nga frekuenca e ndodhjes së rreziqeve të lartëpërmendura, rajoni i qarkut Berat , rrezik *më frekuent* ka përmytjete disa zonave të qarkut si rezultat i reshjeve të rëna në sezonin vjeshtë-dimër.

Shënim: Për të bërë të mundur evoluimin e një risku, ndërtohen tabela (*matrica*) për ndërtimin Indeksit të Kontekstit (IK) dhe Indeksit të Statusit (IS).

Si pasojë e reshjeve në një sërë zonash ndodhin:

- Rrëshqitja e tokës.
- Rënia e shkëmbinjve.
- Prishja e urave.
- Mbulimi i tokave bujqësore me material zhavorrishte.
- Dëmtime të argjinaturave të lumenjve.

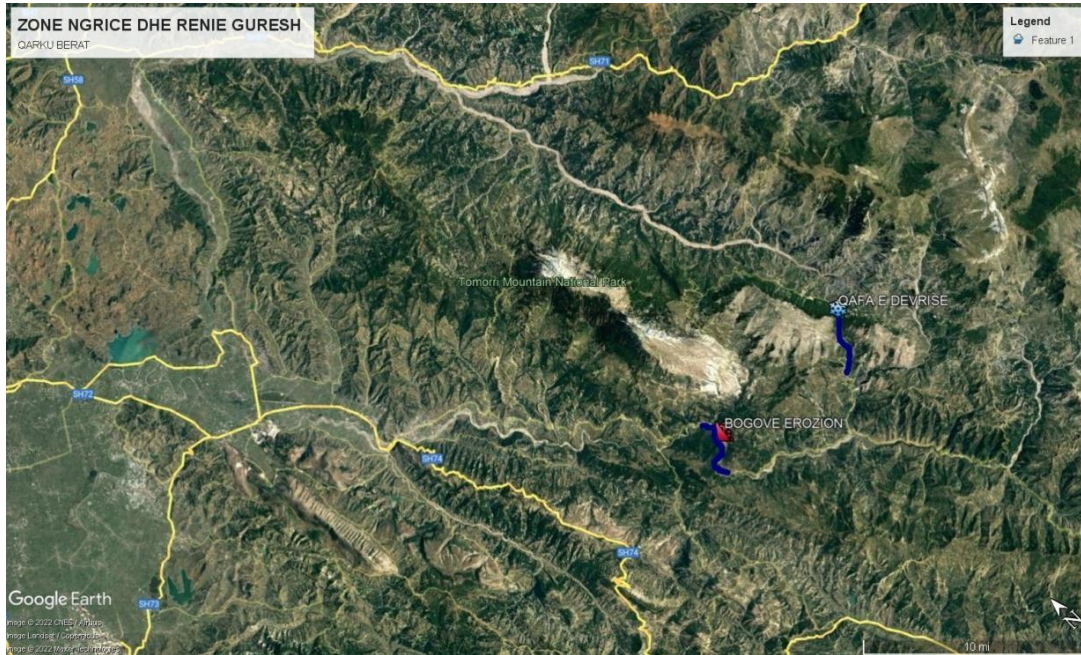
Analiza e riskut (Zonat në risk).

Në risk nga lëkundjet sizmike janë po thuajse uniforme me një prevalencë në gjithë Qarkun e Beratit.

7.3.1 Erozion dhe rënie të gurëve kanë qënë dhe mbeten pjesë e rreziqeve në rajonin e Qarkut Berat, për shkak të faktorëve të ndryshëm natyrorë (veprimit mekanik të ujërave sipërfaqësore dhe nëntokësore, reshjeve, veprimit sizmik etj.), si dhe nga mpleksja e faktorëve natyrorë dhe antropogjenetik (ndërhyrjet ndërtimore në shpate, ndërtimi i digave dhe ujëmbledhësave, i rrugëve etj). Paqëndrueshmëria e tokës në zona të veçanta të rajonit të qarkut Berat është e vëndtuar kryesisht pas rënies së shirave të rrëmbyeshëm, rënies së dëborës etj. Ndër format që

PLANI I EMERGJENCEVE CIVILE PËR QARKUN BERAT

kanë ndodhur dhe ndodhin në rajonin jugor janë shkarje të tokës në disa zona në rrethin e Skraparit, në disa fshatra ne Dimal, (Skrevan, Vokopole, Bistrovica), si dhe rënie të gurëve në zonën e Bogovës, Skrapar në vëndin e quajtur “Hija e Kakrukës”

7.3.2 Përmbytje: Përmbytjet përbëjnë një rrezik potencial për rajonin e Qarkut Berat, duke ushqeruar me dëme të konsiderueshme si në infrastrukturë, në ekonominë bujqësore dhe atë blegtorale. Përmbytjet në qarkun e Berat janë pasojë si e rreshjeve të shumta (në rastet kur ndodh mbi mesataren vjetore në vitet: Shtator 2002, Tetor 2003 dhe Shkurt 2004, 30 deri më datat 1 dhe 2 Dhjetor 2017 nga reshjet e rëna, te cilat kanë qënë me intensitet të lartë rreth 290mm rreth dhe 1-2 Shkurt të 2018 rreth 278 mm rreshje shiu, po ashtu dhe e prurjes së madhe të lumenjve kryesorë që përshkojnë territorin e këtij qarku, Osumi me gjatësi të përgjithshme 272 km dhe Devolli me gjatësi 36.1 km. (shiko hartën e përmbytjeve pasqyruar në tabelën)

Përmbytjet e ndodhura në rajonin e qarkut, përveçse prej rreshjeve të shumta dhe prurjeve të lumenjve dhe përrenjve malorë, si dhe problemeve të krijuara nga dëmtimet e pritave dhe argjinaturave të tyre, deri më sot nuk janë ndikuar nga problemet që mbartin dhe kanë aktualisht këto ujëmbledhësa për shkak të mungesës së investimeve në vite. Disa nga problemet që kanë këta ujëmbledhës, të cilët mund të ndikojnë drejtpërdrejt në krijimin e fatkeqësisë së përmbytjeve janë:

- Si pasojë e mbushjes me aluvione ekziston rreziku, në rast piku të rreshjeve dhe prurjeve, i mbushjes së kupës së ujëmbledhësit dhe ngritjes mbi kurorën e digës, duke rrezikuar shkarkuesin atmosferik.
- Mungesa e funksionimit normal deri në bllokim të ujëlëshuesave, dëmtimi i mureve mbajtëse.
- Bllokimi i pusëve të brendshme etj.

Nga studimet e kryera, institucionet përgjegjëse kanë konkluduar se për shmangien e situatave të emergjencës është kërkuar çelja e investimeve për normalizimin e funksionit të ujëlëshuesve në ujëmbledhësa problematik, riparimin e argjinaturave, mbrojtjen nga gërryerjet, rehabilitimin e veprave të marrjes dhe rivënien në gatishmëri të shkarkuesve katastrofik.

- Nga lumi Osum rrezikohen nga gërryerja e tokave bujqësore të fshatrave Veterrik, Remanicë dhe Starovë, për të cilën kërkohet ndërhyrje duke bërë sistemimin e shtratit të lumit për një gjatësi prej 1500 ml, si dhe kërkohet rikonstruksion i argjinaturave mbrojtëse në këtë zonë. Rehabilitimi i saj siguron mbrojtjen në total të një sipërfaqe toke bujqësore prej rreth 350 ha. Gjithashtu, lumi Osum krijon përmbytje dhe erozion në hyrje të qytetit të Çorovodës, në bashkinë Skrapar.
- Nga lumi Osum rrezikohen përmbytje dhe gërryerja e tokave bujqësore të fshatit Moravë, në vëndin e quajtur Dafinat, për të cilat kërkohet ndërhyrje duke bërë sistemimin e shtratit të lumit për një gjatësi prej 250 ml, si dhe kërkohet rikonstruksion i argjinaturave mbrojtëse në këtë zonë. Rehabilitimi i saj siguron mbrojtjen në total të një sipërfaqe toke bujqësore prej rreth 50 ha.
- Në piktakimin e lumit Osum dhe Devoll në fshatin Tapi, rrezikohen përmbytje e tokave bujqësore cilat kërkohet ndërhyrje duke bërë sistemimin e shtratit të lumit për një gjatësi prej 400 ml, si dhe kërkohet rikonstruksion i argjinaturave mbrojtëse në këtë zonë. Rehabilitimi i saj siguron mbrojtjen në total të një sipërfaqe toke bujqësore prej rreth 150 ha.
- Në fshatin Samaticë, njësia Administrative Kutalli, Bashkia Dimal, tek pompat, rrezikohet nga lumi Seman përmbytja e tokave bujqësore dhe kërkohet ndërhyrje duke bërë sistemimin e shtratit të lumit për një gjatësi prej 250 ml, si dhe kërkohet rikonstruksion i argjinaturave mbrojtëse në këtë zonë. Rehabilitimi i saj siguron mbrojtjen në total të një sipërfaqe toke bujqësore prej rreth 50 ha.

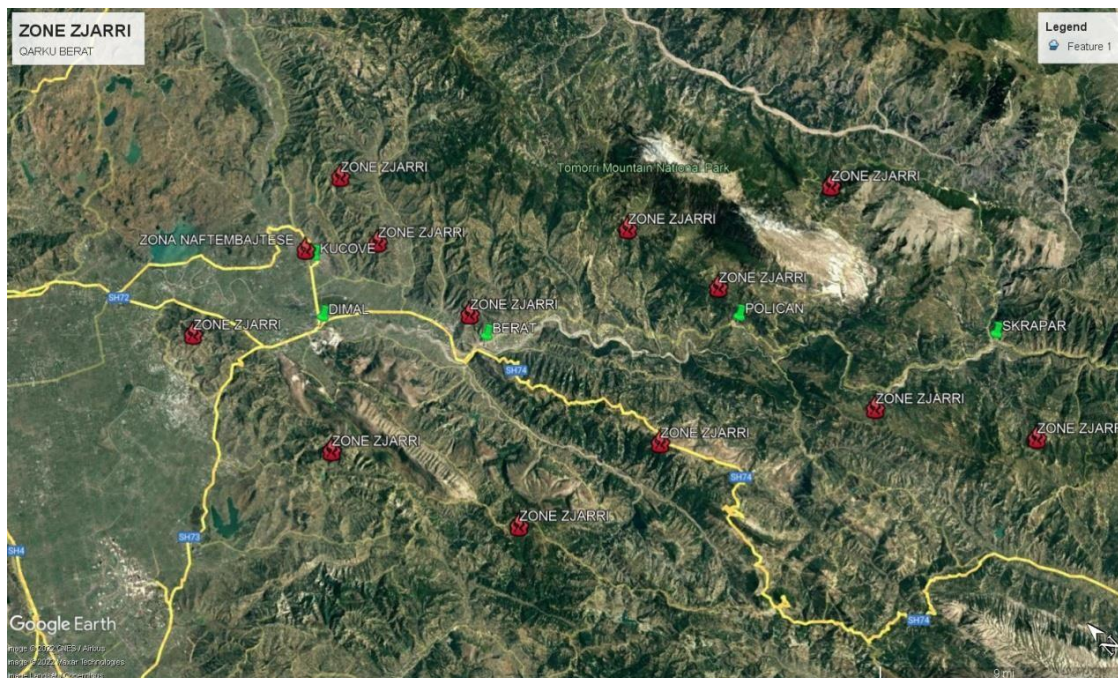
7.3.3 Zonat në risk nga zjarret, nisur nga historiku i zjarreve në qarkun tonë janë të ndryshueshme në kohë, por investimi më i madh bëhet në zonat e mbrojtura :

-Parku i Tomorit, me sipërfaqë 23444.2 ha, më shtrirje në 2 qarqe, Beratit dhe Elbasanit. Në qarkun e Beratit Parku Kombëtar i Tomorit ka një sipërfaqe prej 22.166.2 ha. Tipike të këtij mali janë pyjet e Ahut, të cilët takohen kryesisht në lartësitë 1000 -1200 m mbi nivelin e detit dhe pyjet e Rrobullit në lartësitë mbi 1600 m. Tipikë janë pyjet e përzierë ah me rrobull si në Gur të Kuq dhe Zedan.

- Zona e Mbrojtur “Pylli i Ballollit” Në sipërfaqen pyjore rreth 330 ha është shpallur park natyror. Pyllëzimi i tij është kryesisht me lis dhe dru të tjerë shekullor, shkurre ku rriten dhe

PLANI I EMERGJENCAVE CIVILE PËR QARKUN BERAT

shumë fruta pylli. Në këtë monument natyror me një bimësi të harlisur, rritet dhe shumohet një faunë e shumëllojshme dhe e egër.

Inventari i pyjeve Qarku Berat

Shumëllojshmëria e kushteve natyrore ka përcaktuar jo vetëm tiparet dhe llojet e bimësisë, por

edhe një shpërndarje jounifor më e ndry

Njësia Administrative	Njësia	Gjithsej	Pyje të lartë	Pyje të ulët	Shkurre
Berat	ha	11023.29	2545.48	1811.24	6666.57
Kuçovë	ha	4600	366.5	270_	3963.5_
Dimal	ha	826	194.09	416.82	214.09
Polican	ha	9903.2	1545	1987	6371.2
Skrapar	ha	24500	11296	2800	3560
Qark	ha	50852.49	15947.07	7285.06	20785.36

shime të dukshme. Kjo vihet re qartë jo vetëm midis tipeve të ndryshme të relievit nga ai fushor te kai malor, por edhe midis shpateve lindoree perëndimore të çdo mali. Në lartësitë e maleve kjo bimësi është e rrallë. Nga pikëpamja floristike në mbulesën bimore mbizotërojnë llojet mesdhetare dhe shumë pak lloje te trevave më veriore të vendit tonë. Territori i kësaj zone dallohet për katëzimin vertikal të bimësisë së shprehur në praninë e **katër brezave fitoklimatike: brezi i shkurreve mesdhetare, brezi i dushkut, brezi i pishave, (zona e Skraparit dhe Policanit) dhe brezi i kullotave alpine.**

Karakteristikë është se ekspozimi i ndryshëm i shpateve kundrejt masave ajrore të ndryshmeshkaktonshmangietëkufijvetëtyredhendërthurjetëllojevemeatotëlartësive. Në shpatet jugore e perëndimore më të ngrohtë të maleve, kufinj të ngjiten më lart se në shpatet lindore e veriore.

-Brezi i shkurreve mesdhetare përfshin territore më të ulta të maleve dhe luginat deri në lartësinë 600 m. Ky brez duket qartë në grykën e lumit Osum, përrenjëve që derdhën dhe këtë lum si dhe

PLANI I EMERGJENCAVE CIVILE PËR QARKUN BERAT

kurrrizet malore dhe kodrinore, kryesisht në zonën e Skraparit dhe Policanit, si dhe në luginën e lumit Devoll.

- Brezi i dushkut është brezi më i rëndësishëm pyjor, ka shtrirje në drejtim horizontal dhe atë vertikal dhe zë 80 % të sipërfaqes së zonës. Llojet më të përhapura të dushkut janë shparthi dhe qarri. Ky brez fillon nga 800 - 900 m deri në 1000 - 1300 m mbi nivelin e detit.
- Brezi bredhave, pishave mesdhetarë formohet nga bredhi i Maqedonisë që në lartësitë 800-1500 m, zë vendin e ahut. Ahu në këtë zonë nuk rritet me përjashtim të një masivi në zonë në faqen verilindore. Bredhi është pak përhapur kryesisht në formë vatrash pa formuar masive të vërtetë.
- Brezi i kullotave alpine përfaqëson brezin bimor më të lartë në zonë nga 1500 - 1700 m deri në 2400 m, (Mali i Tomorit), bimësia barishtore është mbizotëruese.

Zjarret e rena në disa zona vazhdojnë dhe mbi 2 ditë, kur ato janë në zona malore, si kundër është rasti i rastit të zjarrit në Gusht të vitit 2021 në Parkun Kombtar të Tomorit , i cili u shfaq nterren shume të vështirë, me pjerrësi deri në 80 gradë, më kohëzgjatje 19 vditë.Për shuarjen e zjarrit u angazhuan cdo ditë 50-55 forca zjarrfikëse, ushtarë të Repartit nr.1030 Poshnje,punnjës të AdZM Berat, punonjës të bashkive Poliçan dhe Skrapar, si dhe u angazhua helikopteri i FA për 7 ditë, ku u kryen rreth 200 operacione ajërore dhe u hodhen rreth 500 ton ujë.Hartat e rrezikut, ekspozimit dhe riskut Përkufizime

Vlerësimi i Riskut: si një disiplinë profesionale, shprehjet si: "*rrezik*", "*risk*", që përdoren në mënyrë alternative në gjuhën e përditshme është specifik dhe kërkon t'u jap kuptimin e tyre në teorinë dhe zbatimin praktik. Ato përshkruajnë hapa të veçanta të procedurës së Vlerësimit të Riskut.

Rreziku (H): është një fenomen, substancë, veprimtari njerëzore ose gjendje e rrezikshme që mund të shkaktojë humbje të jetës, lëndime ose ndikime të tjera shëndetësore, dëmtime të pronës, humbje të mjeteve të jetës dhe shërbimeve, çrregullime sociale dhe ekonomike ose dëmtim mjedisor.

Risk (R): është kombinim i pasojave të një ngjarje (*rreziku*) të lidhura me gjasat/probabilitetin që të ndodhë një ngjarje.

Vulnerabiliteti/ dobësia (V): është karakteristika e një komuniteti që e bëjnë atë të ndjeshëm ndaj efekteve dëmtuese të një rreziku.

Ekspozimi (E): janë njerëzit, pasuritë, sistemet ose elementë të tjerë të pranishëm në zonën e rrezikshme që janë subjekt i humbjeve të mundshme.

Zonat e riskut natyror: janë zona ose zonat e rrezikshme natyrore që përputhen me zonat me popullsi të lartë dhe/ose me zonat me vlerë të veçantë mjedisore, kulturore ose ekonomike.

Në fund të fundit risku është mundësia që një fenomeni i natyrës të mund të shkaktojë dëme në popullsi dhe në pronat e tyre, infrastrukturë, në një periudhë të caktuar kohe.

Me formulë **Risku**, vlerësohet:

$$R=P \times V \times E$$

P—është rrezikshmëria ose probabiliteti ndodhjes së një fenomeni shkatërrues (tërmet, përmytje, zjarr) në intensitetin e dhënë në një zonë të dhënë.

V—është ndjeshmëria (*dobësia*) e elementit në gjykim (*person, ndërtesë, infrastrukturë, aktivitet ekonomik etj*) dhe është e ndryshme në vende të ndryshme, në kohë të ndryshme.

E-Vlera e ekspozimit të secilit nga elementë të lartëpërmendur ndaj rrezikut; person, ndërtesë, infrastrukturë, aktivitet ekonomik etj.

Vlerësimi i Riskut është një procedurë e cila kërkon shfrytëzimin e vlerave shifrore, të cilat janë

PLANI I EMERGJENCEVE CIVILE PËR QARKUN BERAT

rezultat i studimeve dhe statistikave të standardizuara. Në pamundësi të llogaritjes së saktë, mund të bëhet vlerësimi relativ nëpërmjet, ngjyimeve ose Indikatorëve të Statusit (IS) ose të Indikatorëve të Kritikalitetit (IK).

Strategjia e riskut përkufizohet si qasja e njësisë për menaxhimin e riskut e pasqyruar në politikat e nivelit të lartë të njësisë publike dhe më tej. Ajo përcakton mënyrën se si sillet njësia ndaj risqeve dhe vendos kuadrin e përgjithshëm të procesit të menaxhimit të riskut.

Strategjia e riskut të njësisë duhet të përcaktojë në mënyrë të qartë strukturat përgjegjëse për menaxhimin, monitorimin dhe raportimin e risqeve. Për risqet që janë cilësuar më të lartat (më kritikët), duhet të hartohet një plan afat gjatë veprimi.

Skenarët e Riskut

Bazuar në konsiderata, vlerësime, eksperiencë e ndodhi, në territorin e Qarkut Berat ekzistojnë këto tipe risqe rreshtuar sipas frekuencës së ndodhjes:

- Përmbytja nga lumenjtë, përrenjtë dhe çarja e digave
- Rrëshqitja e tokës, rënia e shkëmbinjve dhe lëvizje të tjera masive
- Zjarret në pyje
- Tërmetet
- Epidemitë/Pandemitë
- Ngjarje të mundshme rreziku ose teknologjike
- Akteterroriste
- Nga rreziqet industriale

Plani i Përballimit të Emergjencave Civile dhe Krizave, pikërisht mbështetet mbi trajtimin e secilit nga skenarët e lartpërmendur.

Një plan mund të bëhet i saktë kur ndërtohet mbi indikatorë të matshëm, pra kur ekzistojnë sisteme monitorimi të pranishme në territor, që mundësojnë aktivizimin e përgjegjësive të mbrojtjes civile. Objektivi i monitorimit është pikërisht identifikimi i *pragjeve që shkaktojnë* procedurat e parashikuara për secilin skenar. Një pararendës i një ngjarjeje do të thotë një fenomen, për shembull situatë meteorologjike, i cili zakonisht ose ka shumë të ngjarë se është një prelude i shfaqjes së skenarit të rrezikut.

Në rastin e fenomeneve të njohura dhe të matshme, siç është përmbytja, është e mundur të parashikohet nga një lidhje me të dhënat e siguruar nga rrjetet e monitorimit, meteorologjik, me qëllim të gjykohet *pragu* i reshjeve ose vlerave të rrjedhëse me modele të aktivizimit dhe të modelit të ndërhyrjes, e cila pastaj do të aktivizohet përmes kodeve të ndryshme të urgjencës: Aktivizimi i kodeve të alarmit kërkon “llogaritjen” e riskut. Për këtë do të na duhen, vlerat e Ekspozimit (E),

Vunerabilitetit (V), Ekspozimit (E).

Elementët e ekspozuar

Përcaktimi i elementëve të ekspozuar si dhe standardeve minimale të nevojshme për të siguruar një rrugë analitike mbi të cilën vlerësohet një skenar, është një praktikë e cila në varësi të skenarit mund të jetë shifrore, por në shumë raste kualifikohet nëpërmjet: **Indikatorëve të Statusit IS), Indikatorëve të Konstatimit (IK)** ose/dhe hartave dhe diagrameve vlerësuese.

Bashkangjitur janë hartat e zonave të ekspozuar ndaj rreziqeve; nga përmbytjet, zjarret, zonat e rrezikuara nga rrëshqitjet (veçanërisht në infrastrukturë). Tërmetet, si dhe segmentet rrugorë të rrezikuara nga rënia e shkëmbinjve.

Gjatë përmbytjeve në Qarkun Berat

Territori i

lumenj, Semani, të rajonin, paraqesin raste. Po përshkrim

negativ i kryesorë lumi Devoll.

Lumi i 161 km. kryesisht në Skrapar paraqet

rrjedhen e

nga Uznova, ku lumi fillon e zgjerohet në shtrat dhe vazhdon në drejtim të fshatrave Starove e Veterrik, lumi në rast prurjesh të shumta gërryen sipërfaqe të tokës bujqësore dhe shkon drejt zgjerimit të shtratit të tij. Kjo ka sjell edhe disa raste përmbytjes në periudhat me reshje të dendura. Bashkia Berat në pjesën e Uznoves dhe në lagjen Gorice ka ndërhyrje me investim, kjo edhe për shkak të sistemit të lumit në këto pjesë por edhe si prita lumore për shmangien e rrezikut nga përmbytjet.

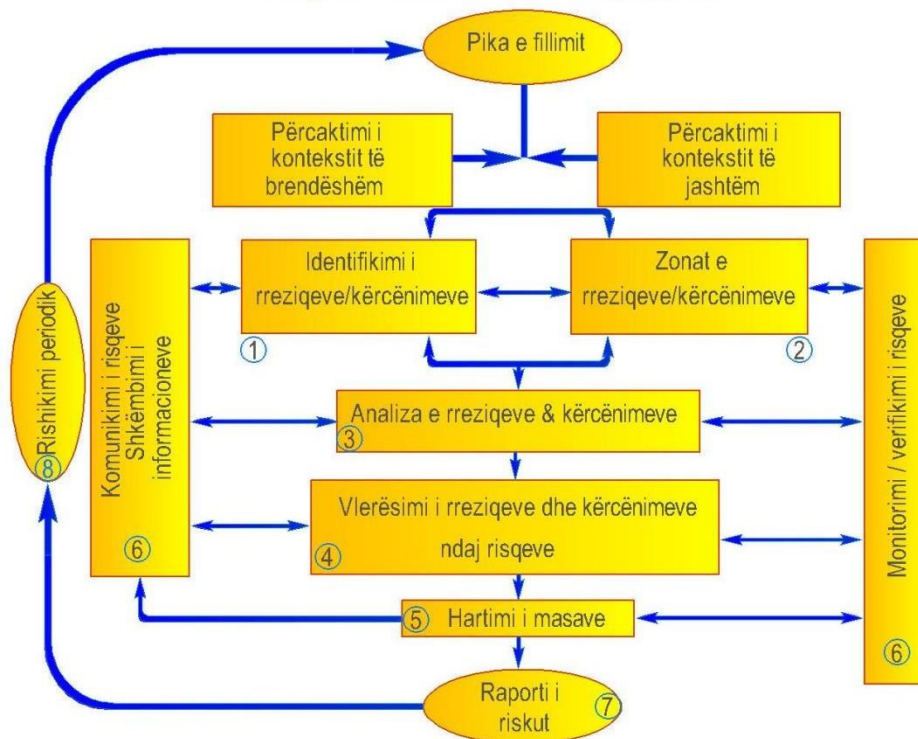
Në përmbytjet e vitit 2015 nga lumi i Osunit krijoi dëme në argjinaturën e tokës bujqësore, në fshatrat Starove, Veterrik, Remanice dhe Morave (lagja Stane).

Lumi i Devoll është lumë me shtrat në Nj. Ad. Dropulli i Sipërm, me gjatësi 31.5 km, rrezikon fushën e Vriserasë si dhe aksin rrugor që lidh 8 fshatrat e kësaj njësie.

Lumi i Semani : është i gjatë 34 km, ka pjerrësi 30/km, gjë që ka krijuar probleme për komunitetin e fshatrave, në derdhjen e tij, duke rrezikuar jetë në njerëzve si dhe të mbjellat.

7.3.4 Rrëshqitja e tokës, rënia e shkëmbinjve dhe lëvizje të tjera masive

Hapat e menaxhimit të riskut

Qarkut Berat përshkohet nga 3 Osuni, Devolli dhe cilat janë vlera për por gjithashtu edhe kërcënim në disa japim më poshtë një të shkurtër dhe zonat e ekspozuara nga reagimi tyre. Lumenjtë të Qarkut të Berat janë Osuni dhe lumi

Osunit është i gjatë Në rrjedhen e sipërme, tërritorin e bashkive dhe Polican, lumi gërryerje të tokës, formacioneve shkëmbore. Në

poshtme, duke filluar

PLANI I EMERGJENCAVE CIVILE PËR QARKUN BERAT

Nga reshjet e shumta, veçanërisht gjatë sezonin vjeshtë - dimër – pranverë, përveç përmytjeve, shfaqet fenomeni i rrëshqitjes së tokës, rënies së shkëmbinjve, dëmtime (*rrëzime*) të urave, lëvizje masive të dherave, në shpatet me pjerrësi të madhe dhe të skarpateve të rrugëve automobilistike etj. Vitet e fundit, si rezultat i zhveshjes së shpateve të maleve dhe kodrave nga zjarret janë shtuar shumë rastet e rrëshqitjes dhe rënies masive të dherave. Gjatë reshjeve të viti 2015 dhe 2018 ka patur disa fshatra ne bashkinë Dimal ku janë evidentuar shkarje/rrëshqitje të tokës në disa zona, si psh fshati Skrevan, Vokolople etje. , ku përveç dëmeve nga përmytjet u krijuan dëme si ne infrastruktura rrugore dhe në prona të fermerëve.

Rreziqet nga rrëshqitjet

Aksi rrugor Berat - Çorovodë në vendin e quajtur “Hija e Kakrukës” në disa segmente rrëshqet dhe herë pas here ka nevojë për ndërhyrje. Kohët e fundit po shfaqet rreziku i shkëputjes së shkëmbinjve, të cilët janë me rrezik të madh për përdoruesit e këtij aksi. (Shih sipas fotos shënja konvencionale më ngjyrë të kuqe)

8. TËRMETET

8.1 Harta Sizmike Qarku Berat (Për më shumë shih Shtojca B)

Në përgjithësi, Shqipëria është një ndër vendet më të rrezikuara nga dukuritë sizmike. Pellgu i Mesdheut, ku ndodhet edhe Shqipëria, është pjesa më aktive në kontinentin Evropian. Shumica e tërmeteve të forta ndodhin në 3 breza sizmike të mirëpërcaktuar si, brezi Adriatiko-Jonik në buzën lindore të mikropllakës së Adrias me shtrirje veriperëndim-juglindje, brezi Peshkopi- Korçë me shtrirje veri-jug, dhe brezi tërmetor Lushnjë-Elbasan-Dibër me shtrirje veri-lindore Sizmiciteti i Shqipërisë karakterizohet nga një mikroaktivitet sizmik intensiv ($1.0 < M \leq 3.0$), nga shumë tërmete të vogla ($3.0 < M \leq 5.0$), nga tërmete të rralla me madhësi mesatare ($5.0 < M \leq 7.0$) dhe shumë rrallë nga tërmete të forta ($M > 7.0$).

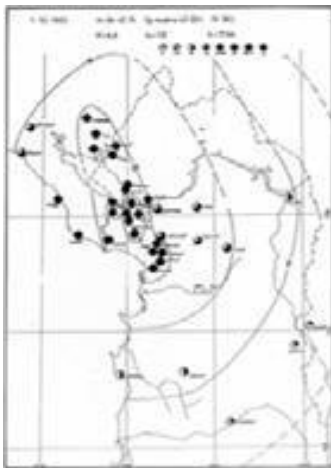
Zona e Qarkut Berat vlerësohet me potencial sizmik me magnitudë 6.0-7.0 shkalla Rihter dhe

PLANI I EMERGJENCEVE CIVILE PËR QARKUN BERAT

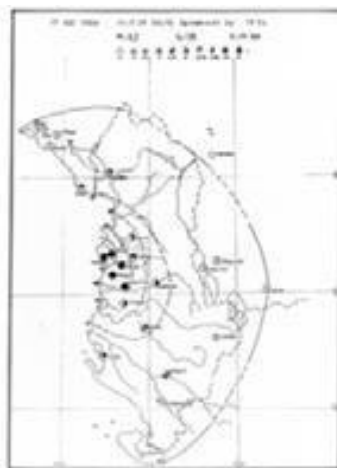
intensitet epiqendror 8-9 ballë MSK-64. Vlerësimi rrezikut sizmik probabilitar i zonës ku zë vend përgjithësisht Qarkut Berat është bazuar në studimin e rrezikut sizmik probabilitar për Shqipërinë, i botuar nga Akademia e Shkencave e Shqipërisë në vitin 2011 (Aliaj, Koçiu, Muço, & Sulstarova, 2011). Vlerat e shpejtimit maksimal të truallit-PGA dhe të shpejtimit spektral – SA janë llogaritur për truall shkëmbor, për dy nivele: 10 % probabilitet tejkalimi në 10 vjet dhe 10% probabilitet tejkalimi në 50vjet.

Në historikun e tërmeteve mund të përmenden ndër më kryesorët:

- Tërmeti i 17 Dhjetorit 1851, është tërmeti i cili ka tronditur jashtëzakonisht Rajonin e Beratit goditet me pasoja të rënda. Mbi 400 të vdekur dhe shkatërtime të shumta në ndërtesa. Plasaritje të mëdha, rrëshqitje toke dhe pluhur me sqfur.
- Tërmeti i vitit 1905 në Shkodër (magnituda e këtij tërmeti është përcaktuar $MS=6.6$; dhe intensitet mbi 9 ballë). Ky tërmet shkaktoi dëmtime të rënda në njerëz dhe pasuri në Shkodër dhe fshatrat përreth (veçanërisht në fshatrat në jug-perëndim të Shkodrës). Janë shkatërruar plotësisht rreth 1,500 shtëpi banimi vetëm në qytetin e Shkodrës; të gjitha shtëpitë e tjera të këtij qyteti u dëmtuan rëndë; u dëmtua edhe kalaja e Rozafës. Lëkundjet e këtij tërmeti në zonën e Bashkisë së Lezhës janë vlerësuar me intensitet 8 ballë.

Harta e izoseisteve të tërmetit të 1 Qershorit 1905

Harta e izoseisteve të tërmetit të 17 dhjetorit 1926

Harta e izoseisteve të tërmetit të 15 Prillit 1979

- Tërmeti i vitit 1926 në Durrës (në 17 dhjetor, ndodhi një goditje e fortë, e cila u pasua nga njëgoditje më e fuqishme që dëmtoi Durrësin, Shijakun e Ishmin. Kjo goditje kishte magnitudë $MS=5.8$. Ajo u shoqërua me shumë pasgoditje të tjera. Me 18 dhjetor u regjistrua një goditje tjetër me magnitudë $MS=6.2$. Kjo goditje shkatërroi e dëmtoi shumë ndërtesa në Durrës, Kavajë e Shijak dhe në fshatrat rreth tyre. Tërmeti u ndje shumë fort në Tiranë, në Shkodër, Berat, Lushnjë, Elbasan. Intensiteti i këtij tërmetinë zonën e Bashkisë së Lezhës ka qenë deri 7 ballë të shkallës MSK-1964. Tërmeti i 30 Nëntorit 1967 në Dibër dhe Librazhd (pati një magnitudë $MS=6.6$ dhe intensitet 9 ballë dhe dëmtoi rëndë rrethet e Dibrës dhe të Librazhdit, si dhe një pjesë të territorit të Maqedonisë perëndimore. Ky tërmet është ndjerë në zonën e Bashkisë së Lezhës si një lëkundje 5-6 ballëshe.
- Tërmeti i 15 Prillit 1979 (tërmeti i zones kufitare Shqiperi-Mali i Zi). Magnituda e tij është llogaritur $MS=7.2$ dhe intensiteti në epiqendër është vlerësuar 9-10 ballë të shkallës MSK-1964. Goditja kryesore e 15 Prillit shkaktoi 35 të vdekur dhe 382 të plagosur në Shqipëri. Më shumë se 100.000 banorë (shumica në rajonet e Shkodrës dhe Lezhës) mbetën pa shtëpi. Intensiteti i lëkundjeve në Bashkinë e Lezhës ka arritur 8 ballë.

Figura8. Hartat e izoseisteve të tretërmeteve të fuqishme historike
Burimi: Sulstarova, Muço, Aliaj, Kuka, & Duni, (2003)

Goditja e fundi te madhe e cila ka prekur territorin e Qarkut Berat ishte tërmeti i 26 Nëntor 2019. Ky tërmet pati epiqendrën në detin Adriatik, rreth 15 km nga Durrësi, dhe pati një magnitudo prej 6.4 Rihter. Si rezultat i tij, shumë dëme materiale u shkaktuan në Durrës, Shijak, Thumanë, Laç e Tiranë. Përtej dëmeve në ndërtesa tërmeti shkaktoi dhe fatalitete njerëzore, ku 51 vetë humbën jetën dhe rreth 3,000 të tjerë u dëmtuan. Konkretisht me renien e tërmetit të datës 26 Nëntor 2019 kishte dëmtime të banesave në gati të gjitha Njesite Administrative të te 5 Bashkive të Qarkut Berat.

8.2 Karakteristikat kryesore

Në përgjithësi, tërmetet bien pa paralajmërim, por mund të pasohen nga një seri lëkundjesh të tjera, shtrirja kohore e të cilave mund të zgjatë për orë, ditë ose javë të tëra.

- Lëkundjet pasuese (pasgoditjet) janë të një shkalle më të vogël se e para, por mund të shkaktojnë ndikim të madh, veçanërisht tek strukturat që janë dëmtuar tashmë.
 - Tërmetet godasin nga thellësi të ndryshme dhe kanë kah lëvizjeje horizontal, vertikal ose të kombinuar.
- Në përgjithësi, e matur në shkallën Rihter, madhësia e një tërmeti nuk tregon intensitetin (efektin sipërfaqësor) e tij në një vend të caktuar.
 - Dëmtimet e shkaktuara nga tërmetet varen nga shumë faktorë. Këtu përfshihet në radhë të parë madhësia e tij e matur në shkallën Rihter, thellësia e vatrës, karakteristikat e truallit, ku mbështeten objektet, cilësia e strukturave të prekura, intensiteti dhe numri i pas goditjeve që shoqërojnë goditjen kryesore, efektet dytësore që shfaqen në truall etj.
 - Numri i viktimave nga tërmetet varet shumë nga aftësia që kanë objektet e ndërtimit për t'u rezistuar goditjeve sizmike si dhe nga koha lokale në të cilën ndodh goditja. Koha në të cilën ndodh tërmeti, dmth. të qenët ditë ose natë përcakton numrin e njerëzve brenda ose jashtë objekteve në atë çast dhe, si rezultat, përcakton dhe prekmërinë ndaj efekteve të prishjes strukturale.
 - Edhe efektet dytësore mund të çojnë në pasoja serioze. Këtu përfshihen: rrëshqitjet e tokës ose tipa të tjerë të mungesës së stabilitetit të tokës, dalja në sipërfaqe e thyerjeve tektonike, lëngëzimi i trojeve të shkrifëta të pakonsoliduara, përmbytjet që vijnë si rezultat i strukturave të dëmtuara ujë mbajtëse, shkarkimit të mbetjeve toksike dhe materialeve të rrezikshme nga zonat industriale etj.
 - Shkatërrimi i papritur i një dige kryesore nga goditjet sizmike do të sillte pasoja katastrofike për komunitetet që jetojnë afër saj.

8.3 Faktorë që duhet të merren parasysh në Parandalimin dhe Lehtësimin

- Një tërmet ose dukuri tjetër sizmike është e pamundur të parandalohet, por në zonat me rrezik të lartë mund të merren masa për të kufizuar efektet më negative që lidhen me cënimin e jetës dhe të pasurisë.
- Investimet, bashkërendimi dhe fushatat e ndërgjegjësimit të institucioneve dhe të publikut të gjerë inkurajojnë lehtësimin dhe uljen e rreziqeve.
- Përmirësimet, pranimit dhe zbatimi i kodeve dhe i standardeve të ndërtimit për të përballuar lëkundjet sizmike ulin dëmet në njerëz dhe në pasurinë private dhe publike. Masat parandaluese dhe përgatitore ulin, gjithashtu, edhe dëmtimet e mundshme ndaj infrastrukturës mbështetëse (objekte shëndetësore, ndërtesat publike kryesore, rrugët, sisteme të furnizimit me ujë, energji elektrike etj.), të cilat do të jenë shumë të rëndësishme për fazën e përballimit dhe të rimëkëmbjes nga një goditje sizmike.

PLANI I EMERGJENCAVE CIVILE PËR QARKUN BERAT

- Ndërtimet e reja të një rëndësie të veçantë në zonat e rrezikuara nga goditjet sizmike duhet të bëhen në mënyrë të tillë që ato të përballojnë goditje më të forta sizmike sesa kërkohet nga kodet standarde dhe një gjë e tillë është investim që ia vlen. Ky investim është më i lirë se përmirësimi i strukturave ekzistuese.
- Sensibilizimi i strukturave në nivel lokal dhe kombëtar është i rëndësishëm për të sjellë së bashku aktorët e ndryshëm, për të ndërgjegjësuar dhe për të zhvilluar strategji për zbatimin e kodeve ekzistuese me synim përmirësimin e tyre.
- Objektet e rëndësishme që paraqesin rrezik, si diga, infrastruktura publike dhe private, është e rëndësishme të mirëmbahen të paktën në nivelin e standarteve origjinale duke kërkuar rrugë dhe mënyra për të siguruar kushtet më të larta të mirëmbajtjes tek to dhe, po të jetë e nevojshme, duke bërë edhe përmirësim e pa vonesa të strukturave.

8.4 Faktorë për t'u marrë në konsidera të gjatë Përgatitjes dhe Mbrojtjes.

- Në përgjithësi, në rastete tërmete ose të goditjeve sizmike, paralajmërimi në kohë nuk është i mundur, por mund të bëhen përgatitje të veçanta në zonat e identifikuar si zona me rrezik të lartë sizmik.
- Ndërgjegjësimi i publikut për atë çfarë duhet bërë në momentet e para të tërmete ose të goditjeve sizmike është shumë i rëndësishëm për shpëtimin e jetës. Për këtë qëllim duhen përdorur të gjitha mënyrat e mundshme për informimin e publikut dhe institucionet përkatëse.
- Shkollat, administrata publike, spitalet, industria private, media lokale dhe publike duhet të angazhohen për të shpërndarë mesazhe të thjeshta e të kuptueshme nëpërmjet të gjitha mjeteve të komunikimit.
- Planifikimi i përballimit të emergjencave në nivel lokal dhe kombëtar për çdo institucion si dhe autoritetet përkatës duhet të rriten, pasi një gjë e tillë është e lidhur drejtpërdrejt me bashkërendimin e përgjithshëm, me mobilizimin e burimeve nëpërmjet Planit Kombëtar të Emergjencave Civile në Republikën e Shqipërisë.
- Planet e përballimit të emergjencave duhet të praktikohen nëpërmjet stërvitjeve simuluese dhe në terren.
- Të gjitha strukturat e emergjencave, linjat e komunikimit, rolet dhe përgjegjësi të duhet të qartësohen, të përgjithësohen dhe të testohen në bazë të planeve për të siguruar një përgjigje efektive të vazhdueshme.

8.5 Faktorët për t'u marrë parasysh në fazën e Përgjigjes ndaj Emergjencës

- Veprimet e menjëhershme të kërkim-shpëtimit ndërmerren kryesisht nga komuniteti i prekur, ku pjesa më e madhe e njerëzve shpëtohen nga familjarët, të afërmit ose fqinjët.
- Trajtimi i menjëhershëm mjekësor i të plagosurve do të jetë mjaft i domosdoshëm në rast të një tërmeti. Një fatkeqësi e përmasave të mëdha do të kërkojë një plan për trajtimin e viktimave në masë, për të bërë të mundur trajtimin në zonën e prekur dhe, nëse është e nevojshme, edhe evakuimin për trajtim mjekësor jashtë saj.
- Vlerësimi i shpejtë rreth humbjeve, dëmtimeve dhe nevojave.
- Nëse njerëzit mbeten brenda strukturave të dëmtuara, duhet të fillojnë sa më shpejt të jetë e mundur operacione profesionale kërkim-shpëtimit, duke pasur parasysh se 24-48 orët e para janë “orët e arta”, kohë gjatë së cilës mund të shpëtohen pjesa më e madhe e njerëzve.
- Në varësi të shumë faktorëve, duke përfshirë edhe temperaturat, operacionet e kërkim-shpëtimit mund të vazhdojnë në mënyrë të suksesshme për deri në 65 ose më shumë orë pas ngjarjes. Përveç shembujve ekstremë nga fatkeqësi të mëdha, numri i të mbijetuarve që shpëtohen pas katër ose pesë ditësh është jashtë mase i vogël, megjithëse shpëtimi në këtë kohë

mund të jetë ende i mundur.

- Nëse është shkaktuar një dëmtim struktural i konsiderueshëm dhe nëse një numër i madh njerëzish kanë mbetur brenda, mund të kërkohet edhe asistencë ndërkombëtare për operacionet e kërkim-shpëtimit.

- Ardhja e skuadrave të kërkim-shpëtimit do të shkaktojë një ngarkesë të konsiderueshme mbi infrastrukturën në transportin ajror dhe rrugor si dhe kërkon angazhime e përpjekje për t'i shpërndarë dhe për t'i dërguar ato në zonat e prekura sa më shpejt që të jetë e mundur.

- Rreziqet dytësore dhe dëmtimet strukturore të ndërtesave publike (si spitale, shkolla, ndërtesa administratash etj) duhet të vlerësohen duke u siguruar se ato mund të funksionojnë pa pasur rreziqe.

- Vlerësimi dhe kujdesi i vazhdueshëm për nevojat për ujë të pijshëm, strehë të sigurt, furnizim me ushqime dhe artikuj të tjerë jo ushqimorë si dhe regjistrimin dhe kërkimin e personave që mungojnë.

- Mbështetja logjistike është shumë e rëndësishme për një përballim të suksesshëm. Rrjeti rrugor, komunikimi dhe infrastruktura tjetër duhet të vihen në funksion sa më shpejt dhe sa më mirë të jetë e mundur.

- Gjatë ngjarjeve të rënda mund të ketë probleme specifike, si për shembull, problemi i qindra ose edhe mijëra të vdekurve. Për këtë arsye mund të merren hapa specifike në mënyrë që të menaxhohet siç duhet një situatë e tillë, duke e lidhur atë edhe me planin e menaxhimit të viktimave në masë.

Efektet e lëkundjeve të mëdha sizmike mund të çojnë në pasoja serioze si rrëshqitjet e tokës, dalja në sipërfaqe e thyerjeve tektonike, lëngëzimi i trojeve, përmbytjet që vijnë nga dëmtimi i ujëmbledhësve, shkarkimi i mbetjeve toksike nga zonat industriale etj.

Shkatërrimi i papritur i një dige kryesore nga goditjet sizmike do të sillte pasoja katastrofike për komunitetin që jetojnë afër saj.

Vlerësim i përgjithshëm nga institucione të sizmologjisë

Në Shqipëri ka ndërtesa të vjetra tepër të amortizuara një dhe dy kate, ka ndërtime 4-5 kate (*shpesh dhe me adaptim*) të ndërtuara pa hekur dhe të amortizuara. Ndërtime e bëra në vitet e fundit janë bërë me hekur dhe beton, por shpesh janë bërë me shumë kate dhe në jo përputhje me kriteret sizmike. Në fshatra dhe zona periferike të qyteteve ndërtimet e bëra në vitet e fundit janë me hekur beton dhe me 2-3 kate. Këto ndërtime konsiderohen më të sigurtat. Pra reagimi ndaj tërmeteve duhet marrë me seriozitet. Institucionet arsimore, shëndetësore (*ambulanca dhe spitale*) konsiderohen nga më të sigurtat.

8.6 Monitorimi i ngjarjeve sizmike

Gjatë vitit 2019 në qarkun Berat kanë ndodhur 28 ngjarje sizmike si dhe janë ndierë lëkundje pa shkaktuar dëme nga tërmeti i 26 Nëntorit në Durrës, si dhe tërmete me epiqendër në qarqet Korçë, Vlorë.

Magnituda e tyre lokale ka qënë nga 1.2 deri në 3.7 të shkallës Rihter, me thellësi nga 1 deri në 29 km. Zonat më të prekura nga ngjarjet sizmike janë: bashkia Berat, Dimal dhe Kuçovë. Duke marrë shkas nga tërmeti i 26 Nëntorit, na del për detyrë përgatitja e databesave për çdo bashki me të dhënat, ku të përfshihet popullsia, numri banesave, numri kateve, viti i ndërtimit, si dhe kapacitetet për çdo fshat, njësi administrative e bashki.

Rreth orës 03:55 më 26.11.2019 në qarkun e Berat u ndien lëkundje tërmeti.

PLANI I EMERGJENCAVE CIVILE PËR QARKUN BERAT

Nga ana e Sektorit të Mbrojtjes Civile të Institucionit të Prefektit të qarkut Berat menjëherë filloi puna për kontaktimin me gjithë personat përgjegjës të mbrojtjes civile të bashkive në lidhje me situatën e krijuar. Nga informacionet e mara në orët e para të mëngjesit nuk u raportuan probleme për humbje jete apo për lëndime në njerëz.

Nisur nga situata e vështirë në qarkun e Durrësit, ku pati dëme të mëdha në njerëz dhe banesa, nga qarku Berat shkuan për të marrë pjesë në operacionet e kërkim shpëtimit rreth 25 efektivë të Mzsh-ve dhe 4 mjete zjarrfikëse të bashkive të qarkut.

9. EPIDEMITE (COVID-19)

Rreziqet nga epidemitë

Përhapja e epidemisë së shkaktuar nga COVID-19 pothuajse në gjithë botën, si sëmundje infektive e shoqëruar deri me humbjen e jetëve të qindra mijëra njerëzve preku edhe vendin tonë.

Në zbatim të ligjit nr. 15/2016 “Për parandalimin dhe luftimin e infeksioneve dhe sëmundjeve infektive” si dhe masave të menjëhershme të marra nga Qeveria Shqiptare ndaj virusit COVID-19, bënë të mundur parandalimin dhe përhapjen e virusit COVID-19, në Republikën e Shqipërisë dhe mbrojtjen e shëndetit të popullatës.

Ministria e Shëndetësisë dhe Mbrojtjes Sociale në lidhje me epideminë e shkaktuar nga COVID-19 nxorri një sërë Urdhërash e ndër të tjerë edhe Urdhërin nr.156/2, datë 11.03.2020 “Për shpalljen e gjendjes së epidemisë nga infeksioni COVID-19”. Për marrjen e masave si më sipër Prefekti i Qarkut nxori urdhërin nr. 28 datë 19.03.2020 “Për ngritjen e Shtabit Koordinues të Planifikimit dhe Përballimit të Emergjencave Civile dhe Krizave në Qark”

Për këtë, Prefekti në rolin e Kryetarit të Mbrojtjes Civile në qark, më datëhartoi Planin e Veprimit Rajonal “Për marrjen e masave për menaxhimin e situatës COVID-19”. Në këtë plan veprimi u përcaktuan detyrat për t’u zbatuar si për Njësitë e Vetëqeverisjes Vendore dhe për degët territoriale dhe institucionet shtetërore që veprojnë në qarkun tonë.

Në zbatim të masave të përcaktuara në planin e veprimit të Prefektit të qarkut Berat për menaxhimin e situatës COVID-19 u informuan gjithë Njësitë e Vetëqeverisjes Vendore, degët territoriale dhe institucionet shtetërore që veprojnë në qarkun tonë dhe u kërkua marrja e masave si:

- 1- Hartimi i planit të masave në Njësitë e Vetëqeverisjes Vendore, degët territoriale dhe institucionet shtetërore për menaxhimin e situatës COVID– 19.
- 2- Ngritja e Komisionit të Mbrojtjes Civile në Njësitë e Vetëqeverisjes Vendore.
- 3- Zbatimi i Urdhrit nr.132 “Për mbylljen e aktiviteteve publike dhe jo publike dhe anulimin e grumbullimeve masive në vende të mbyllura apo të hapura”, Urdhrit nr.135 “Për mbylljen e institucioneve arsimore për parandalimin dhe përhapjen e COVID-19”, Urdhrit nr.135/1 “Për mbylljen e veprimtarisë së çerdheve për kufizimin e përhapjes së infeksionit COVID-19”, Urdhrit nr.156 “Për marrjen e masave të veçanta në parandalimin e përhapjes së infeksionit të shkaktuar nga COVID-19”, Urdhrit nr.156 “Për marrjen e masave të veçanta në parandalimin e përhapjes së infeksionit të shkaktuar nga COVID-19”.
- 4- Dizinfektimi i ambienteve arsimore, shëndetësore, tregjeve, hapësirave publike ambienteve të shërbimit si dhe i nstitucioneve të tjera.
- 5- Iu bë thirrje komunitetit për reduktimin e pranisë në sporteleve si dhe për komunikimin me pika kontakti me mjete elektronike e telefon.

Të gjithë shtetasit të ndjekin me përpikmëri normat higjieniko-shëndetësore të parandalimit të sëmundjeve infektive që konsistojnë kryesisht në:

- Mbulimin e gojës dhe hundës në rastet kollitje apo teshtime, mundësisht me letra duarsh

PLANI I EMERGJENCEVE CIVILE PËR QARKUN BERAT

të cilat duhet të hidhën në kosh pas përdorimit.

- Larjen e shpeshtë të duarve, por jo më pak se 20 sekonda me ujë dhe sapun, ose me detergjentë me bazë alkooli.
- Kufizim maksimal të mundshëm të kontakteve fizike me të gjithë (shtërngime duarsh apo përqaftime).
- Ruajtje në distancave me të gjithë (të paktën 1.5 metra).
- Nga NJVKSH Berat, Skrapar dhe Kuçovë, shërbimi epidemiologjik të vazhdojë punën në terren. Bashkëpunim me institucionet vendore (Njësia Vendore Kujdesit Shëndetësor, Spitalit, Komisaritet e Policisë).

Zbatimi me rigorozitet i të gjitha Urdhrave e akteve normative në mbrojtje të popullatës nga COVID-19 bënë të mundur që në territorin e qarkut Berat në muajt e parë të pandemisë (Mars-Prill) numri i të personave të infektuar nga ky virus të ishte nën 100 persona. Po kështu, nga ana e NJVKSH Berat, Skrapar dhe Kuçovë, u vijua monitorimi i situatës së COVID-19 dhe kontakti i përditshëm me çdo mjek e qendra shëndetësore për punën e kryer mbi parandalimin e përhapjes së këtij virusi.

Po kështu, në zbatim të detyrimeve ligjore dhe Planit të Veprimit të Prefektit të qarkut Berat për situatën e krijuar, nga Njësiti e Vetëqeverisjes Vendore dhe institucionet shtetërore vendore u kërkuar dhe u ndoqën me prioritet dhe angazhim maksimale në vazhdimësi të gjitha masat për parandalimin dhe përhapjen infeksionit të shkaktuar nga COVID-19, me qëllim mbrojtjen e shëndetit të popullatës.

Për marrjen e informacionit ditor për monitorimin e gjendjes së fatkeqësisë natyrore në qarkun tonë, në mbështetje të Shtabit Koordinues të qarkut, nga Njësiti e Vetëqeverisjes Vendore dhe institucionet shtetërore u organizua dhe funksionoi Zyra e Informacionit pranë Shtabit Koordinues në qark.

Çdo ditë është informuar ZOS dhe AKMC për situatën e virusit COVID-19 në qarkun Berat.

Gjithsesi, megjithëse masat ndaj kësaj pandemie janë relaksuar paksa nga qeveria, kjo pandemi ende nuk ka përfunduar dhe masat e mbrojtjes për parandalimin dhe përhapjen e virusit COVID-19 ende vazhdojnë.

Kemi mbajtur kontaktet të pandërprera me *Njësiti Vendore të Kujdesit Shëndetësor dhe Drejtoritë e Shërbimit Spitalor* lidhur me sigurimin e gadishmërisë të të gjithave strukturave të shëndetësisë për përballimin e COVID-19, trajtimin e rasteve potenciale, respektimin e protokolleve të përcaktuara, për ndalimin e vizitorëve dhe rregullat dhe masat higjienore – sanitare etj.

-Stafi mjekësor dhe autoambulancat kanë qënë në gadishmëri të plotë 24h/24h.

-Për çdo rast që konsiderohet i dyshimtë është marrë mostra dhe është dërguar për konfirmim në ISHP Tiranë.

-Nga analizat e bëra më datë 23.03.2020 rezultoi pozitive për COVID-19 një paciente nga fshati Roshnik, me vendbanim në Tiranë. Pacientja është transportuar drejt Repartit Infektive Tiranë. Po monitorohen nëpërmjet mjekut të qendrës shëndetësore banorët e fshatit Roshnik. Përgjigjjae analizave për personelin shëndetësor të repartit infektiv të Spitalit Rajonal Berat doli negative.

-Në muajin Dhjetor filloi kryerja e testeve të shpejta për Covid-19 duke shkurtuar kohën e diagnostikimit të pacientëve dhe mjekimin në kohë të këtyre pacientëve.

-Që nga fillimi i shfaqjes së COVID-19 deri në 31 Dhjetor 2020 në nivel qarku:

- Janë testuar **7 405** persona: 6 643 tamponë (PCR) dhe 762 teste të shpejta (Rapid Test).
- Kanë rezultuar pozitivë **2 382** raste.
- Ka patur **34** raste humbje jete.

PLANI I EMERGJENCAVE CIVILE PËR QARKUN BERAT

-Grupi i punës (Epidemiologë, Nd/Epidemiologë dhe laborantë) ka qënë në terren për të bërë hetimin epidemiologjik dhe për të testuar kontaktet me të ngushta, si familjarë dhe të afërm të tjerë me të cilët ata kishin kontakte.

-Për shkak të situatës aktuale nga COVID-19 Shërbimi i Kujdesit të Shëndetit Parësor ka mbajtur komunikim të përditshëm me të gjithë qendrat shëndetësore mbi monitorimin e gjendjes shëndetësore të personave të ardhur nga zona e kuqe të cilët u vetëkarantinuan.

-Ka vijuar bashkëpunimi me *policinë e shtetit* në terren për personat e ardhur nga jashtë.

Gjatë periudhës Janar-Dhjetor 2021 në nivel qarku:

- Janë testuar **24 505 persona**: 6 913 tamponë (PCR) dhe 17 671 teste të shpejta (Rapid Test).
- Kanë rezultuar pozitivë **8 905 raste**.
- Ka patur **79 raste humbje jete**.

Në datën 25 Shkurt 2021 filloi vaksinimi në NJVKSH Berat duke u vaksinuar fillimisht personeli shëndetësor i Spitalit Rajonal Berat, Spitalit Skrapar dhe Spitalit Kuçovë e më pas i gjithë personeli shëndetësor i angazhuar në qendrat shëndetësore. Në dt 15 Mars procesi i vaksinimit u përhap në të gjitha qendrat shëndetësore të NJVKSH Berat duke respektuar rendinmoshor zbritës sipas fashave moshore të përcaktuara në udhëzuesin e ardhur nga ISHP. Muaji Korrik, Gusht dhe Shtator kanë qënë muaj të hapur vaksinimi.

Gjatë periudhës Janar-Dhjetor 2021 në nivel qarku janë kryer **116 528 vaksinime**.

Përdorimi i indikatorëve sasiorë

Njohja e treguesve sasiorë na bëjnë të mundur të ndërtojmë saktë për të përshkruar skenarin e riskut lidhur me ndikimin në jetë njerëzish, në ekonominë e tyre, në mjedis etj. Zotërimi i treguesve sasiorë shpreh sigurinë për menaxhimin e situatës. Mosnjohja e treguesve e bën procesin jo shumë të sigurtë për t'u menaxhuar.

10. SISTEMI I ALARMIT

Ndërtimi i një sistemi të sigurt të mbrojtjes civile, për një rrezik specifik, bazohet në sisteme komunikimi, sinjalizimi dhe alarmi që i përcillet autoriteteve të mbrojtjes civile dhe kur është e domosdoshme dhe qytetarëve. Ajo ndahet në fazat: VËMENDJE, PARA, ALARM, ALARM. Zakonisht, faza VËMENDJE, aktivizohet në bazë të vlerësimeve parashikuese dhe lidhet në përgatitjen e sistemit të mbrojtjes civile; faza PARA ALARMIT dhe ALARMI aktivizohen në ngërçin ose në vazhdimin e ngjarjes, kur me gradualitet në rritje, duhet të informohet dhe të vihet në siguri popullsia në zonën në rrezik.

Skenari: Përmbytje është tipik në përfshirjen e të tre fazave.

Fazat: VËMENDJE, PARA ALARMIT dhe ALARMI mund të përfshihen në varg të njëra-tjetrës dhe në rrezikun nga shembjet (rrëshqitjet masive) ose më rrallë në rastin e tërmeteve kur shkenca e sizmologjisë e paralajmëron një fenomen të tillë.

10.1 SISTEMI SHQIPTAR I PARALAJMËRIMIT TË HERSHËM

Shërbimi i paralajmërimit të hershëm në Republikën e Shqipërisë bazohet në një sistem qendror, pa përjashtuar marrjen informacionit në rrugë të ndryshme.

Instituti i Gjeoshkencave, Energjisë, Ujit dhe Mjedisit: është një njësi kombëtare kërkimore shkencore që vepron nën "ombrellën" e Universitetit Politeknik të Tiranës.

Fagment Buletini meteorologjik. Nivelet e alarmit

PLANI I EMERGJENCAVE CIVILE PËR QARKUN BERAT

VRANËSIRAT

Moti parashikohet me kthjellime si dhe alternime vranësirash mesatare. Prej orëve të mesditës vranësirat në dendësim kryesisht në veri e qendër të vendit.

FENOMENET

(shi, breshër, borë, mjegull, mjegullinë, ngricë)

Në veriperëndim e veri reshje shiu lokalisht në formën e shtrëngatave.

Mot i nxehtë dhe me lagështirë.

ERA

Drejtimi: jugperëndim-juglindje.

Shpejtësia: me shpejtësi mesatare 1-6m/sek. Përgjatë vijës bregëtare dhe zonat luginore në orët e mesditës deri ato të pasdites era me rrahje dhe intensitet deri në 10-12m/s.

TEMPERATURAT

Temperaturat do të mbeten të larta.

VALËZIMI NË DET

Adriatik: Forca 3 me lartësi vale 0.7-1.8m.

Jon: Forca 3 me lartësi vale 1.0-2.0m.

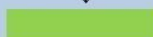

TEMPERATURAT MINIMALE DHE MAKSIMALE TË PARASHIKUARA SIPAS QARQEVE

QARKU	Temp min/max °C	Reshjet (intensiteti i tyre)	QARKU	Temp min/max °C	Reshjet (intensiteti i tyre)
KUKËS	22/37	Shi i dobëte lokalisht shtrëngatë	ELBASAN	22/39	Nuk ka
SHKODËR	24/38	Shi i dobëte lokalisht shtrëngatë	FIER	23/40	Nuk ka
LEZHË	23/37	Shi i dobëte lokalisht shtrëngatë	BERAT	21/40	Nuk ka

1. Pika shiu kur bien më pak se 1mm në orë.
2. Shi me intensitet të ulët 1-2 mm në orë.
3. Shi me intensitet mesatar 2-6 mm në orë.
4. Shi me intensitet të lartë mbi 6 mm në orë.
5. Shtrëngata më shumë se 10 mm në orë.
6. Shi i rrëmbyer më shumë se 30 mm në orë

Shi me intensitet të ulët

Shi me intensitet mesatar

Shi me intensitet të lartë

•Klasifikimi i shikimit:

1. Shikimi nga 10 metra deri në 1 km mjegull e dendur.
2. Shikimi mbi 1 km deri në 9 km mjegullinë

•Klasifikimi i erës:

1. Era nga 0-5m/sek erë e lehtë.
2. Era nga 5-10m/sek erë mesatare.
3. Era 10-20m/sek erë e vrullshme.
4. Era 20-28m/sek tufan.
5. Mbi 28m/sek stuhi ere.

PLANI I EMERGJENCAVE CIVILE PËR QARKUN BERAT

Parashikimi Hidrologjik/Hidraulik (IGJEUM)	Niveli korrespondues i alertit i adoptuar nga vëmendja e Prefektit \neq	Faza Minimale Operacionale për t'u adoptuar nga i gjithë sistemi Para-Alarm
IGJELBËR	IGJELBËR	Aktivitete të Zakonshme
IVERDHË	IVERDHË	Fazae Vëmendjes
PORTOKALLI	PORTOKALLI	Fazae Para Alarmit
IKUQ	IKUQ	Fazae Alarmit

Niveli i Rrezikut	Reshje shiu (mm/24 orë)
----	Nuk priten
I ulët	Të dobëta(0 –15)
Mesatar	Mesatare(15–45)
I lartë	Intensive(45–90)
Shumëi lartë	Shumë intensive(>90)

Misioni i Institutit të Gjeoshkencave Energjisë, Ujit dhe Mjedisit është përmirësimi i kërkimit shkencor në fushën e gjeoshkencave në Shqipëri. Një ndër detyrat është realizim i kërkimit shkencor në fushën e rreziqeve natyrore si dhe të atyre të krijuara nga aktiviteti i njeriut (*rrëshqitje, erozion, përmytje, ndotje e mjedisit*).

Studim i mikrozonimit në lidhje me vlerësimin e riskut sizmik në shkallë lokale dhe kombëtare. Adaptimi i standardeve evropiane në studimet sizmike, studimi dhe monitorimi i vazhdueshëm i aktivitetit sizmik të vendit dhe mundësimi i shpërndarjes së të dhënave në kohë reale për vendimmarrësit dhe opinionin e gjerë.

Nisur nga ky këndvështrim, informacioni i dhënë nga IGJEUM është një informacion shumë i rëndësishëm për rritjen e vëmendjes (kujdesit) për rreziqe të mundshme, të gatishmërisë dhe shkallës së alarmit.

Shërbimi Meteorologjik Ushtarak (*Ministria e Mbrojtjes*). Funkcionon në bazë të Ligjit nr.9224 datë 29 prill 2004 “*Mbi shërbimin meteorologjik Shqiptar*”.

Shërbimi Meteorologjik Ushtarak ka si objekt; studimin e faktorëve që rregullojnë dinamikën e atmosferës dhe të hidrosferës, kërkon të parashikojë evoluimin e motit e të klimës mbi një shkallë rajonale e globale.

Parashikimi i motit është një element tepër i rëndësishëm për marrjen e masave të përballimit të situatave emergjente. Në këto kushte, të gjithë janë të interesuar për situatën meteorologjike në pritje. Moti është i lidhur direkt me jetën e njerëzve, të aktivitetet ditor, në bujqësi, fluturime, aktivitetin detar etj. Të dhënat e shërbimit meteorologjik sot jepen në internet dhe për pasojë ky shërbim informon qytetarët dhe në celularë te thjeshtë.

Nga Shërbimi Meteorologjik Shqiptar janë bërë investime të mëdha në ndërtimi e një rrjeti informativ. Si rezultat i kooperimit dhe marrëveshjeve ndërkombëtare, të sistemit satelitor etj është bërë e mundur parashikimi i motit me një siguri të lartë. Përveç parashikimit është ndërtuar një sistem lidhje e këtij shërbimi me strukturat e Emergjencave Civile. Si Shërbimi Meteorologjik Shqiptar ashtu dhe IGJEUM janë në kontakt të vazhdueshëm për të informuar për pritshmërinë e situatave meteorologjike, sizmike etj.

Për të monitoruar prurjet dhe nivelin e ujit të lumit Osum, në Çorovodë (ura), Berat (ura e varur) janë të vendosur hidrometra të cilët japin kuota relative (*jo nga niveli i detit*) të nivelit të ujit.

Rritja e nivelit profesional të personelit të shërbimit është shoqëruar dhe me futjen e pajisjeve moderne matëse dhe satelitore, të cilat e kanë bërë raportin meteorologjik shumë të besueshëm. Sistemi meteorologjik bazohet në një sërë stacionesh matëse në disa qytete të vendit si dhe lidhjeve satelitore sipas marrëveshjeve të bëra.

Shërbimi Meteorologjik Ushtarak nëpërmjet buletineve të transmetuara ditë për ditë ose dhe dy herë në ditë finalizon për situatat e pritshme.

Të dhënat (*për 5 ditë por dhe më shumë*) konsistojnë në reshje në milimetra (të ndara në çdo

dyorë), era, lagështia, pika e vesës etj.

Buletini meteorologjik nuk është thjesht një dokument tekst që lajmëron për situatën e pritshme, buletini nëpërmjet kodeve bën të mundur gjykimin e nivelit të alarmit. Ngjyrat e përdorura janë në përputhje me marrëveshje që përdoren në të gjitha nivelet kombëtare dhe më gjerë.

10.2 Aktivitete monitoruese në kohë reale

Aktiviteti monitorues i një skenari zhvillohet në disa faza në varësi të skenarit. Po trajtojmë aktivitetin monitorues të përballimit të përmytjes (*rrëshqitjet masive*) ose situatave të cilat të japin kohë për lajmërim të hershëm dhe që janë tipike në përfshirjen e të gjitha fazave.

Ky rrezik përfshin ngjarjet që lidhen me lëvizjen e pakontrolluar të masave të ujit në një zonë, të shkaktuar nga shirat e rëndë ose lirimi i sasive të mëdha të ujit nga rezervuarët (*përmytjeve*), si dhe ngjarjet e lidhur me paqëndrueshmërinë e shpateve (*rrëshqitjet e tokës*) edhe është i lidhur me rënien e reshjeve të forta.

Në ngjarje të tilla, për të cilat është përgjithësisht e mundur të paralajmërohen, përgjigjja e sistemit të mbrojtjes civile mund të bëhet përmes tre fazave të alarmit (*vëmendje, para alarmi dhe alarmi*).

Vëmendje

Faza e vëmendjes aktivizohet kur parashikimet dhe vlerësimet meteorologjike bëjnë të mundur verifikimin e dukurive të fenomeneve të rrezikshme. Kjo fazë aktivizohet nga strukturat rajonale të E.C. pas vlerësimit dhe integritit të njoftimeve të dërguara, në nivelin e kritikalitetit. Nëse parashikimet e motit tejkalojnë vlerat (*pragun*) e paracaktuar bëhen vlerësime mbi shtrirjen territoriale dhe pasojat e fenomenit të pritshëm.

ParaAlarm

Aktivizohet në saj të parashikimit të motit në disfavor dhe/ose ndonjë informacion mbi elemente të rrezikut apo të shqetësimit në vend nga territori, nga njësitë dhe/ose strukturat e caktuara për aktivitetet territoriale të mbrojtjes dhe monitorimit.

Alarm

Faza alarm aktivizohet kur të dhënat e reshjeve dhe/ose hidrometrike tejkalojnë pragje negative të caktuara, me parashikimet e motit dhe paralajmërimet e fenomeneve të rrezikshme afrohen ose po ndodhin në territor, të siguruara nga njësitë dhe/ose sektorët përgjegjës për aktivitetet e mbrojtjes territoriale dhe monitorimit.

Në këtë fazë, ngjarja me rrezik e paralajmëruar ka shumë gjasa të ndodhë.

10.3 Procedurat e monitorimit

Monitorimi sistematik i rreziqeve, mbajtja nën kontroll e territorit, kërkojnë përcaktimin e saktë të roleve dhe përgjegjësi të strukturave të emergjencave. Institucionet monitoruese në qark kanë detyrë të japin informacion periodik dhe specifik Prefektit të Qarkut (*specialistit të emergjencave*). Kërkesat për monitorim përfshijnë:

- h) Monitorimin e aktivitetit sizmik dhe hidrometeorologjik.
- i) Monitorimin e nivelit të ujit brenda kapaciteteve të sigurisë së digave.
- j) Monitorimin e zonave me rrezik rrëshqitje, veçanërisht shpateve me pjerrësi mbi 30 gradë.
- k) Monitorimin e reshjeve lokale të dëborës, shpejtësinë e erës/drejtimit dhe kushtet e temperaturës, të cilët ndikojnë në bllokimin e rrugëve.
- l) Monitorimin e trashësisë së konsoliduar të dëborës në faqet e thepisura me pjerrësi mbi 30 gradë.
- m) Monitorimin e shpateve të rrugëve të cilët "lotojnë" ujë nga prania e ujit mer rrezik kthimin në ngricë, në orët e vona.
- n) Monitorimin e kushteve dhe rreziqeve të rënies së zjarreve në pyje në zonat në rrezik.
- o) Monitorimin e funksionimit të kushteve të sigurisë në objektet industriale dhe ndërtesat.

- p) Monitorimin e ndotjes së mjedisit në tërësi.
- q) Monitorimin e kushteve të higjienës së epidemiologjisë.
- r) Monitorimin e sëmundjeve në bimë dhe kafshë.

Rolet dhe përgjegjësitë

Përcaktimi i roleve dhe përgjegjësi të strukturave të emergjencave civile janë detyrime që rrjedhin nga aktet ligjore e nën ligjore.

Përgjegjësitë në nivel qarku

Prefekti (*specialistët e emergjencave civile pranë Prefektit*), mban komunikim të vazhdueshëm me AKMC-në dhe dëshifron buletinet.

- Njoftojnë në mënyrë të vazhdueshme AKMC-në, për ndryshimin e të dhënave të pikave të kontakteve të KMCQ-së, për strukturat e emergjencave civile brenda qarkut, për zyrtarët e caktuar si përgjegjës për çështje të emergjencave civile të bashkive dhe pikat kyç në sektorët publik, privatë dhe vullnetarë.
- Sigurojnë që sistemet e paralajmërimit të publikut dhe të komunikimit janë funksionale.
- Kontrollojnë dhe freskojnë të dhënat rreth gjendjes ushqimore si dhe të dhënat në lidhje me ilaçet rezervë në institucionet shtetërore dhe ato private, në nivel qarku.
- Kontrollojnë dhe freskojnë detajet e logjistikës së transportit, duke përfshirë numrin e makinave, gjendjen e tyre teknike, disponueshmërinë e karburantit dhe rezervën e tij në nivel qarku.
- Kontrollojnë dhe freskojnë të dhënat për llojet e makinerive dhe vendndodhjen e makinerive të rënda, të zotëruara si nga sektori shtetëror, ashtu edhe nga ai privat në nivel qarku.
- Bëjnë veprimet e duhura për sjelljen e mjeteve të rënda të transportit dhe vendosjen e makinerive të rënda në zonat që mund të izoloohen, nëse është e nevojshme.
- Kontrollojnë marrjen e masave të tjera në nivel qarku, për t'u mbrojtur nga dukuri të mundshme rreziku duke përfshirë:
 - Marrjen e masave për të siguruar pastrimin e kanaleve dhe të kolektorëve e komunitetit me rrugët e evakuimit, mjetet për komunikimin gjatë Njohjen emergjencave, mjetet e informimit, zonat e mbrojtjes dhe vendstrehimet e sigurta;
 - Ndërgjegjësimin e komunitetit për ruajtjen e ushqimit të nevojshëm, të ujit dhe të rezervave të tjera materiale;
 - Marrjen e masave për hapjen e rrugëve ekzistuese dhe të rrugëve alternative, nëse është e nevojshme.

Në bashki

Strukturat e caktuara me përgjegjësitë për emergjencat civile në bashki:

- Njoftojnë në mënyrë të rregullt Prefektin e qarkut (*sektorin e EC-ve pranë Prefektit*) për të gjitha ndryshimet e pikave të kontaktit në njësinë përkatëse, si për kryetarin e bashkisë, punonjës të emergjencave civile në bashki, anëtarin e KVMC-së në bashki dhe kontaktet e tjera kyç në sektorët publik, vullnetarë dhe privat.
- Sigurojnë funksionimin e sistemit të paralajmërimit dhe të komunikimit të publikut.
- Kontrollojnë dhe freskojnë inventarin e logjistikës së transportit, duke përfshirë numrin e makinave, gjendjen e tyre teknike, disponueshmërinë e karburantit dhe rezervën e tij në nivel bashkie.
- Kontrollojnë dhe freskojnë të dhënat rreth llojeve dhe vendndodhjes së makinerive të rënda të zotëruara si nga sektori shtetëror, ashtu edhe ai privat në nivel bashkie.
- Kontrollojnë marrjen e masave të tjera për mbrojtjen nga dukuri të mundshme nga rrezikut në nivel bashkie duke përfshirë:
 - Marrjen e masave për të siguruar pastrimin kanaleve dhe të kolektorëve nga mbeturinat dhe materialet inerte.

PLANI I EMERGJENCEVE CIVILE PËR QARKUN BERAT

- Njohjen e komunitetit me rrugët e evakuimit, mjetet për komunikimin gjatë emergjencave, mjetet e informimit dhe zonat e mbrojtjes dhe vendstrehimet e sigurta.
- Ndërgjegjësimin e komunitetit për domosdoshmërinë e ruajtjes së ushqimit, ujit dhe rezervave të tjera materiale.

VËMENDJE

Në këtë fazë u komunikon (*telefon, e-mail etj.*) strukturave të mëposhtme, situatën eventuale me zhvillimet e mundshme duke e saktësuar këtë fazë, bazuar në të dhënat e IGJEUM dhe QKOMC.

- Bën me dije bashkitë për situatën në pritje.
- Siguron azhurnimin e vazhdueshëm të vlerësimit duke u bazuar në të dhënat e reja të transmetuara nga sistemet kombëtare ose informacione të tjera të verifikuara dhe vërtetuara.
- Komunikon ndërprerjen eventuale të fazës së vëmendjes.
- Bën rikonjicion për situatën e kanalizimeve dhe zonave të emergjencës.

U jep informacionin e duhur (*për sa u takon*) **strukturave monitoruese e njoftuese.**

Shënim: Nëse ngjarja është e lokalizuar bëhet *njoftim me zgjedhje për mos rëndimin e strukturave.*

PARAALARM

- Njofton aktivizimin e fazës së paraalarmit, për autoritetet në mënyrë të njëjtë si u tregua më lart për fazën e vëmendjes, mbajtja e strukturave vazhdimisht të informuara për motin, matësit hidrometrikë (Skrapar, Berat, Kuçove) dhe pluviometrik.
- Njofton shërbimet monitoruese rajonale teknike të përfshira në aktivitete të mbrojtjes territoriale dhe strukturat e tjera të rajonit të përfshira në përballje, si dhe organizatat vullnetare;
- Aktivizon, sipas rastit, Komisionin e Mbrojtjes Civile me specifikat e rrezikut hidrogeologjike (përmbytjet);
- Deklaron dhe komunikon përfundimin e fazës së para-alarmit në bazë të të dhënave hidrometrike dhe parashikimeve të motit dhe/ose informacionit nga zona.
- Në këtë fazë përveç rifreskimit të informacionit për strukturat:
 - a) Strukturat monitoruese e njoftuese
 - b) Strukturat vepruese aktive respektive.

ALARM

- Bazuar në informacione nga IGJEUM, nga grafikë, eksperiencia të mëparshme, njofton për aktivizimin e fazës së alarmit.
- Thërret KMC në përbërje të plotë dhe verifikon nëse janë aktivizuar ndërhyrjet e nevojshme të shpëtimit.
- Siguron që menaxhimi i unifikuar i shërbimeve emergjente të aktivizohet në nivel rajonal, duke koordinuar ato me ndërhyrjet e kryetarëve të njësive administrative përkatëse.
- Përcakton, kur shihet e përshtatshme, në varësi të ashpërsisë së situatës, një ose më shumë qendra të përbashkëta operacionale.
- Parashikon zbatimin nga policia të shërbimeve të jashtëzakonshme mbikëqyrëse dhe mbrojtëse të kërkuara nga emergjenca dhe siguron përdorimin, për nevojat e para urgjente, të Forcave të Policisë Vendore të Qarkut të pajisur në mënyrë të përshtatshme për shpëtim publik.
- Verifikon nëse është e nevojshme ndërhyrja e Forcave të Armatosura.
- Të verifikojë që strukturat kanë aktivizuar personelin e duhur dhe veprimet janë në përputhje me planet bashkiake e specifike të emergjencës.
- Merr masa të mëtejshme, ndoshta të nevojshme, për të garantuar efektivitetin e asistencës për popullatën dhe siguron, nëse është e nevojshme, masa shtesë.
- Shpall përfundimin e fazës së alarmit në bazë të të dhënave nga QKOMC, IGJEUM ose

PLANI I EMERGJENCAVE CIVILE PËR QARKUN BERAT

informacion nga territori.

- Informon ZOS, QKOMC rreth fillimit të çdo vështirësie dhe problemesh që kërkojnë ndërhyrje nga strukturat rajonale.
- Bashkëpunon me Nën/Prefektët dhe kryetarët e bashkive për aktivizimin e ndërhyrjeve të parashikuara në planin e emergjencës krahinore.
- Aktivizon disponueshmërinë e shërbimeve të saj të mbrojtjes civile.
- Kontrollon strukturat e mbikëqyrjes teknike dhe monitorimit në rrjetin rrugor në territorin e qarkut. Në këtë fazë përveç futjes në veprim të strukturave:
 - a) Strukturat monitoruese e njoftuese,
 - b) Strukturat vepruese aktive respektive
 - c) Strukturat vepruese mbështetëse.

10.4 Shkëmbimi i të dhënave të monitorimit

Marrja e të dhënave (*informacionit*) për një skenar të mundshëm, sipas proceduarve ligjore dhe atyre që tashmë quhen të vërtetuara, bazohet në përgjegjësitë e strukturave. Burimi i besueshëm dhe zyrtar për skenarë të mundshëm është ai i marrë nga Instituti i Gjeoshkencës, Shërbimit Meteorologjik Ushtarak, monitoruesve në terren që mbajnë në vëzhgim hidrometrat, pluvio metrat etj.

Çdo strukturë sipas rastit vendos atë që quhet pragu i rrezikut.

Të dhënat e marra mund të sistemohen në tabela të tilla, të cilat monitorohen në vazhdimësi, pasi fenomeni ndryshon reagimin dhe për pasojë indikatorët që i përgjigjen një niveli kritik ndryshojnë.

Përdorimi i kodeve (indikatorëve) dhe monitorimi në vazhdimësi.

Tabela1

1 VERDHË	2 PORTOKALLI	3 KUQ
------------------------	----------------------------	---------------------

Indikatorë te Kontekstit (IK)		Pikat Kritike të Parashi-kuara (K)
IK0	Buletin Metereologjik përmban të paktën një nga si më poshtë: <ul style="list-style-type: none"> · Intensiteti i Precipitimit deri në MODERUAR; · Sasia e Precipitimit deri në të Dobëta. 	Kritikalitet zero
IK1	Buletin Metereologjik përmban të paktën një nga si më poshtë: <ul style="list-style-type: none"> · Intensiteti i Precipitimit deri në i Fortë, · Sasia e Precipitimit deri në Mesatare. 	Kritikaliteti ulët
IK2	Buletin Metereologjik përmban të paktën një nga	
	Si më poshtë: <ul style="list-style-type: none"> · Intensiteti i Precipitimit ndërmjet i Fortë dhe Shumë i Fortë; · Sasia e Precipitimit ndërmjet Intesive. 	Kritikaliteti mesëm
IK 3	Buletin Metereologjik përmban të paktën një nga si më poshtë: <ul style="list-style-type: none"> · Intensiteti i Precipitimit Shumë e Fortë; · Sasia e Precipitimit Shumë Intesive. 	Kritikaliteti lartë

Tabela2

Indikatori i Statusit (IS)	Informacion nga Rrjeti i Monitorimit ose Ekipet e Vlerësimit të Shpërndara në Terren	Kritikalitet (K)	
IS1	IS11 Intensiteti i reshjeve të shiut deri në i moderuar, pa stuhi, jo-stacionare. (shikoTabelën 1 dhe 2 për vlerat specifike).	Kritikalitet i Ulët	
	Në Rrugë: Pellgje të izoluar.		
	Shtretërit e lumenjve: shkarkim i ulët.		
	IS12 Në një lumë të mbuluar: 1/3 e hapjes së seksionit të mbuluar.		
	Rrëshqitje te dherave: prezencë modeste e ujërave të larguara.		
IS2	IS21 Reshjet me intensitet të lartë. (shikoTabelën 1 dhe 2p ër Vlerat specifike).	Kritikalitet i Mesëm	
	IS22 Nivelet Hidrometrike: në ngritje, duke arritur pragun e alertit.		
	IS23		Në Rrugë: ujëra të larguara që arrijnë deri tek gomat, kyçet e Këmbëve të kalimtarëve, uji shumë i turbullt.
			Kanalet e Kullimit të shtrëngatave janë bllokuar.
			Shtretërit e lumenjve: rritet niveli i shkarkimeve.
			Lumenj të mbuluar: ½ e hapjes së seksionit të mbuluar me ujë.
Rrëshqitjet: Ujëra të rrëmbyeshëm me prezencë materialesh Të ngurta.			
IS3	IS31 Reshjet me intensitet shumë të lartë, persistente dhe auto-regjeneruese.	Kritikalitet i Lartë	
	IS32 Nivelet Hidrometrike: rritje e shpejtë e nivelit të ujit që arrin Deri tek brigjet e lumenjve.		
	IS33		Në rrugë: uji në lartësinë e shasisë, vështirësi në lëvizje ne pluskimit të materialeve të rënda.
			Në lumenj: shkarkim deri në buzë të brigjeve.
			Lumenjt të mbuluar: 2/3 e seksionit të hapjes e zënë me ujë.
Rrëshqitje e dherave: lëvizje te tokës, rrugë të bllokuara.			

Shqipëria bën pjesë në një rrjet të financuar nga Programin IPA, i cili mbledh 7 partnerë; Italia, Kroacia, Sllovenia, Shqipëria dhe Bosnjë-Hercegovinë. Ky Program synon të kapitalizojë dhe shfrytëzojë arritjet kryesore të projektit ADRIARad Net (*tashmë të financuara nga Programi IPA*) duke kontribuar në zbatimin e disa veprimeve të Strategjisë së BE-së për shtyllat Adriatik-Jon (EUSAIR). Cap Rad Net, merr në konsideratë edhe përvojat dhe disa rezultate të projekteve të tjera të financuara nga IPA, të tilla si CAPS 2(ËËË.caps2.eu) dhe RoofOfRock (ËËË.roofofrock.eu) që mbulojnë disa çështje, identifikuesi i përbashkët i të cilave është rreziku hidrometeorologjik.

10.5 MODELI I NDËRHYRJES

Modeli i ndërhyrjes që do të pranohet për përballimin e një E.C. për një skenar konkret, konsiston në masa konkrete dhe të planifikuara (*të parashikuara*), të përshtatura (*adaptuara*) sipas situatës konkrete dhe përgjegjësive të caktuara. Modeli i pranuar (*zgjedhur, planifikuar*) përmban ndarje në detyrave dhe përgjegjësive në faza të ndryshme të operacionit dhe që përcaktohen progresivisht në planin e hartuar, në përputhje me evoluimin e ngjarjes, për të shfrytëzuar në mënyrë racionale burimet dhe koordinimin e operatorëve të E.C. në territor.

PLANI I EMERGJENCAVE CIVILE PËR QARKUN BERAT

Thelbi i modelit të ndërhyrjes konsiston në mbajtjen në mënyrë të vazhdueshme e konstante të shkëmbimit të informacionit midis sistemit periferik (*strukturave monitoruese*) dhe sistemit qendror të mbrojtjes civile, në mënyrë që të aktivizohen në mënyrën më efikase strukturat operative njerëzore dhe logjistike në formën më logjike të organizuar.

Modeli i ndërhyrjes, zgjidhet nga:

- a) Ngjarja me njoftim (parashikim).
- b) Ngjarja paparalajmërim.
- c) Ngjarje të veçanta.

a) Ngjarjet me njoftim janë ngjarje të cilat mund të parashikohen dhe për pasojë japin kohë për marrje vendimesh. Të tilla ngjarje janë: përmbytjet, zjarret në pyje, kur ata krijohen në periudhën dhjetor – prill, shembjet, kur ka pasur një indikacion sinjalizimi (*çarje, zgavër etj*).

b) Ngjarjet pa paralajmërim janë ngjarje të cilat japin efekte negative të dimensioneve të ndryshme, pa sinjale paparalajmëruese (*tërmete, rrëshqitje masive*).

c) Ngjarje të veçanta janë ngjarje për të cilat nuk ka praktika standarde (*aksidente të rënda me dëmtime me jetë njerëzish ose dëmtime mjedisore*).

10.5.1 PËRSHKRIMI I MODELIT TË NDËRHYRJES

Modeli i ndërhyrjes zgjidhet në varësi të rrezikut në pritje (përmbytje, rrëshqitje, zjarr, ndotje industriale apo akt terrorist). Çfarëdo qoftë modeli i ndërhyrjes, ai përmban këto faza:

VËMENDJE, PARAALARM, ALARM.

Fillimi dhe mbarimi i çdo faze përcaktohet nga strukturat që menaxhojnë emergjencat civile. Strukturat ligjore në qark, ngrihen bazuar në ligjin nr.45/2019 “Për Mbrojtjen Civile”, VKM nr.663, 655, datë 18.12.2002, VKM nr. 531,532,533, datë 1.8.2003, VKM nr.965.

Pranë Prefekturës së Qarkut, ngrihet dhe funksionon Komisioni i Mbrojtjes Civile. Komisioni funksionon mbi bazën e një rregulloreje që përcakton detyrat e këtij komisioni bazuar në Ligjin Nr.107/2016 “Për Prefektin e Qarkut“, në Ligjin Nr.45/2019 “Për Mbrojtjen Civile”, në VKM nr. 965, datë 02.12.2015 “Për bashkëpunimin ndërinstytucional të strukturave të drejtimit, në rastet e Emergjencave Civile dhe Krizave” si dhe në udhëzimet e Ministrisë së Mbrojtjes (Agjencisë Kombëtare të Mbrojtjes Civile) për mbrojtjen civile për zvogëlimin e riskut nga

Fatkeqësitë dhe menaxhimin e tyre, duke siguruar mbrojtjen e jetës së njerëzve, pronës, trashëgimisë kulturore dhe mjedisit, nëpërmjet sistemit të mbrojtjes civile.

10.5.2 Modeli i ndërhyrjes gjatë rrezikut nga përmbytjet nga lumenjtë

Në këtë ngjarje përfshihen të gjitha fazat: **vëmendje, paraalarm, alarm.**

Suksesi i ndërhyrjes në këtë model ndërhyrje mbështet në koordinimin me efikasitet të:

Strukturave a), b), c);

a) **Strukturat monitoruese e njoftuese.**

- Sektori i emergjencave civile në administratën e Prefektit.
- Sektorët e emergjencave civile në 5 bashkitë e Qarkut Berat.
- Sektori i Ekstensionit Bujqësor Berat.
- Inspektoriat Shtetërori Mjedisit dhe Pyjeve.
- Drejtoria e Shëndetit Publik.

b) **Strukturat vepruese aktive respektive.**

- Reparti Ushtarak DM Rajonale Berat.
- Drejtoria Vendore e Policisë së Qarkut Berat
- Stacionete MZSH-ve në 5 bashkitë e Qarkut Berat.
- Shërbimet e urgjencës mjekësore Berat, Kucove dhe Skrapar.
- Njesite Vendore të kujdesit Shëndetit Publik Berat, Kucove, Skrapar .

PLANI I EMERGJENCAVE CIVILE PËR QARKUN BERAT

- Drejtoria Rajonale e OSSHE-së Berat
 - Skuadrat e likuidimit të avarive të rrjetit elektrik.
- c) **Strukturat vepruese mbështetëse.**

- Zyrate Arsimimit në Berat, Kucove, Dimal Polican dhe Skrapar
- Shërbimet Pyjoretë 5 bashkive të Qarkut Berat .
- Drejtoria e Autoritetit të Rajonit Jugor (të Rrugëve Nacionale Gjirokastrë) Zyra Berat.
- Grupet e avarive të Telekomit Berat.
- Degët e Kryqit të Kuq Berat.

Faza VËMENDJE, kërkohet:

Njohja me situatën kritike, me qëllim reagimin me kushtet kritike, kërkohet nga **Institucioni i Prefektit:**

- Vlerësimi i vazhdueshëm i buletineve të parashikimit: (**QKOMC–në rast rreziku dërgon me e-mail ose dhe me mjete të tjera situatën në evoluim**),
- Verifikim i nenskenarëve të rrezikut (*nisur nga eksperiencia dhe raportime në terren*) në lidhje me ngjarjen e mundshme,
- Aktivizimin e pjesshëm të Qendrës Operacionale Rajonale për shkëmbimin e informacionit,
- informon Komisionin e Mbrojtjes Civile (ose një pjesë të tij) për situatën në pritje t'u njoftojë anëtarëve (ose një pjesë të tij) kushtet e rrezikut potencial që mund të çojnë në përfshirjen e tyre,
- bën rokonjicion në terren për masa parandaluese (në pjesët fushore të bashkisë Berat, Dimal dhe Kuçovë) pastrimi i kanaleve I,II,III.
- **Vërejtje:** Jep detyra për gjitha bashkitë e qarkut Berat për rrezikun e mundshëm nga prurjet e lumit Osum dhe Devoll.

Faza PARA-ALARM

Në këtë fazë, aktiviteti i kontrollit të zonave të territorit të konsideruar në rrezik (*aktivizimi i pikave të monitorimit*) është veçanërisht i rëndësishëm, me qëllim të marrjes së elementeve të njohurive që lejojnë një aktivizim në kohë të organizmave të mbrojtjes civile.

Kjo fazë operacionale e referuar në veçanti për fenomenet meteorologjike mund të iniciohet:

- Me nismën e Drejtuesit (*Drejtorit*) të Mbrojtjes Civile.
- Me nismën e Prefektit, duke vlerësuar dukuritë nga informacione të verifikuar për riskun, duke njoftuar institucionet qendrore (*AKMC, ZOS*).
- Pas marrjes së Buletinit që raporton një situatë kritike të moderuara:

Si rregull Agjencia Kombëtare e Mbrojtjes Civile / këshilltari për mbrojtjen civile, informon Prefektin për situatën në zhvillim dhe mund të përdorë Kodet (*Vëmendje, Paraalarm, Alarm*).

Institucioni i Prefektit të qarkut

Për përballimin e përmbytjeve në zonat të rrezikuara:

- Njofton Kryetarin/kryetarët e njërive të vetëqeverisjes vendore për statusin PARAALARM, për zhvillimet në pritje.
- Informon (ose mbledh) Komisionin e Mbrojtjes Civile ose një pjesë të tij për situatën në pritje (merr/proponon vendime).
- Inicion (zbaton) masat e mbikëqyrjes dhe monitorimit në zonat e ekspozuara ndaj rrezikut që konsiderohen të nevojshme.
- Informon (mbledh) anëtarët e KMC, për praninë e kushteve potenciale të rrezikut që mund të çojnë në përfshirjen e tyre progresive.
- Aktivizon QOR për shkëmbimin e informacionit me njësitë vendore dhe ato në rajon.
- Organizon monitorimin e pikave kritike të theksuara në kontekstin e skenarëve të ngjarjeve.
- Sektori i Përballimit të Emergjencave Civile dhe Krizave, pranë Prefektit të qarkut, është

PLANI I EMERGJENCAVE CIVILE PËR QARKUN BERAT

me aktivitete të plotë dhe jashtë orarit ditor. Sektori u vë në dispozicion: Prefektit dhe Komisionit dokumente të vlefshme, grafikë, eksperiencë. Gjithashtu i jep asistencë titullarit për hapat e mëtejshme. Raporton në QKOMC.

- Informon (*aktivizon pjesërisht*) shërbimet esenciale në zonën në rrezik, për statusit, paraalarmit.
- Intensifikohen rikonjicionet në zonat e rrezikuara; dhe aktivizon grupe për të siguruar mbikëqyrjen e zyrave dhe shërbimeve jetike, duke punuar jashtë orarit të punës.
- Azhurnohen kontaktet.
- Kërkohej raport në lidhje me kapacitetet dhe gjendjen konkrete të mjeteve (*FA, Polici, etj*).
- **Grupi a), b), c)**, sipas situatës, pa bërë sforcë të kapaciteteve njerëzore dhe teknike.
- Caktohet vendi i grumbullimit të mjeteve dhe strukturave.
- I raporton QKOMC dhe ZOS, për situatën dhe masat e marra.

Faza ALARM

Kjo fazë përkufizohet (*shoqërohet me masa konkrete*) si e tillë, pasi evoluimi i situatës ka tendencë negative me dukuri të dukshme kërcënuese për njerëzit, pasurinë e tyre dhe dëmtimin e mjedisit.

Prefekti sipas skenarit në pritje ose në zhvillim, organizon punën për përballimin e kësaj emergjence.

Detajon ndërhyrjen sipas planit që është miratuar më parë ose merr vendim për përshtatje të tij, në varësi të situatës.

Koordinon komunikimin më strukturat qendrore për mbështetje në rast se situata në pritje është jashtë kapaciteteve lokal dhe kërkon informacion të vazhdueshëm nga njësitë apo strukturat lokale. Zgjedh elementët institucional sipas skenarit të paraqitur. Detyrimet e strukturave operative dhe mbështetëse, të cilat janë në zinxhirin që i përgjigjen emergjencë (*shërbimi zjarrfikës, kërkim-shpëtimi, forcave të armatosur, shërbimit shëndetësor, Kryqit të Kuq*) të cilët do të jenë pjesë në tetarin e kësaj ngjarje.

Prefekti cakton:

- Drejtuesin e Operacionit në nivel qarku dhe kërkon drejtuesin lokal nga njësi/njësitë e qeverisjes vendore.
- Precizohen sipas planeve të bërë nga qendrat koordinuese, Qendrën Operative të Qarkut qendrën/qendrat operative të njërive vendore, si pjesë integrale të Planit të E.C.
- Merren të gjitha masat e komunikimit dhe detyrimit të raportimit reciprok, në formatet e pranuar.
- Kërkon të dhëna për krijimin e zonave të emergjencës.
- Kërkon nga autoriteti rrugor marrjen e masave lehtësuese të evakuimit dhe transportit të plagosurve.
- Për evakuimin e popullsisë, merren masat me njoftim nëpërmjet kryetarëve të fshatrave, personave, grupeve shëtitës, me megafon, me mjete mediatike. Mund të kërkohej evakuimi forcërisht.
- Kërkon dhe verifikon nëse hapësirat janë në dimensionet dhe kushtet e kërkuara.

Komisioni mblidhet sa herë është e nevojshme në varësi të situatave.

QOMC është strukturë bashkërendimi dhe komunikimi midis drejtuesve kryesorë, institucioneve dhe organizatave që përfshihen në përgjigjen ndaj emergjencave dhe lehtëson shkëmbimin e informacionit midis tyre. Ajo shërben dhe si një sekretariat teknik që ndihmon punën për funksionimin e Komisionit të Mbrojtjes Civile dhe drejtuesve të operacioneve në nivele të ndryshme, bashki, qark etj në varësi të përmasave të emergjencës.

Vendndodhja

Si rregull, QOMC ngrihet pranë institucionit të Prefektit të qarkut.

Aktivizimi

PLANI I EMERGJENCEVE CIVILE PËR QARKUN BERAT

Kur situata e lejon, Prefekti në konsultim me sektorin e emergjencave civile dhe sekretarin e përgjithshëm, aktivizon QOMC dhe cakton drejtuesin e operacionit të veprimeve për menaxhimin e situatës së emergjencës.

Organizimi dhe personeli

Personeli i QOMC përbëhet nga:

- Drejtuesi/koordinatori i veprimeve (*mund të lind nevoja e dy personave nëse puna vazhdon 24 orë në ditë*).
- Specialistë përfaqësues të zyrave dhe strukturave që kanë lidhje me emergjencat dhe/ose organizatave që i ofrojnë ndihmë personelit.
- Personel mbështetës administrativ.
- Të tjerë.

Për menaxhimin e përballimit të situatave të emergjencave civile, **ngrihet Qendra Operacionale e Mbrojtjes Civile (QOMC)**.

Shënim: Nga eksperiencia, në Institucionin e Prefektit ngrihet QOMC me shërbim 24 orësh me sistem turnesh.

Përfaqësues nga të gjitha agjencitë dhe organizatat e përfshira në përgjigje të emergjencës mund të jenë pjesë e personelit ose të marrin pjesë në bashkërendimin dhe takimet e shpërndarjes së informacionit të organizuar nga QOMC-ve.

Përgjegjësitë

Drejtuesi/koordinatori i QOMC-ve

- Bashkërendon përgjigjen e strukturave të qeverisjes në qark.
- Siguron lidhjet e komunikimit midis QOMC-ve dhe qendrave të tjera operacionale dhe bashkërendon përpjekjet e OJQ-ve dhe OJF-ve.
- Identifikon burimet për ndihma.
- Iu paraqet raporte të rregullta strukturave të larta, Komisioni të Mbrojtjes Civile dhe drejtuesve të tjerë përkatës.
- Përgatit njoftimet për shtyp, pas miratimit në komision dhe ia bën të ditur medias.
- Drejton punën e specialistëve të drejtimit të operacioneve dhe atij administrativ.

Specialisti

- Mban evidenca dhe tabela me informacion të situatës.
- Ndjek progresin e zërave/pikave të ndryshme të veprimit.
- Përgatit raporte për situatën.
- Siguron që mbështetja administrative të jetë funksionale.
- Mbledhin formacion vlerësues nga agjensit e tjera.

10.5.3 Modeli i ndërhyrjes për fikjen e zjarreve

Në këtë ngjarje kalohet direkt në fazën: **ALARM**.

Suksesi i ndërhyrjes në këtë model ndërhyrje mbështet në koordinimin me efikasitet në kohë të shpejtë të strukturave përgjegjëse për fikjen e zjarreve.

SINJAL I ZJARR ËSHTË=ALARM

Sinjali për zjarr në një zonë mund të vijë nga vrojtues të autorizuar, qytetarë etj. Sinjalin për zjarr mund ta marrë Drejtoria Vendore e Policisë së Qarkut (Salla Operative 129) ose Shërbimi Zjarrfikës 128.

Me marrjen e sinjalit, Salla Operative njofton Shërbimin Zjarrfikës, strukturat e Emergjencave

Civile të Bashkisë/Njësisë Administrative, Prefekturën.

Shërbimi zjarrfikës vihet menjëherë në veprim pas njohjes së shpejt me intenerarin e lëvizjes dhe kapacitetet që duhen të angazhojë.

Shefi i MNZH-së është në këtë rast **Drejtues Operacioni**. Angazhimi në kohë është çelësi i suksesit të fikjes së zjarrit. Drejtuesi i Operacionit duke vlerësuar situatën, kërkon angazhim të forcave të tjera nga F.A.ose mbështetje ajrore. Kërkesa i drejtohet Prefektit.

Për fikjen e zjarreve angazhohen:

- Punonjësit e Shërbimit Zjarrfikës.
- Strukturat e shërbimit pyjor në 5 pesë bashkitë e Qarkut Berat.
- Vullnetarë, barinj.
- Inspektorati Shtetërori Mjedisit dhe Pyjeve.
- Administrata Rajonale e Zonave të Mbrojtura.

Kullotja e pakufizuar dhe zjarret e pakontrolluara, të shkaktuar shpesh për shkak të djegies me qëllime për pastrim kullotash, vazhdojnë të ndodhin në qark.

Qarku i Berat vitet e fundit ka patur nje rritje te rasteve, përse i përket dendësisë se zjarreve duke pasur mesatarisht 50 zjarrenëvit.

Masat për menaxhimin e zjarreve, që duhet të përforcohen nga shërbimi pyjor tashmë kanë kaluar në administrimin e bashkive, në qark janë:

Vënia në punë e një sistemi vrojtimi dhe sinjalizimi, vigjilencë për raste zjarri gjatë gjithë periudhës së shtimit të rrezikut të zjarreve dhe ndërtimi i pritave kundër zjarreve mbeten detyra në vazhdimësi. Në pyjet me rrezik zjarri kryesisht në Parkun e Tomorti (viti 2021 per shuarjen e te cilit ukerkua nderhyrje nga ajeri e toka), në pyllin e Baholli, ne Terpan, Bogove etj vrojtimi e sinjalizimi që përdoret nga shërbimi pyjor gjatë stinës së zjarreve. Infrastruktura në dispozicion dhe pajisjet për shuarjen e zjarreve do të vijnë duke u përmirësuar.

Karakteristikat bazë

Zjarret shpesh edhe pse janë ngjarje në një shkallë të vogël, kanë një ndikim dramatik mbi jetën dhe pronën. Përjashtim përbëjnë zjarret që mbulojnë sipërfaqe të mëdha shkurresh ose pyje ku përfshihen dhe zona të banuara, pasi këto të fundit mund të shkaktojnë shkatërrim në një zonë të gjerë.

Shkaqet kryesore të zjarreve vijnë nga njerëzit duke përfshirë neglizhencën, aktivitetet bujqësore të kontrolluara si për shembull djegia e kullotave, aksidentet dhe vëniet e qëllimshme të zjarrit.

Si rezultat, zonat specifike të rrezikut janë lehtësisht të identifikueshme ndërkohë që parandalimi, lehtësimi, mbrojtja dhe parapërgatitja janë të mundura dhe mund të kenë efekte të ndjeshme për uljen e rrezikut.

Në rastet e zjarreve që përfshijnë sipërfaqe të tëra, rezultatet janë shumë të vështira për t'ukontrolluar, qofshin këto zjarre të shkaktuara nga njerëzit ose zjarre natyrore dhe drejtimi i erë s është një faktori veçantë në përparësi për drejtimin e tyre.

Në qarkun Berat rreziku më i madh i zjarreve të pyjeve është evident në fund të pranverës dhe gjatë periudhave të thata të verës. Që prej 1992-it rreziku i zjarreve të pyjeve në qark është rritur në mënyrë të konsiderueshme si në shpeshësi ashtu dhe në përmasa të zonave të prekura.

Faktorët për t'u marrë në konsideratë gjatë fazës së parandalimit dhe lehtësimit

Faktorët e parandalimit si fushatat e ndërgjegjësimit publik dhe institucional mund të kenë një ndikim të rëndësishëm në uljen e rrezikut. Këto fushata mund të ndërmerren në nivel rajonal ose në nivel lokal, sipas nevojave specifike të rreziqeve në zonën përkatëse.

- Publiku dhe institucionet duhet të jenë të ndërgjegjshëm për legjislacionin ekzistues që ndalon ndezjen e zjarreve në zonat me rrezik të lartë dhe rregullat duhet të jepen si mesazhe të thjeshta.
- Një sistem serioz patrullim i ndihmon në vendosjen e ndërgjegjësimit dhe zbatimin e

legjislacionit.

- Mund të nevojiten ndryshime në praktikat bujqësore përsa i përket rreziqeve në rritje.
- Alternativa, opsione dhe udhëzime mund të jenë të nevojshme për të rritur ndërgjegjësimin për mos djegien e kullotave në periudhat kur rrezikshmëria është e lartë ose në raste të djegieve të bëhen të kontrolluara.

Faktorët për t'u marrë në konsideratë gjatë fazës së parapërgatitjes dhe mbrojtjes

- Inkurajimi dhe zbatimi i masave ekzistuese të mbrojtjes si për shembull barrierat për parandalimin e zjarrit, kullat për monitorimin e pyjeve dhe një sistem patrullimi i përforcuar për pyjet është çelësi për mbrojtjen e zonave të mëdha nga zjarret.
- Mbështetja dhe përforsimi i një rrjeti permanent ekzistues të mbikëqyrjes sinjalizimit (*me disa kulla zjarri në rrethe*) jep këtë përgjigje esenciale të hershme.
- Investimet, trajnimi dhe përdorimi racional i teknikës, mund të çojnë në përballim të situatës për para se kjo e fundit të mos mund të kontrollohet nga njeriu.

Faktorët për t'u marrë parasysh gjatë fazës së përgjigjes

Shpejtësia e përgjigjes është faktori përfundimtar në parandalimin e zjarrit në një pyll të vogël ose zjarrit në shkurre për të mos marrë përmasa të një emergjence civile.

- Drejtimi i zjarrit është shumë i paparashikuar dhe e gjithë popullsia vendase ose e përkohshme në çdo rast duhet të përgatitet për t'u evakuuar. Evakuimi duhet të bëhet mundësisht sipas planeve të gatishmërive ekzistuese dhe të testuar.
- Duhet të identifikohen dhe të parapërcaktohen zonat e sigurta për evakuimin së bashku me rrugët e sigurta për të shkuar në ato zona që ekzistojnë ose që janë dhënë si mundësi.
- Publiku dhe institucionet duhet të mbahen të mirëinformuara nëpërmjet mjeteve të nevojshme duhet të lejohen ose të inkurajohen që të kthehen në shtëpitë e tyre kur situata të jetë përsëri absolutisht e sigurt.
- Në emergjencat e zjarreve të një madhësie të konsiderueshme, kërkohet ndihmë në qarqet fqinjë dhe në qendër.

Faktorët për t'u marrë në konsideratë gjatë fazës së rikthimit në gjendjen normale

- Dëmtimet në lidhjet e transportit, energjisë elektrike dhe telekomunikacioneve duhet të jenë me përparësi për t'u rregulluar, sapo situata të jetë e sigurt për të bërë një gjë të tillë.
- Situata duhet të monitorohet nga afër për shpërthime të papritura të vatrave të zjarrit fillestar ose të zjarreve dytësore, që ndodhin nga i njëjti shkak fillestar ose nga materialet djegëse që zhvendosen nga era.
- Kthimi i situatës në normalitet sjell mundësi për të mësuar nga një rishikim i plotë i shkaqeve dhe ndikimit të asaj se çfarë ndodhi, duke analizuar rëndësinë e paralajmërimit në kohë në duhur dhe në mënyrë në përshtatshme si dhe përgjigjen e duhur.
- Humbja ekonomike që vjen si rezultat i zjarrit, duhet të paraqitet me koston e mundshme të lehtësimit kundrejt një situatë të përsëritur, si mjet për të kërkuar investime për parandalimin.
- Etapa e menjëhershme e pasngjarjes, mund të paraqesë një mundësi për të aplikuar për burime shtesë për parandalimin, lehtësimin dhe mbrojtjen.

10.5.4 Modeli i ndërhyrjes në rast tërmetesh

Në këtë ngjarje përfshihet vetë mfaza: **ALARM**.

Suksesi i ndërhyrjes në këtë model ndërhyrje mbështet në koordinimin me efikasitet në kohë të shpejtë të strukturave përgjegjëse të operacionit të shpëtimit-kërkimit.

SINJALI TËRMET=ALARM

- Veprimet e para janë prania e shërbimit shëndetësor dhe spitalor.
- Prania e OSHEE-së, për takime e stakime të linjës elektrike.

- Kryqi i Kuq Shqiptar(Dega).
- Ngritja e kampingjeve.
- Ndërtimi i magazinave provizore.

Futja në veprim:

- a) Strukturat monitoruese e njoftuese, sipas kompetencave.
- b) Strukturat vepruese aktive respektive, sipas kompetencave.
- c) Strukturat vepruese mbështetëse, sipas kompetencave.

Karakteristikat kryesore

Në përgjithësi, tërmetet bien pa paralajmërim, por mund të pasohen nga një seri lëkundjesh të tjera, shtrirja kohore e të cilave mund të zgjasë për ore, ditë ose javë të tëra.

- Lëkundjet pasuese janë të një shkallë me të vogël se e para, por mund të shkaktojnë ndikim të madh, veçanërisht tek strukturat që janë dëmtuar tashmë.
- Tërmetet godasin nga thellësi të ndryshme dhe kanë kah lëvizje horizontale, vertikale ose të kombinuara.
- Në përgjithësi, e matur në shkallën Richter, madhësia e një tërmeti nuk tregon intensitetin (*efektin sipërfaqësor*) e tij në një vend të caktuar.
- Dëmtimet e shkaktuara nga tërmetet varen nga këta faktorë: madhësia në shkallë Richter, thellësia e vatrës, karakteristika të truallit ku mbështeten objektet, cilësia e strukturave të prekura, intensiteti dhe numri i pasgoditjeve, pasgoditja kryesore, efektet dytësore që shfaqen në truall etj.
- Numri i viktimave nga tërmetet varet shumë nga aftësia që kanë objektet e ndërtimit për t'u rezistuar goditjeve sizmike si dhe nga koha lokale në të cilën ndodh goditja.
- Edhe efektet dytësore mund të çojnë në pasoja serioze si rrëshqitjet e tokës, dalja në sipërfaqe e thyerjeve tektonike, lëngëzimi i trojeve, përmytjet që vijnë nga dëmtimi i ujëmbledhësve etj.
- Shkatërrimi i papritur i një dige kryesore nga goditjet sizmike do të sillte pasoja katastrofike për komunitetin që jetojnë afër saj.

Faktorë që duhet të merren parasysh në parandalimin dhe lehtësimin

- Një tërmet ose dukuri tjetër sizmike është e pamundur të parandalohet, por në zonat me rrezik të lartë mund të merren masa për të kufizuar efektet negative që lidhen me cënimin e jetës dhe të pasurisë.
- Investimet, bashkërendimi dhe fushatat e ndërgjegjësimit të institucioneve dhe të publikut inkurajojnë lehtësimin dhe uljen e rreziqeve.
- Përmirësimet, pranimi dhe zbatimi i kodeve dhe i standardeve të ndërtimit për të përballuar lëkundjet sizmike ulin dëmet në njerëz dhe në pasurinë private dhe publike.
- Ndërtimet e reja të një rëndësie të veçantë duhet të bëhen në mënyrë të tillë që të përballojnë goditjet e forta sizmike.
- Sensibilizimi i strukturave në nivel lokal është i rëndësishëm për të zhvilluar strategji për zbatimin e kodeve ekzistuese mesqymirësimin etyre.
- Objektet e rëndësishme që paraqesin rrezik, si diga, infrastruktura publike dhe private duhet të mirëmbahen në gjendjen ekzistuese dhe po të jetë e nevojshme të bëhen përmirësime strukturore.

Faktorë për t'u marrë në konsideratë gjatë përgatitjes dhe mbrojtjes

Në përgjithësi, në rastet e tërmeteve ose goditjeve sizmike, paralajmërimi në kohë nuk është i mundur, por mund të bëhen përgatitje të veçanta në zonat e identifikuara si zona me rrezik të lartë sizmik.

Ndërgjegjësimi i publikut për momentet e para të tërmeteve është shumë i rëndësishëm për shpëtimin e jetës. Shkollat, administrata publike, spitalet, industria private, mediat lokale dhe publike duhet të shpërndajnë mesazhe të thjeshta e të kuptueshme.

Planifikimi i përballimit të emergjencave në nivel lokal dhe për çdo institucion si dhe autoriteti

PLANI I EMERGJENCAVE CIVILE PËR QARKUN BERAT

përkatës duhet të rriten pasi një gjë e tillë është e lidhur drejtpërdrejtë me bashkërendimin rajonal, me mobilizimin e burimeve nëpërmjet Planit të qarkut për emergjencat civile.

Planet e Përballimit të Emergjencave, duhet të praktikohen në përmjet stërvitjeve stimuluese dhe në terren.

Parashikimi i vendeve për evakuim në planet e emergjencave civile në bashki. Vendet për kampingje duhet të jenë të tilla që të ofrohet struktura e nevojshme për një jetesë ose rehabilitim të shpejtë.

Kapacitet transportuese dhe trajnimi i personelit.

Të gjitha strukturat e emergjencave, linjat e komunikimit, rolet dhe përgjegjësitë duhet të qartësohen, të përgjithësohen dhe të testohen në bazë të planeve për të siguruar një përgjigje efektive të vazhdueshme.

Në planet e bashkive janë të përcaktuara, vendet për evakuimin e popullsisë dhe ndërtimin e kampingjeve. Në shtojcë janë listuar kapacitetet njerëzore, teknike si dhe vendet me kapacitete përkatëse.

Faktorët për t'u marrë parasysh në fazën e përgjigjes ndaj emergjencave civile

- Veprimet e menjëhershëm të kërkim-shpëtimit ndërmerren kryesisht nga komuniteti i prekur ku pjesa më e madhe e njerëzve shpëtohen nga familjarët, të afërmit ose fqinjët.
- Trajtimi i menjëhershëm mjekësor i të plagosurve do të jetë mjaft i domosdoshëm, kjo kërkon një plan për trajtimin e viktimave në masë dhe nëse është e nevojshme evakuimin për trajtim mjekësor jashtë zonës së prekur nga tërmeti.
- Vlerësimi i shpejtë rreth humbjeve, dëmtimeve dhe nevojave.
- Nëse njerëzit mbeten brenda strukturave të dëmtuara, duhet të fillojnë sa më shpejt operacionet e kërkim-shpëtimit duke pasur parasysh se 24-48 orët e para është koha gjatë së cilës mund të shpëtohen pjesa më e madhe e njerëzve.
- Në vartësi të shumë faktorëve, operacioni i kërkim-shpëtimit mund të vazhdojë në mënyrë të suksesshme për deri në 65 orë ose më shumë orë pas ngjarjes. Nëse është shkaktuar një dëmtim struktural i konsiderueshëm dhe nëse një numër i madh njerëzish kanë mbetur brenda, mund të kërkohet mbështetje edhe nga struktura të tjera në qarqet fqinjë ose nga qendra.
- Ardhja e skuadrave të kërkim-shpëtimit do të shkaktojë një ngarkesë të konsiderueshme mbi infrastrukturën e transportit ajror dhe rrugor si dhe kërkon angazhim për t'i shpërndarë ato në zonat e prekura sa më shpejt që të jetë e mundur.
- Skuadrat ndërkombëtare të kërkim-shpëtimit mund të vijnë edhe me spitale fushore. Për këtë, ka çështje specifike që duhet të qartësohen para pranimit/kërkimit të një spitali fushor, të cilat duhet të bëhen nëpërmjet drejtuesit të operacionit të qarkut me drejtuesin DQO.
- Rreziqet dytësore dhe dëmtimet strukturore të ndërtesave publike (spitale, shkolla, ndërtesa administratash etj) duhet të vlerësohen duke u siguruar se ato mund të funksionojnë pa pasur rreziqe.
- Vlerësimi dhe kujdesi i vazhdueshëm për nevojat për ujë të pijshëm, strehë të sigurt, furnizimin me ushqime dhe artikuj të tjerë jo ushqimore si dhe regjistrimin dhe kërkimin e personave që mungojnë.
- Mbështetja logjistike është shumë e rëndësishme për një përballim të suksesshëm. Rrjeti rrugor dhe infrastruktura tjetër duhet të vihen në funksion sa më shpejt që të jetë e mundur.
- Për rastet e viktimave në masë (qindra të vdekur) duhet të merren hapa specifike në mënyrë që të menaxhohet si duhet një situatë e tillë.

Faktorët për t'u marrë parasysh gjatë fazës së rikthimit në gjendjen normale

- Shërbimet publike bazë, që përfshijnë furnizimin me ujë të pijshëm, ujërat e zeza, akset kryesore të rrugëve dhe furnizimin me energji, duhet të jenë të sigurta.
- Vendime të shpejta duhet të merren në lidhje me ndërtesat kryesore të ndërmarrjeve publike duke përfshirë dhe ndërtesat e shëndetësisë dhe shkollat.
- Vendime të shpejta duhet të merren, gjithashtu edhe me strehimin e sigurt për popullsinë e prekur. Përdorimi i çadrave të jetë për një kohë të shkurtër.

PLANI I EMERGJENCAVE CIVILE PËR QARKUN BERAT

- Ndërtesat industriale dhe objektet bujqësore që janë dëmtuar ose shkatërruar. Restaurimi i këtyre burimeve është shumë i rëndësishëm për rimëkëmbjen e ekonomisë dhe për punësimin e komunitetit.
- Një tërmet i fuqishëm i lë efektet e tij për një brez ose edhe për më tepër dhe rajoni i prekur do të ketë nevojë për mbështetjen ndërkombëtare për një afat më të gjatë derisa të bazohet në forcat e tij. Planifikimi për riaftësim duhet ta reflektojë këtë gjë.
- Rikthimi në gjendjen normale është mundësi për lehtësimin dhe parandalimin. Përveç presioneve të mëdha për të siguruar strehim dhe shërbim sa më të shpejtë të jetë e mundur, duhet të merren parasysh edhe çdo mundësi për të ndërtuar instalime të reja të një standardi që të përballojë goditjen sizmike, duke bërë ndërtimin në një zonë të studiuar me kujdes, përfshirë këtu edhe shërbimet publike.

Mirëmbajtja e strukturave ekzistuese duhet të inkurajohet në raste të riparimeve, veçanërisht për shkollat e spitalet. Në rastin e strukturave shëndetësore duhet të sigurohet një funksionim i plotë për gjatë të gjitha fazave, duke përfshirë instalimin e rrjetit afatshkurtër të furnizimit me ujë dhe mjete për t'u përdorur në rastet e nevojshme, si gjeneratorë dhe ndriçim në rastet e kërkuara.

10.5.5 Organizimi i Qendrës Operacionale të Emergjencave (*Organizimi brenda institucionit të Prefektit*).

Sipas Ligjit “Për Prefektin e Qarkut” dhe Ligjit “Për Mbrojtjen Civile”, Prefekti është autoriteti që mban përgjegjësinë për përballimin e emergjencave civile. Prefekti sipas skenarit në pritje ose në zhvillim, organizon punën për përballimin e kësaj emergjence:

- Detajon fazat e ndërhyrjes sipas planit që është miratuar më parë ose merr vendim për përshtatje të tij, në varësi të situatës.
- Koordinon komunikimin me strukturat qendrore për mbështetje në rast situatë në pritje është jashtë kapaciteteve lokale dhe kërkon informacion të vazhdueshëm nga njësitë apo strukturat lokale.
- Zgjedh strukturat institucionale sipas skenarit të paraqitur. Detyrimet e strukturave operative dhe mbështetëse, të cilat janë në zinxhirin që i përgjigjen emergjencë (*shërbim izjarrfikës, kërkim-shpëtimi, forcave të armatosur, shërbimit shëndetësor, Kryqit të Kuq*) të cilët do të jenë pjesë në teatrin e kësaj ngjarje.
- Prefekti cakton Drejtuesin e Operacionit, në nivel qarku dhe kërkon drejtuesin lokal nga njësia/njësitë e qeverisjes vendore.
- Precizohen sipas planeve të bëra qendrat koordinuese; Qendrën Operative të Qarkut, qendrën/qendrat operative të njësive vendore, si pjesë integrale të Planit të E.C.
- Merren të gjitha masat e komunikimit dhe detyrimit të raportimit reciprok, në formatet e pranuar.
- Kërkon që Qendrat të furnizohen (*ose kërkohet*) të kenë në dispozicion tabela, shifra, eksperiencë të mëparshme etj.
- Kërkon të dhëna për krijimin e zonave të emergjencës.
- Kërkon nga autoriteti rrugor marrjen e masave lehtësuese të evakuimit dhe transportit të plagosurve.
- Evakuimin e popullsisë.
- Kërkon dhe verifikon nëse hapësirat janë në dimensionet dhe kushtet e kërkuara.

Në ngjarjet, ku përfshihen të gjitha fazat: **vëmendje, para alarm, alarm. Faza VËMENDJE** Njohja me situatën kritike të zakonshme, me qëllim të afrimit të kushteve të moderuara kritike, Kërkohet nga **Institucioni i Prefektit**:

- Vlerësimi i vazhdueshëm i buletineve të parashikimit.
- Verifikimin e skenarëve të rrezikut (nisur nga eksperiencë dhe raportime në terren) në lidhje me ngjarjen e mundshme.
- Aktivizimin e *pjesshëm* të Qendrës Operacionale Rajonale për shkëmbimin e informacionit.
- Informon Komisionin e Mbrojtjes Civile (*ose një pjesë të tij*) për situatën në pritje.

Faza PARA-ALARMIM

Në këtë fazë, aktiviteti i kontrollit të zonave të territorit të konsideruar në rrezik (*aktivizimi i pikave të monitorimit*) është veçanërisht i rëndësishëm, me qëllim të marrjes së elementeve të njohurive që lejojnë një aktivizim në kohë të organizmave të mbrojtjes civile.

Kjo fazë operacionale e referuar në veçanti për fenomenet meteorologjike, mund të iniciohet:

- Me nismën e Drejtuesit (*Drejtorit*) të Mbrojtjes Civile.
- Në nismën e Prefektit duke vlerësuar dukuritë nga informacione të verifikuar për riskun, duke njoftuar institucionet qendrore (AKMC, ZOS).
- Pas marrjes së Buletinit që raporton një situatë: kritike të moderuara:

Si rregull Agjencia Kombëtare e Mbrojtjes Civile/këshilltari për mbrojtjen civile:

- Informon Prefektin/ për situatën në zhvillim dhe mund të përdor Kodet (*Vëmendje, Paraalarm, Alarm*).

Institucioni i Prefektit:

- Njofton Kryetarin/kryetarët e njësisve të vetëqeverisjes vendore, për statusin Paraalarm, për zhvillimet në pritje.
- Informon (ose mbledh) Komisionin e Mbrojtjes Civile ose një pjesë të tij për situatën në pritje (*merr/propozon vendime*).
- Inicion (zbaton) masat e mbikëqyrjes dhe monitorimit në zonat e ekspozuara ndaj rrezikut që konsiderohen të nevojshme.
- Informon (mbledh) anëtarët e KMC, për praninë e kushteve potenciale të rrezikut që mund të çojnë në përfshirjen e tyre progresive.
- Aktivizon QOR për shkëmbimin e informacionit me njësitë e vetëqeverisjes vendore.
- Organizon monitorimin e pikave kritike të theksuara në kontekstin e skenarëve të ngjarjeve.
- Sektori i Përballimit të Emergjencave Civile dhe Krizave është me aktivitet të plotë dhe jashtë orarit ditor.
- Informon (*aktivizon pjesërisht*) shërbimet esenciale në zonën në rrezik për statusin

paraalarmit.

- Bën rokonjicion në zonat e rrezikuara; dhe aktivizon grupe mundësinë për të siguruar mbikëqyrjen ezyrave dhe shërbimeve jetike, duke punuar jashtë orarit të punës.
- Informon zyrat kompetente për nevojën për të njoftuar, mbi ngjarjen në pritje përfshi menaxherët e aktiviteteve sportive, shfaqjeve, tregjeve, etj për ndodhjen e mundshme të situatave kritike në orët e mëposhtme.
- I raporton QKOMC dhe ZOS për situatën dhe masat e marra.

FazaALARM

Kjo fazë përkufizohet (shoqërohet me masa) si e tillë, pasi evoluimi i situatës ka tendencë negative me dukuri të dukshme kërcënuese për njerzit, pasurinë e tyre dhe dëmtimin e mjedisit. **Në këtë fazë mund të kalohet direkt, në rastet e tërmetejeve, zjarreve, shembjeve masive, avari në industri, akte terroriste.** Detyrimin ligjor për këtë e ka Institucioni i Prefektit ose Agjencia Kombëtare e Mbrojtjes Civile. Nuk përjashtohen reagimet dhe veprimet që përfshihen në këtë fazë dhe nga njësitë e vetëqeverisjes vendore ose struktura lokale. Këto të fundit sapo bëjnë veprimet për Alarm, njoftojë institucionet qendrore.

Institucioni i Prefektit:

Nëpërmjet KMC merr vendime për situatën. Jep detyrat specifike:

a) Strukturave monitoruese e njoftuese

- Sektorit të emergjencave civile në administratën e Prefektit.
- Sektorëve të emergjencave civile në 5bashkitë e Qarkut Berat.

- Sektorit të Ekstensionit Bujqësor Berat .
- Inspektoriatit Shtetëror të Mjedisit dhe Pyjeve.
- Drejtorisë së Shëndetit Publik.

b) Strukturave vepruese aktive respektive

- Repartit Ushtarak DM Rajonale Berat.
- DrejtorisëVendore e Policisë së Qarkut Berat.
- Stacioneve të MZSH-ve në 5bashkitë e Qarkut Berat.
- Shërbimeve të urgjencës mjekësore Berat, Kucove, Skrapar.
- Drejtorisë së Shëndetit Publik Berat, Kucove Skrapar .
- Drejtorisë Rajonale të OSSHE-së Berat.
- Skuadrave të likuidimit të avarive të rrjetit elektrik.

c) Strukturave vepruese mbështetëse.

- Zyrate Arsimimit Berat, Kucove, Dimal, Polican dhe Skrapar.
- Shërbimeve Pyjore të 5 bashkive të Qarkut Berat.
- Drejtorisë së Autoritetit të Rajonit Jugor(të Rrugëve Nacionale Gjirokastrë), Dega Berat
- Grupeve të avarive të Telekomit Berat.
- Degëve të Kryqit të Kuq Shqiptar Berat

Shënim: Futja në veprim mund të bëhet e kufizuar.

- Përcakton kufijtë e zonave të përfshira në ngjarje, konstaton shkallën e dëmit dhe nevojat më të menjëhershme.
- Aktivizon sallën e operacioneve.
- Përhapja e alarmit te banorët në zonat e rrezikuara nga përmbytjet dhe informimi i tyre përsjelljen që duhet marrë,masa.
- Siguron monitorim të vazhdueshëm të zonave në rrezik.
- Vënë dijeni drejtuesite strukturave në zonat në rrezik dhe anëtarët e njësisë së krizës.

10.5.6 Zonate e mergjencës

Zonate e mergjencës janë hapësira të cilat mund të përdoren ose përshtaten në rast të emergjencave civile në ndihmë të popullsisë të rrezikuar (*goditur*) deri në kalimin e situatës.

Në këtë këndvështrim ato ndahen:

▪ **Zona për pritje të popullsisë**

Këto zona janë vende të sigurta për popullsinë si: sheshe, parkime, hapësira publike etj. Në këto vende njerëzit grumbullohen ose njoftohen për t'u informuar për zhvillimet e fundit dhe veprime në të ardhmen.

Këto vende administrohen nga personel i posaçëm dhe duhet të plotësojë kushtet për një jetë normale (*ujë, ajrim, hyrje – dalje etj*). Këto vende si rregull duhet të jenë të paracaktuara nga njësitëvendore dhe lokale.

▪ **Zona për trajtimin e popullsisë**

Janë vende ku janë të instaluar me infrastrukturën për një banim dhe marrje trajtimi shëndetësor për një kohë relativisht të gjatë.

Të tilla vende janë: konvikte, hotele, kapanone si dhe ambiente të përshtatura me infrastrukturën për banim dhe trajtim për një kohë të gjatë. Të tilla vende futen tendat dhe çadra të mirëadministruara me gjithë infrastrukturën jetike. Këto vende mund të parashikohen dhe për 500 vetë dhe norma hapësire të caktuara. Ambientet e përshtatura duhet të jenë të kompletuar me shërbimet shëndetësore, përfshi, gratë shtatzënë, fëmijë dhe pleq.

Këto vende zgjidhen larg çdo rreziku.

- **Zona për grumbullimin e bazës materiale,ushqimore dhe burimeve të tjera.**

Këto vende janë zona për grumbullim e materiale shtë nevojshëm për përdorim për përbullimin e

PLANI I EMERGJENCAVE CIVILE PËR QARKUN BERAT

situatës. Këtu mund të administrohen ndihma të kategorive të ndryshme si, kabina elektrike, tubacione, materiale spitalore, higjienike, dezinfektuese etj.

10.5.7 Mjetete brendshme dhe të jashtme (*Burimet*)

Baza e suksesit të menaxhimit të emergjencave civile është koordinimi i strukturave që operojnë në rajon. Në mënyrë që strukturat të koordinohen në kohën e duhur kërkohet një “*inventar*”, database të institucioneve, personave dhe mjeteve që mund të angazhohen për të përballuar emergjencat civile. Kapacitetet institucionale në Qarkun Berat që menaxhojnë Emergjencat Civile në qark janë:

- a) **Strukturave monitoruese e njoftuese**
- b) **Strukturave vepruese aktive respektive**
- c) **Strukturat vepruese mbështetëse**

(*Për më shumë shikoni SHTOJCËN A*)

10.5.8 Flukset e komunikimit

Komunikimi gjatë menaxhimit të një situatë emergjente ka të bëjë me suksesin e përballimit të emergjencës. Komunikimi midis palëve në emergjencë bëhet me mjetet e komunikimit të kohës. Shërbimi celular tashmë konsiderohet si mjeti më efikas. Pavarësisht kësaj sistemi i komunikimit duhet të jetë i shumëfishtë. Sistemi me radio dhe linjë telefonike, janë sisteme alternative të nevojshme. Për komunikime në zona të vogla si për thirrje për rreziqe duhet thirrja me megafon, bilbil shoqëruar dhe me zë.

Komunikimi i strukturave bëhet sipas një grafiku të caktuar jo më pak se 2 herë në 24 orë. Në rast nevojë komunikimi bëhet në vazhdimësi.

10.6 FAZAT OPERACIONALE

3.1 Faza operationale është tërësia e veprimeve dhe masave të ndjekura në kohë të ndërmarra nga Emergjencat Civile, qendrore dhe lokale para (*riskut të parashikuar*), gjatë zhvillimit të ngjarjes dhe pas saj.

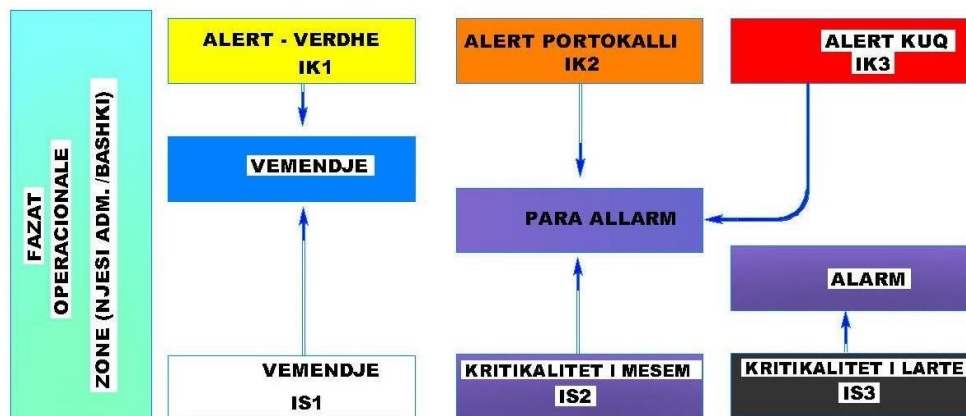
Veprimet e aksionet janë të lidhura me statusin e fazës.

Fazat operationale (*përgjigjes*) të sistemit të mbrojtjes civile, në përgjithësi ndahet: **në katër faza operationale, të cilat nuk janë të detyrueshme**, të ndjekin njëra tjetrën.

Fazat Operationale, janë materializim dhe vënie në jetë, të kombinimit të Kontekstit (*parashikimet Indikatorit i Kontekstit*) dhe Indikatorët e Gjendjes (Indikatorit i *Statusit IS*) të cilat përcaktojnë fazën operationale të Sistemit të Mbrojtjes Civile.

Tabela1

INDIKATORET JO SHIFRORE PRASHIKUES

INDIKATORET JO SHIFROR TE SITUATES: MONITORIMI INSTUMENTAL DHE VLERESUES

Shënim 1: Indikatorët e Situatës (Statusit) (IS); IS1, IS2, IS3, janë ekujvlet me;

Etapa 1, Etapa 2, Etapa 3, Etapa 4, të përdorur më parë, përfshi faza ndërmjetëse të tyre

Shënim 2: Indikatorët e Kontekstit (IK): IK0; IK1; IK2; IK3, janë në përgjithësi, indikator (kode) që përdoren nga Shërbimi Gjelogjik në buletin meteorologjik.

- 6- Shihet ka një listë indikatorësh jo shifror, që përcaktojnë shkallën e vlerësimit apo alarmit sipas indekseve dhe ngjyrave si më lartë.

Më poshtë jepet modeli sipas të cilit mund të gjykohet për të kaluar nga një fazë operacioneve në tjetrën.

Tabela2

1	VERDHË	2	PORTOKALLI	3	KUQ
---	---------------	---	-------------------	---	------------

Indikatorët e Kontekstit (IK)		Pikat Kritike të Parashi-kuara(K)
IK0	Buletin Metereologjik përmban të paktë një nga si më poshtë: <ul style="list-style-type: none"> Intensiteti i Precipitimit deri në MODERUAR; Sasia e Precipitimit deri në të Dobëta. 	Kritikalitet zero
IK1	Buletin Metereologjik përmban të paktën një nga si më poshtë: <ul style="list-style-type: none"> Intensiteti i Precipitimit deri në i Fortë; Sasia e Precipitimit deri në Mesatare. 	Kritikalitet i ulët
IK2	Buletin Metereologjik përmban të paktë një nga si më poshtë: <ul style="list-style-type: none"> Intensiteti i Precipitimit ndërmjet i Fortë dhe Shumë i Fortë; Sasia e Precipitimit ndërmjet Intesive. 	Kritikaliteti mesëm
IK3	Buletin Metereologjik përmban të paktën një nga si më poshtë: <ul style="list-style-type: none"> Intensiteti i Precipitimit Shumë eFortë; Sasia e Precipitimit Shumë Intesive. 	Kritikalitet i lartë

Faza e Përgjigjes kalon në këto etapa:

- **VËMENDJE:** përfshin tërësinë e masave për njoftimin paraprak, pas marrjes së informacionit se **mund të lindë**, një situatë emergjence dhe shërben si sinjal për rritjen e gatishmërisë.
- **PARAALARM:** përfshin tërësinë e masave për njoftimin paraprak, pasues, pasi informacionit që një **situatë emergjence është e afërt** ose në zhvillim.
- **ALARM:** fillon kur një situatë **emergjence ndodh realisht**.
- **DALJA nga Situata:** është mbyllja e fazës së përgjigjes pavarësisht se sa etapa të mëparshme kanë ndodhur realisht.

Tabela3

Indikatori i Statusit (IS)	Informacioi nga Rrjeti i Monitorimit ose Ekipet e Vlerësimit të Shpërndara në Terren	Kritikalitet (K)		
IS1	IS11 Intensiteti i reshjeve të shiut deri në i moderuar, pa stuhi, jo-stacionare.	Kritikalitet i Ulët		
	Në Rrugë: Pellgje të izoluar.			
	Shtretërit e lumenjve: shkarkim i ulët.			
	IS12 Në një lumë të mbuluar: 1/3 e hapjes së seksionit të mbuluar. Rrëshqitjet e dherave: prezencë modeste e ujërave të larguara.			
IS2	IS21 Rreshjet me intesitet të lartë:	Kritikalitet i Mesëm		
	IS22 Nivelet Hidrometrike: në ngritje, duke arritur pragun e alertit.			
	IS23 Në Rrugë:ujëra të larguara që arrijnë deri tek gomat, kyçet e Këmbëve të kalimtarëve, uji shumë i turbullt. Kanalet e Kullimit të shtrëngatave janë bllokuar. Shtretërit e lumenjve: rritet niveli i shkarkimeve. Lumenjtë mbuluar: 1/2 e hapjes së seksionit të mbuluar me ujë. Rrëshqitjet: Ujërat të rrëmbyeshme me prezencë materialesh Të ngurta.			
			IS31 Rreshjet me intesitet shumë të lartë, persistente dhe auto-regjeneruese.	
			IS3	IS32 Nivelet Hidrometrike: rritje e shpejtë e nivelit të ujit që arrin Deri tek brigjet e lumenjve.
				IS33 Në Rrugë: uji në lartësinë e shasisë, vështirësi në lëvizje ne Pluskimit të materialeve të rënda. Në lumenj: shkarkim deri në buzë të brigjeve. Lumenjt të mbuluar: 2/3 e seksionit të hapjese zënë me ujë. Rrëshqitje e dherave: lëvizje te tokës, rrugë të bllokuara.
Kritikalitet i Lartë				

a) **Ngjarjet me parashikim**, janë ngjarje, me paralajmërim (*shenja*) që janë të lidhura mesituatë meteorologjike (*reshje dhe përmblytje, aluvione, shembje*). Te të tilla ngjarje me parashikim (*me njoftim*), futen (*trajtohen*) dhe ngjarjet të cilat mund të parashikohen dhe për pasojë japin kohë për marrje vendimesh. Të tilla ngjarje janë dhe; zjarret në pyje: kur ata krijohennë periudhën dhjetor – prill, shembjet; kur ka pasur një indikacion sinjalizimi (*çarje, zgavër etj*). Rrallë herë mund të trajtohen me të tre fazat, ngjarjet sizmike, rreziqet industriale etj.

b) **Ngjarjet pa parashikim**, janë ngjarje, të cilat kanë efekt negativ, të dimensioneve të ndryshme, pa sinjale paralajmëruese (*tërmete, rrëshqitje masive*), ku strukturat kalojnë direkt në

gjendje **alarmi** dhe kërkohet ndërhyrje e shpejt operative.

Të tillë janë;

- Rrebeshe intensive (*të paparashikuara dhe në buletine*) në zona relativisht të vogla;
- Ngjarjet sizmike;
- Shkarje (*pa sinjalizime*) masash dherash dhe materialesh të tjera;
- Emergjenca të lidhura me jetën e njerëzve;
- Aksident rrugor;
- Emergjencë sanitare;
- Zjarre në zonat urbane;
- Fenomene të ndotjes së ambientit në përgjithësi ose nga aksidente rrugore (derdhje karburantesh);
- Rrëzim objektësh;

c) **Ngjarje të veçanta**, janë ngjarje, për të cilat nuk ka praktika standarde (*aksidente të rënda me dëmtime me jetë njerëzish ose dëmtime mjedisore*).

Për të bërë të mundur detajimet në të gjitha fazat operationale do të trajtojmë; **Ngjarje me parashikim**, të cilat janë ngjarje që lidhen me parashikime të më parshme (*reshje dhe përmytje, aluvione, shembje*).

10.6.1 Faza VËMENDJE

Institucioni i Prefektit

Me njohjen e situatës të dhënë direkt nga IGJEUM, QKOMC ose informacione të verifikuara nga terreni, nga ky institucion kërkohet:

- Vlerësimi i vazhdueshëm i buletineve dhe informacioneve të parashikimit.
- Verifikimi në skenarëve të rrezikut (*nisur nga eksperiencia dhe raportime në terren*) në lidhje me ngjarjen e mundshme.
- Vlerësimi i informacioneve nga terreni (*zona në rrezik*).
- Aktivizimin e *pjesshëm* të Qendrës Operationale Rajonale, përshkëmbimin e informacionit.
- Informon Komisionin e Mbrojtjes Civile (*ose një pjesë të tij*) për situatën në pritje.
- Njofton anëtarët e Shtabit të E.C. (*ose një pjesë të tij*) kushtet e rrezikut potencial që mund të çojnë në përfshirjen e tyre.

Fazat operationale gjithmonë mbështeten mbi këto kapacitete e përgjegjëse institucionale:

a) Strukturave monitoruese e njoftuese

- Sektorit të emergjencave civile në administratën e Prefektit.
- Sektorëve të emergjencave civile në 5 bashkitë e Qarkut Berat.
- Sektorit të Ekstensionit Bujqësor Berat.
- Inspektoriatit Shtetëror të Mjedisit dhe Pyjeve.
- Drejtorisë së Shëndetit Publik.

b) Strukturave vepruese aktive respektive

- Repartit Ushtarak DM Rajonale Poshnje .
- Drejtorisë Vendore e Policisë së Qarkut Berat.
- Stacioneve të MZSH-ve në 5 bashkitë e Qarkut Berat.
- Shërbimeve të urgjencës mjekësore Berat, Kucove dhe Skrapar .
- Njësive Vendore të Kujdesit Shëndetësor Berat, Kucove, Skrapar.
- Drejtorisë Rajonale të OSSHE-së Berat
- Skuadrave të likuidimit të avarive të rrjetit elektrik.

c) Strukturave vepruese mbështetëse.

- Zyrate Arsimimit në Berat, Kucove, Dimal, Skrapar dhe Polican.
- Shërbimeve Pyjore të 5 bashkive të Qarkut Berat.
- Autoritetit të Rajonit Jugor Zyra Berat.

- Grupeve të avarive të Telekomit Berat.
- Degëve të Kryqit të Kuq Shqiptar në Berat, Kuçovë, Skrapar.

Në fazën **vëmendje**: Njëpërmjet, KMC dhe Shtabit të E.C. merr vendime për situatën; Jep detyrat specifike: **Strukturave monitoruese e njoftuese**, sipas kompetencave dhe detyrimeve.

10.6.2 Faza PARAALARM

Në këtë fazë, aktiviteti i kontrollit të zonave të territorit të konsideruar në rrezik (*aktivizimi ipikave të monitorimit*) është veçanërisht i rëndësishëm, me qëllim të marrjes së elementeve të njohurive që lejojnë një aktivizim në kohë të organizmave të mbrojtjes civile.

Kjo fazë operacionale, e referuar në veçanti për fenomenet meteorologjike, mund të iniciohet:

- Me nismën e Drejtuesit (*Drejtorit*) të Mbrojtjes Civile;
- Në nismën e Prefektit duke vlerësuar dukuritë nga informacione të verifikuar për riskun, duke njoftuar institucionet qendrore (*AKMC, ZOS*).
- Pas marrjes së buletinit që raporton një situatë: kritike të moderuara.

Si rregull Agjencia Kombëtare e Mbrojtjes Civile/ këshilltari për mbrojtjen civile.

- Informon Prefektin / për situatën në zhvillim dhe mund të përdor Kodet (*Vëmendje, Paraalarm, Alarm*);

Institucioni i Prefektit:

- Njofton Kryetarin/kryetarët e njësisve administrative, për statusin **Paraalarm**, për zhvillimet në pritje.
- Informon (*ose mbledh*) Komisionin e Mbrojtjes Civile ose një pjesë të tij për situatën në pritje (*merr/ propozon vendime*).
- Mbledh anëtarët e Komisionit të M.C ose një pjesë për vendime në kushtet e rrezikut potencial që mund të çojnë në përfshirjen e tyre.
- Inicion (*zbaton*) masat e mbikëqyrjes dhe monitorimit në zonat e ekspozuara ndaj rrezikut që konsiderohen të nevojshme.
- Informon (*mbledh*) anëtarët e KMC, për praninë e kushteve potenciale të rrezikut që mund të çojnë në përfshirjen e tyre progresive.
- Aktivizon QOR për shkëmbimin e informacionit me njësitë e vetqeverisjes vendore dhe ato në rajon.
- Organizon monitorimin për pikat kritike të theksuara në kontekstin e skenarëve të ngjarjeve.
- Sektori i Përballimit të Emergjencave Civile dhe Krizave është me aktivitet të plotë dhe jashtë orarit ditor.
- Informon (*aktivizon pjesërisht*) shërbimet esenciale në zonën në rrezik, për statusit, paraalarmit.
- Bën rikonjicion në zonat e rrezikuara dhe aktivizon grupe për të siguruar mbikëqyrjen e zyrave dhe shërbimeve jetike, duke punuar jashtë orarit të punës.
- Informon zyrtar kompetente për nevojën për të njoftuar, mbi ngjarjen në pritje përfshi menaxherët e aktiviteteve sportive, shfaqjeve, tregjeve, etj për ndodhjen e mundshme të situatave kritike në orët e më poshtme.
- I raporton QKOMC dhe ZOS për situatën dhe masat e marra.

Në fazën PARA ALARM: Njëpërmjet, KMC dhe Shtabit të E.C merr vendime për situatën. Jep detyrat specifike:

- a) Strukturave monitoruese e njoftuese,
- b) Strukturave vepruese aktive respektive.

10.6.3 Faza ALARM

Kjo fazë përkufizohet (*shoqërohet me masa*) si e tillë, pasi evoluimi i situatës ka tendencë

PLANI I EMERGJENCAVE CIVILE PËR QARKUN BERAT

negative me dukuri të dukshme kërcënuese për njerëzve, pasurinë e tyre dhe dëmtimin e mjedisit. **Në këtë fazë mund të kalohet direkt, në rastet e tërmeteve, zjarreve, shembjeve masive, avari në industri, akte terroriste.** Detyrimin ligjorë për këtë e ka Institucioni i Prefektit ose Agjencia Kombëtare e Mbrojtjes Civile. Nuk përjashtohen reagimet dhe veprimet që përfshihen në këtë fazë dhe nga njësitë vendore ose struktura lokale. Këto të fundit sapo bëjnë veprimet për Alarm, njoftojë institucionet qendrore.

Jep detyrat konkrete dhe ndjek zbatimin e:

- a) **Strukturave monitoruese e njoftuese,**
- b) **Strukturave vepruese aktive respektive,**
- c) **Strukturave vepruese mbështetëse.**

Futja në veprim mund të bëhet e kufizuar.

- Përcakton kufijtë e zonave të përfshira në ngjarje, konstaton shkallën e dëmit dhe nevojat më të menjëhershme.
- Aktivizon sallën e operacioneve.
- Përhapja e alarmit të banorët në zonat e rrezikuara nga përmytjet dhe ndërprerjet dhe informimi i tyre përsjelljen që duhet marrë masa.
- Siguron monitorim të vazhdueshëm të zonave në rrezik.
- Vë në dijeni drejtuesit e strukturave strategjike, sociale dhe produktive të pranishme në zonat në rrezik dhe anëtarët e njësisë së krizës.

Fazat operacionale për trajtimin:

Faza 1- Alarm për rritjen e Gatishmërisë. Faza

2 -Vendosja e Gjendjes së Gatishmërisë.

Etapa3 -Aktivizimi.

Etapa 4-Dalja nga situata.

Trajtimet sipas Planit Kombëtar për Emergjencave Civile (viti 2004).

Etapa 1. VËMENDJE

1. Informon strukturat lokale për kalimin në gjendjen: **“Vëmendje”**.
2. Komunikon me drejtuesin (*drejtuesit*) e qeverisjes vendore për situatën e krijuar.
3. Informon të gjitha institucionet dhe strukturat e duhura.
4. Informon Komisionin e Mbrojtjes Civile.
5. Raporton QKOMC në se ka staf të mjaftueshëm dhe të pajisur për punë 24orë, gjatë etapës së **“vëmendje”**.
6. Nëpërmjet sektorit të emergjencave civile të institucionit bënë azhurnimin e kontakteve, kërkohen telefona shtesë dhe plotësohen e formularët e nevojshëm.
7. Kontakton nëse mjetet janë në gatishmëri (*karburanti, etj.*).

Etapa 2. PARAALARM

1. Mbledh Komisionin e Mbrojtjes Civile.
2. Komunikon me drejtuesit vendor për situatën dhe koordinime të mëtejshme.
3. Informon të gjithë institucionet dhe strukturat e duhura, veçanërisht ato që përfshihen në përgjigjen e parë (*njoftimi paraprak, informimi i publikut, evakuimi, kërkim shpëtimi, shërbimi zjarrfikës, strehimin e përkohshëm*).
4. Kërkon informacion nga njësitë vendore.
5. Cakton: Drejtuesin e Operacionit (DOQ).
6. Komunikon me strukturat monitoruese dhe kërkon informacion për situatën.
7. Raporton QKOMC dhe ZOS, për situatën dhe masat e marra.
8. Harton raportin (*komunikatën*) e parë për situatën.

PLANI I EMERGJENCAVE CIVILE PËR QARKUN BERAT

9. Kontrollon nëse janë marrë dhe plotësuar gjitha masat dhe urdhrat e dhënë.
10. Krijon grupe të përbashkëta verifikimi për masat e marra, veçanërisht për zonat më të rrezikuara.
11. Përgatit raportin paraprak mbi pritshmërinë e dëmeve dhe kërkon masa shtesë nëse është e nevojshme.
12. Përgatit informacione për publikun.

Etapa e 3: ALARM

1. Fillon në rastet kur një ngjarje e papritur, ka shkaktuar dëmtime në njerëz dhe materiale, ose kur një ngjarje e ngadaltë është në zhvillim e sipër dhe mund të sjellë të njëjtat pasoja të cilat tej kalojnë mundësitë për t'u përballuar nga strukturat e Sh.E.C. në nivel lokal.

Në rast se emergjenca është e përmasave të mëdha kërkohet të shpallet gjendja e emergjencave civile. Gjendja e Emergjencës, aprovohet me Vendim të Këshillit të Ministrave.

Etapa e 4: DALJA NGA SITUATA - është mbyllja e fazës së përgjigjes pavarësisht se sa etapa të mëparshme kanë ndodhur realisht.

10.6.4 Konsiderata për të tre fazat (Përgjigja).

10.6.5 Raportimi i situatave të emergjencës civile

Është detyrë e çdo strukture shtetërore, jo shtetërore dhe qytetari në qark dhe më gjerë, që në mënyrë të menjëhershme, të informojë tek njësitë vendore: bashki dhe qark, në administratën e prefektit në lidhje me situata reale apo të mundshme për emergjenca civile. Pas marrjes së njoftimit, autoritetet zyrtare duhet të kenë si përparësi përcjelljen e informacionit në QKOMC.

10.6.6 Rolet dhe përgjegjësitë gjatë fazës së Përgjigjes.

Menjëherë pas informimit rreth ndonjë situatë emergjente ose ngjarje të mundshme të cilat mund të shkaktojnë një emergjencë në nivel qarku, bashkie ose Prefekti, punonjësit e emergjencave civile dhe kryetari i bashkisë përkatëse, ndjekin këtë radhe pune:

Organet e Qeverisjes Vendore.

Gjatëfazës së përgjigjes, rolet dhe përgjegjësitë për çdo aktivitet janë si me poshtë:

Aktivizimi dhe bashkërendimi i forcave operacionale të nivelit vendor:

Aktivizimi i FO në nivelin vendor, bëhet nga drejtuesit e organeve të pushtetit vendor, ndërsa bashkërendimi i strukturave të Shërbimit të Emergjencës civile si: MZSH, FA dhe DVPQ, në nivel qarku është nën përgjegjësinë e Prefektit të Qarkut, i cili këshillohet nga KQMC-së.

Aktivizimi dhe bashkërendimi i strukturave aktive vepruese dhe mbështetëse në qark:

Në raste se nuk janë mobilizuar ende, Drejtuesi i Operacionit u kërkon institucioneve përk atëseaktivizimin e strukturave vepruese aktive dhe menaxhon situatën nëpërmjet drejtimit të strukturave operacionale të shërbimit të emergjencave civile të aktivizuara. Drejtuesi i operacionit mbështetet dhe vepron sipas udhëzimeve të KQMC-së.

Operacionet e kërkim-shpëtimit (SAR).

Grupet e qarkut të kërkim shpëtimit sigurohen nga DMRajonale (ushtria), nga Drejtoria e Policisë, MZSH, Grupe vullnetare etj. Operacionet e kërkim shpëtimit mbështeten nga grupet kombëtare të kërkim-shpëtimit.

Vlerësimi i nevojave:

Bashkërendimi për Vlerësimin e nevojave për ngjarje apo emergjenca të shkallës së ulët, është përgjegjësi e Prefektit të Qarkut si dhe e kryetarit të bashkisë të prekur nga fatkeqësia.

Për emergjenca të shkallës së lartë, bashkërendimi është përgjegjësi e KNEC nëpërmjet grupeve të përbashkëta të Vlerësimit. Prefekti angazhon specialistet në qark për bashkëpunim këto grupe si: punonjësit e emergjencave civile, punonjësit e bashkive dhe personelin e degës të

KLKSH.

Vlerësimi i dëmeve (në aspektin e dëmtimeve të infrastrukturës dhe objekteve të ndërtimit).

Vlerësimi i dëmeve në infrastrukturë dhe objektete banimit për emergjenca të shkallës së ulët bëhet nga administrata e Prefektit e mbështetur nga AKMC dhe për emergjenca të shkallës së lartë nga grupet e përbashkëta të vlerësimit.

Qendra rajonale operacionale e emergjencave civile (QROEC).

QROEC është qendra kryesore për menaxhimin e informacionit. Ajo mbledh, përpunon, analizon dhe shpërndan informacion për përballimin e emergjencës. Mbështetje dhe informacion për QROEC-në, sigurohet nga të gjitha institucionet e qarkut dhe publiku i gjerë.

Sigurimi i informacionit për qendrën rajonale operacionale të emergjencave civile dhe për QROEC-në.

Është përgjegjësi e të gjitha institucioneve, strukturave, autoriteteve lokale përkatëse dhe subjekteve të sektorit private dhe kur është e nevojshme edhe e publikut të gjerë të siguroj informacion të vazhdueshëm nga terreni për QROEC. Kjo i mundëson sektorit të emergjencave dhe AKMC për të bërë propozime të drejta sipas përkatësisë Prefektit të Qarkut dhe MM.

Ekipi i menaxhimit të emergjencës.

Me shpalljen e gjendjes së emergjencës civile, pranë QROEC, mbliidhet Ekipi i Menaxhimit të Emergjencave civile (EMEC) i cili sipas situatës dhe llojit të emergjencave, përket nga përfaqësues të institucioneve në qark. Pranë këtij ekipi mund të punojnë, ndihmojnë dhe përfaqësues të degës së KKSJ, të QJF- ve etj. Ky ekip përgatit tërë procesin e marrjes së vendimeve nga DOQ dhe KQEC.

Njoftimi i hershëm (i pari) informimi dhe këshillimi i publikut.

Përgjegjësia kryesore për informimin e popullsisë, në vartësi të shpejtësisë dhe shkallës së emergjencës, është e drejtuesve të organeve të pushtetit vendor të bashkive, Prefektit, SEC, si dhe të FO në terren. Njoftimi, informimi dhe këshillimi i publikut në qark bëhet kryesisht nga media private në të gjitha nivelet (elektronike dhe e shkruar), sistemi shkollor, vullnetarët e KKSJ, organizatat e Shoqërisë Civile si dhe mjete e burime të tjera.

Lehtësirat/pajisjet e transportit të emergjencës duke përfshirë transportin gjatë emergjencës së njerëzve, evakuimit, grupeve të Kërkim-Shpëtimit, artikujve të ndihmës, depozitave të ujit, naftës etj.

Në nivel qarku e bashkie, zyrat e emergjencave civile mbajnë inventarin e kapaciteteve të disponuar nga subjektet shtetërore dhe ato private. Kërkesat për transport në situatatë emergjencave civil e i drejtohen DQO. Një përmbledhje e kapaciteteve të qarkut është bashkangjitur këtij Plani.

Hyrja për në zonat e prekura nga emergjenca.

Bashkërendimi i aktiviteteve për hyrjen në zonat e prekura në qark nga emergjenca, sigurohet nga DOQ, DOB/DOK, të mbështetura dhe në bashkëpunim me AKMC, DQO. Hapja dhe pastrimi i rrugëve nacionale është përgjegjësi e Autoritetit të Rajonit Jugor (Rrugëve Nacionale) ku Berati futet në pjesën e Gjirokastrës. Pastrimin e rrugëve rurale bëhet nga Drejtoritë e Rrugëve Rurale ndërsa bashkitë, përgjigjen për rrugët që kanë në inventarin e tyre. Për pastrimin e rrugëve rurale dhe të rrugëve që janë në inventar të OQV sipas nevojës mund të kërkohet dhe mbështetja e Autoritetit të Rajonit Jugor të rrugëve.

Shërbimi shëndetësor parësor.

Drejtoritë e Shëndetit publik në qark përkatësisht në Berat, Kucove, Skrapar janë përgjegjëse për sigurimin e shërbimit të urgjencës dhe Shërbimit Shëndetësor Parësor nëpërmjet qendrave shëndetësore, të cilat janë funksionale. Kërkesat dhe nevojat koordinohen nga DOQ.

Shërbimi shëndetësor dytësor dhe tretësor.

Shërbimi Shëndetësor dytësor dhe tretësor në qark është në përgjegjësitë Drejtorive të Shëndetit

PLANI I EMERGJENCEVE CIVILE PËR QARKUN BERAT

Publik dhe të Drejtorive të Spitaleve. Ky shërbim në Qarkun Berat realizohet me 3 spitale, Spitali Rajonal Berat , 2 Spitale përkatësisht në ish-rrethet Skrapar dhe Kucove.

Një listë me kapacitete te mundshme është në seksionin **Shëndetësia**.

Menaxhimi i të dëmtuarve/viktimave në masë.

Menaxhimi i viktimave dhe të dëmtuarve në masë në momentet e para drejtohet nga struktura te para reaguese që janë forcat operacionale të shërbimit të emergjenceve civile që janë me të afërta me vendin e ngjarjes. Ndiheja e pare bëhet nga strukturat e shërbimit shëndetësor që ndodhën më afër zonës të prekur nga emergjencat, të mbështetura nga Reparti ushtarak, Drejtoria Vendore e Policisë, MZSh, Dega e OSHEE dhe vullnetar të kualifikuar nga sektori private. Evakuimi i të dëmtuarve për në shërbimin dytësor dhe tretësor është përgjegjësi e Drejtorive të Shëndetit Publik të rretheve dhe bashkive të prekura nga emergjenca. Kapacitetet përforcohen nga Drejtoria Vendore e Policisë së Qarkut, evakuimit, urgjencës dhe KSSH. Për identifikimin dhe menaxhimin e viktimave në masë, përgjigjet Këshilli i Qarkut Berat, bashkitëe prekura nga emergjenca, Drejtoria Vendore e Policisë së Qarkut Berat dhe Drejtoria Rajonale eshfrytëzimit të automjeteve.

Sigurimi i shërbimit të shëndetit publik:

Drejtoritë e Shëndetit Publik dhe Drejtoritë e Shërbimit Parësor, kanë përgjegjësinë për monitorimin e cilësisë të ujit të pijshëm dhe higjienës si dhe për zbatimin e programit të MSH për vaksinimin e popullatës. Këto institucione mbështeten dhe bashkëpunojnë dhe me struktura të tjera shtetërore që veprojnë në qark.

Sigurimi dhe rivendosja në funksionim e shërbimeve jetike komunale:

Sigurimi i burimeve alternative me ujë duke përfshirë fuqizimin me autobote, ambalazhimin dhe riparimin e sistemit të furnizimit me ujë të pijshëm është përgjegjësi e Drejtorive të ujësjellësve në rrethe. Këto institucione mbështeten nga organet e qeverisjes vendore dhe reparti ushtarak të dislokuar në qark.

Sigurimi i burimeve alternative të energjisë dhe riparimet e sistemit të furnizimit me energji elektrike janë përgjegjësi e ndërmarrjeve elektrike (OSHEE-ja Berat) e cila realizohet nëpërmjet aktivizimit të grupeve të përgjigjes se menjëhershme (*Grupi i eliminimit të avarive*), bashkëpunimit me bashkitë dhe të kontraktuarit që kryejnë këto shërbime.

Sektori privat: Shoqëritë e Tregtimit të Karburanteve dhe Gazit, kanë përgjegjësi të ngjashme për stacionet në pronësi të tyre, për masat e sigurisë dhe të furnizimit me gaz.

Sektori i Ekstensionit Bujqësor Berat dhe AK Ushqimit në bashkëpunim me Inspektoriatin Shtetëror i Mjedisit dhe Pyjeve Berat, ka përgjegjësi për sigurimin dhe shpërndarjen e lëndës drusore për ngrohje, mbështetur për transport nga Drejtoria Rajonale e Shfrytëzimit të Automjeteve.

Evakuimi i popullsisë civile:

Në nivel qarku, përgjegjësia për evakuimin është e Prefektit, në nivelin vendor e kryetarit të Bashkisë. Gjatë situatave të emergjencës, forcat operacionale në terren (Rep. Usht. Drejtoria Vendore e Policisë, Stacionet e MZSH- ve etj.) mund të vendosin evakuimin e menjëhershëm për territore të kufizuara, në vartësi të situatës, rol të rëndësishëm luajnë forcat operacionale, strukturat vepruese aktive të rep. Usht (DMR Berat) të Drejtorisë Vendore të Policisë, kontaktet me sektorin privat dhe Degët e Kryqit të Kuq Shqiptar.

Në fazën e evakuimit një rëndësi të veçantë merr informimi publik për rrezikun dhe masat që duhen marrë për të lëvizur në zona të sigurta.

Sigurimi i digave, pritave, kanaleve, lumenjve, liqeneve etj:

Përgjegjësia për kontrollin, mirëmbajtjen, sigurinë dhe riparimin e digave e dambave, pritave, kanaleve, lumenjve dhe liqeneve është si më poshtë:

Drejtorisë së Ujërave dhe Kullimit Fier-Sektori Berat pritrat bujqësore, stacionet e pompimit, sistemet e kanalizimeve primare dhe rezervuarët.

Mbështetja sigurohet nga:

PLANI I EMERGJENCAVE CIVILE PËR QARKUN BERAT

- Agjencia Rajonale e Mjedisit, Sistemi i lajmërimit dhe nga bashkitë për sistemet e kanalizimeve dytësore dhe tretësor.
- Mbështetje me mjete dhe pajisje të rënda, nëse është e nevojshme, sigurohet nga Reparti ushtarak, Drejtoria Vendore e Policisë së Qarkut, sektori privat.
- Shoqata e fermerëve, Përdorues të Ujit.
- Kontraktorët shfrytëzues të burimeve ujore dhe rezervuarëve.

Identifikimi dhe sigurimi i strehimeve të përkohshme.

Caktimi i objekteve dhe rajoneve për sigurimin e vendstrehimeve të përkohshme të sigurta, drejtohet nga autoritete të bashkive, Këshilli i Qarkut dhe Prefekti, të mbështetur nga AKMC/DQO. Ndhimë jepet nga strukturat që kanë kapacitete në ndërtesa apo terrene për vend strehime të përkohshme ku përfshihen, shkollat, rezervat e shtetit, Institucionet Sportive, Sektori i Policisë së Burgjeve (*evakuimi dhe strehimi i personave të paraburgosur dhe të burgosur*) dhe Dega e KKSH.

Menaxhimi i artikujve të ndihmës emergjente nga burime të brendshme

Bashkërendimi për sigurimin, furnizimin, magazinimin dhe shpërndarjen e artikujve të ndihmës në qark bëhet nga DOQ/KQEC.

- Sigurimi dhe furnizimi me artikuj të ndihmës bëhet nga: Rep. Ushtarake, Rezervat e Shtetit, KQSH në përmjet organeve qendrore.
- Shpërndarja e ndihmës në qark bashkërendohet nga Prefekti (DOQ), dhe në nivel bashkie, nga Autoritetet lokale/DQB, në bashkëpunim të ngushtë me strukturat e DSHP (për ndihmën me ilaçe), strukturat e Drejtorisë Rajonale të Punësimit, të Përkrahjes Sociale, vullnetarët e Degës së KKSH dhe kontraktor.

Menaxhimi i artikujve të ndihmës emergjente nga burime ndërkombëtare

Kërkesa për ndihmë MM dhe KNEC, bëhet nga KQEC/DOQ.

Transportimi dhe shpërndarja e artikujve të ndihmës në nivel qarku bashkie dhe bashkërendohet nga Prefekti i qarkut dhe organet e pushtetit vendor, në bashkëpunim të ngushtë me Strukturat e Shëndetësisë (për ndihmë në ilaçe), të punësimit dhe çështjeve sociale, vullnetarë të Kryqit të Kuq Shqiptar Dega Berat në nivel qarku dhe kontraktohet.

Shërbimet e ndihmës sociale

Drejtorja Rajonale e Shërbimit Social Shtetëror merr rolin bashkërendues në lidhje me çështjet e ndihmës sociale. Për Vlerësimin e nevojave, identifikimin e të prekurve dhe hartimin e asistencës sociale të nevojshme, ajo punon ngushtë me Prefektin dhe organet e pushtetit vendor në punën e saj ajo asistohet nga Sektori i Emergjencave Civile, Dega e KKSH dhe OJF.

Ruajtja e sigurisë dhe rendit publik

Për situata të jashtëzakonshme problemet e sigurisë në Qark bashkërendohen nga Prefekti i Qarkut mbështetur nga autoritetet e pushtetit lokal.

Në fatkeqësi të mëdha: Prefekti përgjigjet për organizimin e mbrojtjes së popullsisë dhe të pronës nga fatkeqësitë natyrore, ekologjike dhe nga dëmtime të luftës.

Kërkesa për ndihmë kombëtare

Kërkesa për aktivizimin e kapaciteteve kombëtare, drejtohen nga Prefekti i Qarkut.

Për ndihmën Kombëtare dhe të qarqeve fqinjë, rolin koordinuesit e ka Prefekti i Qarkut/Drejtuesi i Operacionit të Qarkut.

Mbështetja financiare e emergjencës

Fonde Rezervë për Emergjencë mundet të aktivizohen duke përdorur këto burime:

- Fondi në emergjencave civile në buxhetin e 5 bashkive dhe të Këshillit të Qarkut.
- Fonde të Emergjencave të akorduara institucioneve shtetërore në qark për emergjencat nga Ministritë përkatëse.
- Fonde rezervë të Këshillit të Ministrave.

Rolin drejtues për mbështetjen financiare në qark për emergjencat merret nga Prefekti Qarkut, në

mbështetje dhe në bashkëpunim me autoritetet e pushtetit vendore dhe të institucioneve shtetërore përkatëse, në vartësi të natyrës së emergjencës civile.

10.6.7 Shpërndarja transmetimi i informacionit publik

Informimi i publikut është element thelbësor i njoftimit të hershëm, parapërgatitjes dhe këshillimit të komunitetit. Informimi i publikut mund të luaj një rol të rëndësishëm në shpëtimin e jetës së njerëzve dhe pasurisë së tyre në raste emergjencash civile. Qetësia, korrektesa dhe shpejtësia e dhënies së informacionit është mjaftë e rëndësishme në raste të emergjencave civile, e cila sigurohet në nivel vendor nëpërmjet njoftimeve periodike të QREC (Sektorit të informacionit) dhe nga drejtuesit e operacioneve në nivel qarku, bashkie.

10.6.8 Doganat, emigracioni dhe karantina

Në rast të pritjes së ndihmave ndërkombëtare institucionet shtetërore që veprojnë në pikat kufitare marrin detyra nga Prefekti / DOQ për zbatimin, lehtësimin e procedurave të hyrjes së personelit të ndihmës sipas dispozitave ligjore për ndihmat humanitare. Përparësi duhet të kenë grupet e kërkim-shpëtimit, dhe për qentë e kërkimit.

DOQ/ekipi i menaxhimit të emergjencave është përgjegjës për pritjen dhe trajnimin në dogana dhe kalimin kufitar të ndihmës ndërkombëtare që futet në pikat kufitare të qarkut.

Në rast emergjence në vendet fqinje autoritetet në qark duhet të jenë të përgatitura për të pritur/përcjellë njerëzit dhe gjënë e gjallë të tyre sipas planifikimit të KNE13.

10.6.9 Çështjet financiare

Situatat e emergjencave civile kërkojnë planifikim paraprak për kostot e mundshme edhe në nivel qarku, bashkie. Problemet financiare në fazën e përgjigjes janë:

Probleme të menjëhershme financiare:

- Për veprime të menjëhershme të strukturave që kanë përgjegjësi për emergjencat civile është e nevojshme të kenë monedha kesh, për përgjigjen e parë. Duhet të merren të gjitha masat që pajisjet, mjetet e transportit, nafta dhe kostot e komunikimit që parashikohen të nevojshme, të jenë të disponueshme në çdo kohë për të siguruar ndërhyrje sa më të shpejtë në rajonin e prekur.

Probleme financiare dytësore:

- Zgjatja e situatës së emergjencës civile në qark, kërkon planifikimin afat gjatë të shpenzimeve buxhetore të konsiderueshme të cilat duhet të planifikohen në përmjet projekteve, preventivave, planeve dhe për vlerësimin e tyre duhet bashkëpunimi me organet qendrore.

Probleme financiare tretësore:

- Në fazën e përgjigjes, gjatë përpjekjeve për stabilizimin e situatës do të dalin kërkesa për shtesë të kostove, për riparimin e ndërtesave dhe infrastrukturës së dëmtuar, rikonstruksionin e shërbimeve bazë, si: të ujit të pijshëm, të energjisë elektrike dhe sigurimin e strehimeve të sigurta për një periudhë afatgjatë, për ata të cilët nuk janë në gjendje të kthehen në shtëpitë e tyre. Gjatë kësaj faze, masat në vijim duhet të jenë të planifikuara nga të gjitha strukturat përkatëse të përfshira në zgjidhjen e heshtjeve të emergjencave civile:

- Mbajtja e një rezervë të mjaftueshme në kesh nga organet e Qeverisjes vendore për t'u përdorur në përgjigje të menjëhershme ndaj situatës emergjente.

- Për të gjitha strukturat në nivel vendor, përgjegjëse për emergjencat civile duhet të ekzistojnë plane dhe marrëveshje në mënyrë që të mbulojnë menjëherë kostot përmatjen e mjeteve të transportit, të shofereve dhe karburantit, për vlerësimin e përgjigjes të menjëhershme ndaj situatës emergjente.

- Duhet të ekzistojnë lehtësira, në mënyrë që personeli i emergjencave civile të jetë në gjendje të kërkojë rimbursimin e shpenzimeve për të mbuluar shpenzimet e bëra në fazën parë të përgjigjes së menjëhershme.

- Kontratat e lidhura paraprakisht ose marrëveshje duhet të jenë bërë paraprakisht dhe të vihej në veprim në kohën e emergjencave civile.

- Është e nevojshme parashikimi i kostove të mundshme për përgjigje ndaj

PLANI I EMERGJENCAVE CIVILE PËR QARKUN BERAT

emergjencave civile duke u bazuar në përvojën e kaluar, në stërvitjet stimuluese dhe të përfshihen në planifikimet e buxhetit të strukturave vendore të interesuara.

Duke u mbështetur në këto vlerësime, organet e vetqeverisjes vendore dhe institucionet përkatëse duhet të përcaktojnë një përqindje e buxhetit vjetor për përgjigje ndaj emergjencave civile.

10.6.10 Raportimet dhe vlerësimet

Raportimet për situatën merren nga institucionet dhe strukturat e ndryshme në qark sipas formularëve standarde:

- 10.6.10.1 Formulari i njoftimit të parë.
- 10.6.10.2 Raportimi i të dhënave të para për fatkeqësinë.
- 10.6.10.3 Kërkesë për organet qendrore në raste emergjence.

Formulari i raportit të të dhënave të para për fatkeqësinë duhet të përgatiten nga grupet e përbashkëta të vlerësimit të ngritura në nivel qarku bashkie.

Në situata të tejskajshme, mund të bëhen ndërhyrje të menjëhershme paraprake (si evakuim në masë i popullsisë, operacione kërkim- shpëtimi, dhënie e ndihmës mjekësore dhe aktivitete të tjera parësore, përpara ose gjatë bërjes së vlerësimit.

11 INFORMACIONI DHE KOMUNIKIMI

Për përballimin e një situatë emergjente është e domosdoshme komunikimi me publikun për fatkeqësinë në pritje ose në zhvillim.

Për një komunikim efikas me publikun në radhë të parë duhet të dimë se kush është publiku i interesuar, për bashkëpunimin në fjalë.

Mesazhi i përcjellë publikut duhet ta bëjë atë bashkëpunues në përballimin e situatës si dhe të lehtësojë barrën psikologjike të grupeve në nevojë dhe fatkeqësi.

Mesazhi të përcaktojë saktë se kujt i drejtohet (prindërve, fëmijëve, adoleshentëve, mësuesve etj).

Mesazhet duhet të jenë të destinuar se kujtu drejtohen: familjeve në zonë rurale, urbane, biznesit, drejtuesve të njësive, strukturave fetare etj.

Mesazhi (komunikimi) ka elementët kyç, që përveç të informuarit për rrezikun, të bëjë që publiku të bëjë veprime konkrete dhe inteligjente për të ulur pasojat e rrezikut.

Informacioni për ndërgjegjësim duhet të jetë i thjesht pa shumë terma teknik pa termologji shkencore. Komunikimi të jetë i thjesht dhe i shkurtër.

Informacioni duhet të përfshijë:

- Rrezikun kërcënues.

Cila është mundësia (probabiliteti). Mundësia e ndikimit. Kush do të jetë më i cënueshëm. Udhëzime për të ulur rrezikun. Veprime për të rritur sigurinë. Operacione e veprime për mbijetesën në rast se je në fatkeqësi.

11.1 Parimet e komunikimit

Komunikimi nëse arrihet me mjete të shkruara, duhet të kihet parasysh grupi (audienca) që do ta përdorë. Duhet të jemi të qartë se çfarë duhet të dijen për fazat dhe pasojat etj. Duhet marrë në konsideratë moshën, arsimin, gjininë, punën, motivimet, interesat në lidhje me ngjarjen).

Në komunikimin, duhet:

Çfarë grupi paraprakisht për fatkeqësinë.

Burimet e informacionit, gazeta, televizioni, takimet që janë bërë etj.

Aktivitete për menaxhimin e fatkeqësisë etj.

11.2 Ushtrime

Për të bërë të mundur kompaktësimin e strukturave me menaxhimine emergjencave civile, është

PLANI I EMERGJENCEVE CIVILE PËR QARKUN BERAT

i domosdoshëm trajnimi i strukturave, në forma të ndryshme nëpërmjet:

11.2.1 Seancave teorike

11.2.2 Punës me grupe

11.2.3 Stërviitjeve në tryezë

11.2.4 Stërviitjeve simuluese

11.2.5 Stërviitjeve në terren me pjesëmarrjen e forcave operacionale dhe të komunitetit

Grupet përfituese të këtyre aktiviteteve përfshijnë: forcat operacionale dhe personelin e planifikimit dhe të menaxhimit të emergjencave civile, si dhe të gjithë personelin e institucioneve shtetërore dhe të organizatave të shoqërisë civile e të lidhur me çështjet e emergjencave civile.

Stërviitja në tryezë është një ushtrim i thjeshtë, i cili kërkon përgatitje dhe shpenzime minimale. Është aktivitet i mirë për trajnimin e stafeve të të gjitha niveleve, si operacionale, ashtu edhe vendimmarrës, në fusha të caktuara, si për shembull, në bashkërendim, ndarjen e përgjegjësisë, përparësitë e lehtësimit pas situatës së emergjencës dhe çështje të tjera të ngjashme. Stërviitja në tryezë zbatohet në një mjedis ku lejohen gabimet, pra jo në terren dhe vërejtjet dhe korrigjimet bëhen më lehtë. Qëllimi i saj është të nxjerrë në pah problemet ekzistuese në bashkërendim, të zhvillojë fantazinë për zgjidhjen e skenarëve të ndryshëm, shpërndarjen e detyrave dhe të përgjegjësisë specifike, identifikimin e problemeve në zbatimin e procedurave të cilat paraqiten më pas si nevojë për trajnime për rishikimin e planeve konkrete dhe përgatitjen e stërviitjeve të tjera në tryezë ose në terren.

Stërviitje në terren me pjesëmarrjen e forcave operacionale dhe të komunitetit. Stërviitjet në terren duke u bërë në formën e lojës (imitimit) bën të mundur aktivizimin në nivel të ulët ashtu dhe në nivel komandues.

Stërviitjet në shkallë të gjerë janë niveli më i lartë i stërviitjeve dhe shkalla më e lartë e një programi të përgjithshëm trajnimi. Kjo kërkon planifikimin më të mirë, burime dhe kapacitete më të shumta si dhe kohë e vullnet për t'a përgatitur dhe për t'a zhvilluar. Në këto stërviitje bëhet testimi i planeve të miratuara si dhe i elementeve bazë organizative në një situatë pothuajse pranë asaj reale dhe në një mjedis të jetë të rënduar. Mobilizimi fizik dhe lëvizja e

personelit dhe e kapaciteteve janë të nevojshme për të demonstruar aftësitë e bashkërendimit, të përgjigjes dhe të rikthimit në normalitet pas situatës së emergjencës.

12 . RRRITJA E NDËRGJEGJËSIMIT

Organizatave dhe komuniteti mund të jenë partnerë të vyer në iniciativat që kanë të bëjnë me mbrojtjen civile. Kryqi i Kuq, OJQ-të, grupime të të rinjve, veteranëve etj. Janë një bazë e mirë për t'u aktivizuar në veprimtari për mbrojtjen civile si në kontributin direkt qoftë në ndërgjegjësimin e komunitetit.

Organizatave dhe komuniteti jo gjithmonë mund të ofrojnë burime financiare, por ato mund të ofrojnë ndihma dhe kontribut në njerëz si dhe ndihma në forma të ndryshme.

Mundësitë ndërgjegjësimi mund të bazohen në disa baza si më poshtë:

- Puna me prindërit e shkollave lokale për përgatitjen në rast fatkeqësish.
- Puna me mësuesit shkollave në zonën e fatkeqësisë për të bërë të mundur futjen e mesazheve dhe pasurimin e kurrikulave me element ndërgjegjësimi.
- Puna me organizatë lokale në kontribute direkt në zonë në nevojë.
- Angazhimi i nxënësve, studentëve në kompozimin e posterave dhe fletë palosjeve me sens ndërgjegjësimin e komunitetit.
- Shfrytëzimi i festivaleve dhe koncerteve në përkujtim të ngjarjeve të cilat mund të përsëriten.
- Pyesni grupet e veteranëve ose klubeve të japin ndihmesën e tyre në hapjen e pavioneve për ndërgjegjësimin e publikut. Pavionet mund të hapen në panairë, festivale etj edhe pse destinacioni i tyre mund të jetë me temë të tjera.

Mënyra më e mirë për të ndërgjegjësuar dhe ulur rrezikun, është nëpërmjet shembujve dhe praktikave vendore dhe botërore. Solidariteti dhe fryma që janë ndeshur vendet kur janë ndodhur

në nevojë, si ngjarja e 11 Shtatorit, cunami në Filipine, tërmeti në Itali, Tërmeti në Turqi etj.

13 PËRKUFIZIME (FJALORI I TERMAVE TË PËRDORURA (A-Z))

Alarm:

Është tërësia e masave për përballimin e një emergjence tasmë në ndodhje dhe fillon kur njësituatë emergjente po ndodh realisht (etapa 3).

Dalja nga situata Ekspozimi (E):

Është mbyllja e fazës së përgjigjes pavarësisht se sa etapa të mëparshme kanë ndodhur realisht.(Etapa 4).

Janë njerëzit, pasuritë, sistemet ose elemente të tjerë të pranishëm në zonën e rrezikshme që janë subjekt i humbjeve të mundëshme.

Emergjencë civile:

Kuptohet një situatë e shkaktuar nga faktorë natyrorë, ekologjikë, industrialë, socialë, veprime terroriste, veprime ushtarake (në gjendje lufte), të cilat sjellin dëme të menjëhershme e të rënda për jetën, për shëndetin e popullatës dhe të gjësë së gjallë, për pasurinë, për trashëgiminë kulturore dhe për mjedisin.

Emergjencë civile kombëtare:

Kuptohet një situatë kritike urgjente e një natyre të përkohshme, që dëmton seriozisht jetën, shëndetin dhe sigurinë e shtetasve të Republikës së Shqipërisë, gjënë e gjallë, pronën, trashëgiminë kulturore dhe mjedisin, në një masë e natyrë të tillë që kalon mundësinë ose autoritetin e organeve të qeverisjes vendore për ta përballuar atë, ose kërcënon seriozisht mundësinë e Qeverisë së Republikës së Shqipërisë për të ruajtur sovranitetin, sigurinë dhe integritetin territorial të vendit.

Fatkeqësi:

Kuptohet një ngjarje, pasojat e së cilës janë shkaktuar nga forca natyrore të pakontrolluara ose nga arësye të tjera të parashikuara në këtë ligj, të cilat kërcënojnë ose dëmtojnë jetën dhe shëndetin e popullatës, të gjësë së gjallë, pasurinë, trashëgiminë kulturore dhe mjedisin, në një masë të tillë, që kërkojnë marrjen e masave të veçanta dhe përdorimin e burimeve të veçanta njerëzore e materiale–teknike.

Fatkeqësi natyrore:

Kuptohen tërmetet, përmbytjet thatësira atmosferike të tejzgjatura, rrëshqitjet arkitektonike, ortekët, erërat e forta, zjarret në pyje dhe në mjediset e banuara, sëmundjet infektive masive ,pasojat e të cilave prekin popullatën, gjënë e gjallë, pronën mjedisin, si dhe ngjarje të tjera të shaktuara nga dukuri natyrore.

Fatkeqësi të tjera kuptohen:

Aksidentet rrugore, hekurudhore, detare, ajrore, si dhe zjarret, shpërthimet, rrëzimet e digave, aksidentet bërthamore, ekologjike ose industriale dhe çdo lloj tjetër aksidenti të shaktuar nga veprimi njerëzor, nga luftër ato se gjendje e emergjencës, si dhe forma të tjera të dhunës masive.

Fazë operacionale:

Tërësia e veprimeve të ndërmarra nga Emergjencat Civile, qëndrore dhe lokale, para (riskut tëparashikuar) gjatë zhvillimit të ngjarjes dhe pas ngjarjes, veprimet e aksionet janë të lidhura mestatusin: Vëmendje, Paraalarm, Alarm.

Indikator i kontekstit(IK):

Janë tregues sasior dhe cilësor (nëpërmjet ngjyrave ose vlerësimeve të shkallëzuara), të dhëna nga buletine dhe që bëjnë të mundur vlerësimin e riskut.

Indikator i Statusit(IS):

Është tregues i një gjendje reale, sasimore ose cilësore (nëpërmjet ngjyrave ose vlerësimeve të shkallëzuar).

Indikator sasior:

Janë tregues shifrorë,që bën të mundur vlerësimin e një situatë (nivel uji, sasi rreshje, prurje etj).

Indikatorë i gjendjes:

Janë tregues sasior ose cilësor për vlerësimin e njësituate ose e voluimin e saj.

Masa mbrojtëse:

Kuptohen masa organizative, teknike dhe çdo masë tjetër për mbrojtjen e menjëhershme individuale dhe kolektive të njerëzve, gjësë së gjallë, pasurisë, institucioneve, trashëgimisë kulturore dhe të mjedisit, kundër pasojave të fatkeqësive natyrore ose fatkeqësive të tjera.

Modeli ndërhyrjes:

Moel ndërhyrje, quhet tërësia e masave të ndërmarra në përputhje me planin ose i përshtatur përpërballimin e njëskenari (emergjence) icili do tëna çojë nësuksesin e përballimit të situatës ose me më pak humbje.

Operacion ndërhyrjeje:

Kuptohen veprimet e forcave dhe të mjeteve, për shpëtimin e e jetës së njerëzve, të gjësë sëgjallë dhe të vlerave materiale (pronës) në një territor të prekur nga fatkeqësia, si dhe sigurimi i kushteve për jetesë të popullatës të prekur nga fatkeqësia.

Para Alarm:

Përfshin tërësinë e masave për njoftimin paraprak, pasues, pas informacionit që një situatë emergjente është e afërt ose në zhvillim.(Etapa2).

Parandalim:

Kuptohet një kuadër masash që merren para ndodhjes së një ngjarjeje për shmangien ose zvogëlimin e dëmeve që mund të vijnë nga ngjarja.

Parashikim:

Parashikim kuptohen veprimtaritë që kryhen për studimin dhe përcaktimin e shkaqeve të emergjenceve, për përcaktimin e zonave,të territoreve dhe objekteve nga rreziqe te njëjta.

Planëzime përballim të emergjenceve civile:

Kuptohet përgatitja e autoriteteve publike, e institucioneve dhe organeve të qeverisjes vendore, e personave juridikë, publikë ose privatë, e organizatave publike dhe popullatës për një emergjencë civile, si dhe për raste te një fatkeqësive natyrore, duke përcaktuar marrjen e masave për parandalimin dhe për riaftësimin e gjendjes së shkaktuar nga veprimi i rrethanave emergjente.

Riaftësim:

Kuptohen masat dhe veprimet që kryhen për rikthimin në gjendjen e mëparshme në rajonin (territorin) e prekur nga fatkeqësia.

Risk(R):

Është kombinimi i pasojave të një ngjarje (rreziku) të lidhura me gjasat / probabilitetin që të ndodhë një ngjarje. Në fund të fundit risku është mundësia që një fenomeni i natyrës të mund të shkaktojë dëme në popullsi dhe në pronat e tyre, infrastrukturë, në një periudhë të caktuar kohe.

Rrezik:

Kuptohet një gjendje serioze, reale dhe menjëhershme, që kanos jetën e njerzëve, të gjësë së gjallë, dëmtimin e pronës publike, të trashëgimisë kulturore dhe të mjedisit, që mund të shkaktohet nga fatkeqësitë natyrore ose fatkeqësitë etjera.

Rrezik(H):

Është një fenomen, substancë, veprimtari njerëzore ose gjendje rrezikshme që mund të shkaktojë humbje të jetës, lëndime ose ndikime të tjera shëndetësore, dëmtime të pronës, humbjetë mjeteve të jetës dhe shërbimeve, çrregullime social dhe ekonomik ose dëmtim mjedisor.

Shërbim të emergjenceve civile:

Kuptohet shërbimi i bashkërenduar i Policisë së Shtetit dhe të gjitha policive të tjera, shërbimi i shpëtimit dhe i mbrojtjes nga zjarri dhe i urgjencës mjekësore.

Skenar:

Termi “skenar i rrisikut” nënkupton një përshkrim të shkurtër i ngjarjeve potencialisht katastrofale, të shoqëruara me hartografi shpjeguese dhe indikacione për lokalizimin dhe efekte te mundshme mbi njeriun ose mbi pasuritë e pranishme në territorin.

Vëmendje:

Përfshin tërësinë e masave për njoftimin paraprak, pas marrjes së informacionit se mund të lindë një situatë emergjente,dhe shërben si sinjal për rritjen e gatishmërisë.(Etapa1).

Vlerësim rreziku:

Kuptohet analiza sasiore cilësore “natyrës” dhe e rrethanave të tjera për ndodhinë e pritshme nga fatkeqësia.

Vulnerabiliteti(V):

Është dobësia, është karakteristika e një komuniteti (objekti) që bëjnë atë të ndjeshëm ndaj efekteve të dëmshme të rrezikut.

Zona te rrisht natyror:

Janë zona ose zonat e rrezikshme natyrore që përputhen me zonat me popullsi të lartë dhe/ose me zonat me vlerë të veçantë mjedisore kulturore ose ekonomike.

Zonë emergjencës:

Zonë e emergjencës është hapësirë e cila mund të përdoret ose përshtatet në rast të emergjencave civile në ndihmë të popullsisë të rrezikuar (goditur) deri në kalimin e situatës.

Ndahen në:

- Zona për pritje të popullsisë.
- Zona për trajtimin e popullsisë.
- Zona për grumbullimin e bazës materiale, ushqimore dhe burimeve të tjera.

14. SHKURTESAT

Lista e shkurtimeve	
Akademia e Shkencave	ASH
Bashkimi Evropian	BE
Baza e Mbrojtjes Civile	BMC
Departamenti e Përgjithshme e Planifikimit të Emergjencave Civile	DPPEC
Drejtoria e Përgjithshme e Rrugëve	DPRr
Drejtoria e Përgjithshme e Ujësjetës Kanalizimeve	DPUK
Drejtoria e Planifikimit dhe Koordinimit të Emergjencave Civile	DPKEC
Drejtoria e Ujërave	DU
Drejtuesi i Operacionit në Qark	DOQ
Drejtuesi Qendrorë i Operacionit	DQO
Emergjencë Civile	EC
Enti Kombëtar i Banesave	EKB
Forcat e Armatosura	FA
Forcat Operacionale	FO
Gjendje e Emergjencës Civile	GJEC
Grupi i OKB për Vlerësimin dhe Bashkërendimin e Fatkeqësive	UNDACG
Grupi Ndërkombëtar Këshillues i Kërkim Shpëtimit	INSARAG
Inspektorati Kombëtar i Mbrojtjes Civile	IKMC
Instituti i Fizikës Bërthamore	IFB
Instituti i Hidrometeorologjisë	IH
Instituti i Sizmologjisë	IS
Instituti i Studimeve Urbanistike	ISU
Kërkim–Shpëtimi	SAR
Këshilli i Ministrave	KM
Këshilli i Rregullimit të Territorit dhe Turizmit.	KRRTTK
Këshilli i Rregullimit të Territorit të Republikës së Shqipërisë	KRRTRSH
Komisioni i Planifikimit dhe Përballimit të Emergjencave Civile në Qark	KPPECQ
Komisioni Teknik Këshillimor i Specialistëve të Emergjencave Civile	KTKSECK
Komisioni Vendor i Emergjencave Civile	KVEC
Komisioni Emergjencave Civile në Qark	KECQ
Komiteti Ndërmintorror i Emergjencave Civile	KNEC
Komiteti Ndërmintorrori Emergjencave Civile	KNEC
Kryqi i Kuq Shqiptar	KKSH
Ministra e Punëve të Jashtme	MPJ
Ministria e Arsimit dhe Shkencës	MASH
Ministria e Bujqësisë dhe Ushqimit.	MBU
Ministria e Drejtësisë	MD
Ministria e Ekonomisë	ME
Ministria e Industrisë dhe Energjetikës	MIE
Ministria e Kulturës Rinise dhe Sporteve	MKRS
Ministria e Mbrojtjes	MM
Ministria e Mjedisit.	MMj
Ministria e Punës dhe Çështjeve Sociale	MPÇS
Organizata Jo Qeveritare	OJQ
Organizata Qeveritare	OQ
Plani i Qarkut për Emergjencat Civile	PQEC
Zyra Operative e Situatës	ZOS